THE

BRAHMA SOOTRA VARTHIKAM

CALLED

"KANTHAMRTAM"

OF

SRI NILAKANTHA THIRTHA.

ശ്രീ നീലകണ്ഠതീൎത്ഥരാൽ

ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട

'കണ്ഠാമൃതം'

എന്ന

ശാരീരകബ്രഹ്മമീമാംസാ

ഭാഷാവാൎത്തികം.

ERNAKULAM.

PRINTED AT THE VIDYA VILASUM PRESS.

1906

കേരള സാഹിത്യ അക്കാദമി
തൃശ്ശൂർ

THE

BRAHMA SOOTRA VARTHIKAM

CALLED

"KANTHAMRTAM"

OF

SRI NILAKANTHA THIRTHA.

ശ്രീ നീലകണ്ഠതീൎത്ഥരാൽ

ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട

'കണ്ഠാമൃതം'

എന്ന

ശാരീരകബ്രഹ്മമീമാംസാ

ഭാഷാവാൎത്തികം.

ERNAKULAM.

PRINTED AT THE VIDYA VILASUM PRESS.

1906.

ശുദ്ധം.

വശം	വരി	
൨	൧൧	ദൈവഃഷ്ട്യ’.
൩	൫	റെ’ജീവാനെ’.
,,	൯	പ്രകൃതിഃ’.
൫	൮	മായെ’.
൧൦	൧൪	ഹൃദ’യേ.
൧൨	൮	തിന്നൊ’.
ടീകാ	൨	വേദ’ത്തിൽ.
൧൩	൮	ശൌത്ര’മ.
൧൪	൧൦	പ്രകൃതി’.
൧൬	൬	തൃഷ്ണാ’.
൨൧	൧൫	കേടെ’ന്ന്യ.
൨൨	൧൪	ധീ’യപ്പടി.
൨൩	൬	ജീ’വ.
൨൪	൨	ന്ന്യമേന്തിടുന്നി’
ടി	൭	ദീൎഘ’മാ
൨൫	൧൮	യെന്നി’.
൨൬	൧൧	ന്നില്ലാ’.
൨൭	൧൨	വിശേഷ.

പുറം.	വരി.	
൨൭	൧൩	ഒ:ത്തി'.
൨൯	൯	ഇ:മ്മേ'ട്ടാ.
൩൧	൧	ലു:മേ'ണ്ണം.
൪	൧൰	ശ്രുതി:യാ'ൽ.
൩൩	൩	സൌ:ക്ഷ്യ'പ.
൰൩	൫൩	ക്ലേ.ത്സ:'.
൰൬	൧൧	വി:ൻ'.
൬൨	൧൭	ഥാ:ദി'കം.
൭	൧൯	തോ'ഷം.
൬൰	൬	മേ'തിതി.
൬൩	൰	ആ:ശ്രു'യ.
൬൯	൧൰	ണ്ടഃശ്വേ'മ.
൭൨	൬	വി:ഫ'തം.
൭൩	൰	പ്രാ:ണ'ൻ.
൭൯	൯	പ്പ്ലാ:ക്ക'.
൭൦	൧൧	കാ:ട്ടു'.
൭൨	൧	നി:മി.ത്ത'.

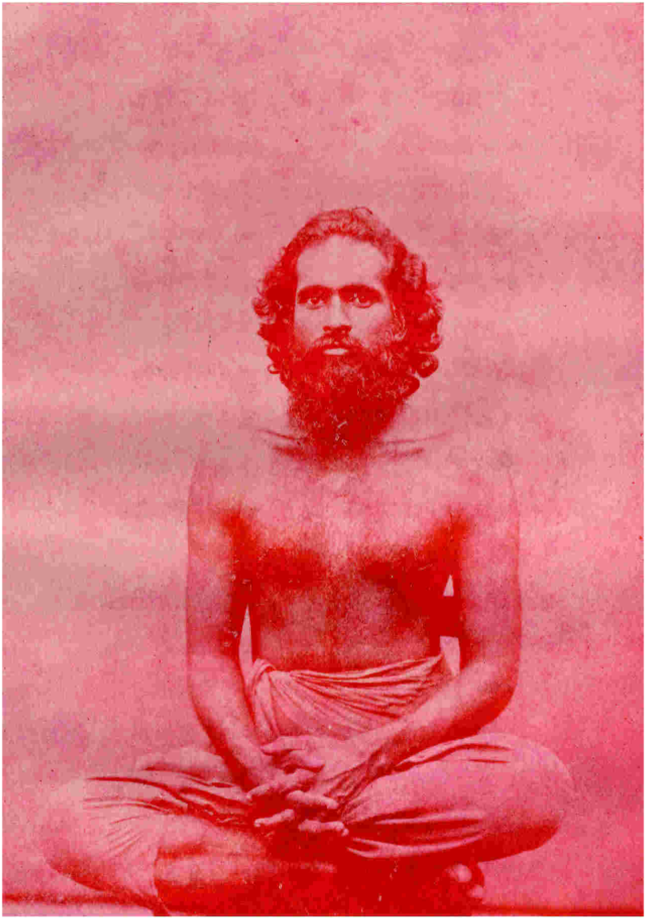

Sri Nîlakanta Thîrtha.

വിജ്ഞാപനം.

———:o:———

അഖിലപ്രാണിജാതത്താലും വിശിഷ്യ മൎത്ത്യരാലും ഏകരൂപേണ ഈപ്സിതമായിരിക്കുന്ന വിഷയാനന്ദം വിദ്യാനന്ദം മുതലായ്ക്ക പുരുഷാൎത്ഥ വൎഗ്ഗത്തിൽ തുരീയമായിരിക്കുന്ന കൈവല്യത്തിലുള്ള ബ്രഹ്മാനന്ദത്തിന്റെ അംശഭൂതവും ഈ വക പരിഛിന്നാനന്ദം അതാതിഛയുടെ ഉപരമാവസ്ഥയിൽ വൃത്തി അന്തൎമ്മുഖപ്പെടുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്നതും മുഖ്യമായ ബ്രഹ്മാനന്ദമല്ലെങ്കിൽ നിജാനന്ദം ജീവന്മുക്തി വിദേഹ മുക്തികളിൽ വൃത്തിനിരോധവശത്താൽ സഹജാദിസമാധി വഴിയായി അനുഭവിക്കപ്പെടുന്നതും ഗുരുവേദാന്താനുഗ്രഹൈകലഭ്യവും ആകുന്നു എന്നതു ശ്രുതിസ്മൃതീതിഹാസാദികളിൽ ഒട്ടും തന്നെ അപ്രസിദ്ധമല്ലാ. പ്രസ്തുതപരമാനന്ദത്തെ അടയുന്നതിന്നു സോപാനരൂപമായി അനേകവിധ പദ്ധതികൾ ഉള്ളവയിൽ സദ്യോമുക്തി ഫലദത്വം ഹേതുവായിട്ടു വേദാന്തത്തിന്നുതന്നെ ശ്രൈഷ്ഠ്യമുള്ളതും അതിലും പ്രസ്ഥാനത്രയമെന്ന ഗീതോപനിഷൽ സൂത്രഭാഷ്യങ്ങൾക്കും അതിലും ശ്രുത്യന്താൎത്ഥവ്യക്തീചികീൎഷയാൽ ശാരീരകമീമാംസയെന്നാ ബ്ര

ഹ്മമീമാംസയെന്നോ അഥവാ വേദാന്തദൎശനമെന്നോ പ്രസിദ്ധ നാമം ധരിച്ചിരിക്കുന്ന ബ്രഹ്മ സൂത്രങ്ങൾക്കും സിദ്ധവും ആകുന്നു. ഇങ്ങിനെയുള്ള ഈ സൂത്രങ്ങളും സമന്വയാവിരോധ സാധനമുക്തി നിരൂപണങ്ങളെന്നു നാലദ്ധ്യായങ്ങളും ഏകൈകാദ്ധ്യായത്തിലും ൪ വീതം ക്രമമായി സ്പഷ്ടബ്രഹ്മലിംഗശ്രുതിസമന്വയം ൧; ഉപാസ്യബ്രഹ്മവാചകാസ്പഷ്ടബ്രഹ്മഗമകശ്രുതിസമന്വയം ൨; ജ്ഞേയബ്രഹ്മപ്രതിപാദകാസ്പഷ്ടശ്രുതിസമന്വയം ൩; അവ്യക്താദിസന്ദിഗ്ദ്ധപദസമന്വയം ൪; വേദാന്ത സമന്വയവിരോധ പരിഹാരം ൫; സാംഖ്യാദിമതദൌഷ്ട്യപ്രദൎശനം ൬; പഞ്ചമഹാഭൂതജീവശ്രുതികളുടെ വിരോധപരിഹാരം ൭; ലിംഗശരീരശ്രുതി വിരോധ പരിഹാരം ൮; ജീവഗത്യാഗതിവൈരാഗ്യനിരൂപണം ൯; തത്ത്വം പദാൎത്ഥശോധനം ൧൦; പരാപരബ്രഹ്മവിദ്യാഗുണോപസംഹാരം ൧൧; നിൎഗ്ഗുണവിദ്യയുടെ അന്തരംഗ ബഹിരംഗ സാധനനിരൂപണം ൧൨; ജീവന്മുക്തിനിരൂപണം ൧൩; ഉൽക്രാന്തിഗതിനിരൂപണം ൧൪; സഗുണോപാസകന്മാൎക്ക ദേവയാനമാൎഗ്ഗപ്രതിപാദനം ൧൫; ബ്രഹ്മപ്രാപ്തി-ബ്രഹ്മലോകസ്ഥിതിനിരൂപണം ൧൬; എന്നു പതിനാറു പാദങ്ങളും അടങ്ങിയ വേദാന്ത ശിരോലംകാര രത്നമായ ഈ

ഗ്രന്ഥം പരോപകാരാർത്ഥമായിട്ടു ഭഗവാൻ വ്യാസമഹർഷി ജന്മസിദ്ധനായ തന്റെ പുത്രനെ നിമിത്തമാക്കി ഉണ്ടാക്കിയിരിക്കുന്നു. ഇതിന്റെ പാരായണയോഗ്യതാദേശഭാഷാഭിമാനം മുതലായതുകൊണ്ടു ആങ്ഗ്ലേയാദീതരഭാഷകളിലെന്നപോലെ ഈ പുസ്തകരത്നത്തെ യഥാശക്തി ഭാഷാഴ്ലാപദ്യത്തിൽ രചിച്ചുബ്ബുധവിന്നികഷോപലങ്ങളുടെ സമക്ഷം സമർപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. സന്തഃപ്രമാണമിതി.

ഗ്രന്ഥകർത്താ.

ഓം

ബ്രഹ്മമീമാംസാഭാഷാവൃത്തി.

ഹരിഃ—ഹയഗജവദനഹരന്മാർ ദയയോടു ശിവയും വിരിഞ്ചിവല്ലഭയും- ശാരീരകമീമാംസാഭാഷാവിവൃതിയിലിതിൽ തുണയ്ക്കേണം—ആകാശവായു വഹ്ന്യംബുപന്നങ്ങളെതിൽ ചരടുപാമ്പൊപ്പം- ഉണ്ടാം തന്തിരുവടിയാം കുമാര സംജ്ഞം സ്മരിപ്പചിത്തനു ഞാൻ—മം (൧) ॥

സാധനചതുഷ്ടയം വന്നതിന്നു മേൽ ബ്രഹ്മവസ്തുവേ അറിവാൻ- ഇച്ഛയത്തുണ്ടാകേണം വേദം൳ സത്യാനൃതങ്ങൾ കാട്ടുകയാൽ ൳—ജന്മസ്ഥിതിലയമെതിൽ നിന്നിജ്ജീവജഗത്തുകൾക്കുദിക്കുന്നു. ബ്രഹ്മമതാണെന്നെന്നാലശേഷാദികൾ മൂലമാവുകയാൽ അല്ലെങ്കിലുക്കതൊട്ടുവയാതൊന്നറിവാൻ നിമിത്തമെന്നതിനാൽ- ബ്രഹ്മമതുതന്നെ ൳വേദാവസാനജ (൩)ം വാക്യമാകവേയതിനെ (൧—൨)—ഷഡ്വിധലിംഗത്താലും ചൊൽവാൻ താല്പര്യമൊത്ത

൳. സത്യമായും മിഥ്യയായും ഇരിക്കുന്ന ചിജ്ജഡങ്ങളെ അറിയുകയാൽ. ൧. വേദാന്തത്തിലുള്ള സാമാന്യ വിശേഷവചനം, ൨. ഉപക്രമോപസംഹാരം—; പ്രകരണാരംഭത്തിലെ അർത്ഥംതന്നെ പറഞ്ഞു

താകയിനാൽ- ഈക്ഷിച്ചുസൃഷ്ടിചെയ്യുന്നതിനാലു
ള്ളാ ജഡപ്രകൃതിഹേതു—ഈക്ഷണമുപചാരത്താൽ
പ്രധാനമതിന്നെന്നുവന്നുകൂടീടാ- സതീക്ഷിച്ചു ചഃ
മച്ചുന്നതുതൊട്ടതിലാത്മവാക്യ കേൾക്കകയാൽ—
ആയാത്മാനീയാകുന്നെന്നേടം ൧സത്യവസ്തുനിഷ്ഠ
ന്നായ്- മുക്ത്യുപദേശാലപ്പോലു ൨പേക്ഷ്യവാക്യത്തി
ലെത്തിടായ്കയിനാൽ—പരമാത്മാവിൽതന്നേ ജീവേ
ശലയം ശ്രൂവിക്കയാൽ മേലും- വേദാന്തേ ചേതന
കാരണത്വമൊപ്പം വരുന്നഹേതുവിനാൽ- സൎവ്വ
ജ്ഞേശ്വരനാണേ സകലജഗന്മൂലമെന്നു നന്നായി-
ശ്വേതാശ്വതരേ കേൾക്കകയെന്നിവയാൽ ൩ബ്ര
ഹ്മ, കാരണം, 'നാന്യൽ'-൪—൫-ബഹുവാക്യാദിക
യാൽ ശ്രുതിയാനന്ദം ബ്രഹ്മമെന്നു മുതലായി- ആ
നന്ദമയൻപരനാം ൬വികാരമൎത്ഥം മയത്തിന്നെന്നാ
കിൽ- അങ്ങിനെയല്ലാബാഹുല്യാൎത്ഥത്തിൽ മയപ്ര

സാന്നിക്കൽ ;) അഭ്യാസം—: ഒരേ നിശ്ചയത്തോടെ അനേകയുക്തിക
ളാൽ അദ്വയ ബ്രഹ്മത്തെ പറക ;) അപൂൎവ്വതാ—: ഉപനിഷന്മാത്രത്താ
ലറിയാമെന്നതു ;) ഫലം—: അനൎത്ഥനിവൃത്തിയും ആനന്ദ പ്രാപ്തിയും
ജ്ഞാനഫലമെന്നതു ;) അൎത്ഥവാദം—: ഭേദനിന്ദയും അഭേദസ്തുതിയും ;)
ഉപപത്തി—: പ്രതിപാദിക്കുന്ന അദ്വൈതാൎത്ഥത്തിന്നനുകൂലമായ ദൃഷ്ടാ
ന്തം എന്നതു ; ഇവ ലിംഗങ്ങൾക്കം—॥

൧. സത്യമായ കാരണവസ്തുധ്യാനപരന്നായിട്ടു. ൨. ത്യാഗാൎഹ
മായു പറയുന്നവാക്കു. ൩. ബ്രഹ്മം കാരണം- വേറൊന്നല്ല.

യോഗമുള്ളതിനാൽ- ഇവനാനന്ദിപ്പിക്കന്നെ ന്നേ ന്ന്യാനന്ദഹേതുവചനാച്ച- സത്യംജ്ഞാനമനന്തം ബ്രഹ്മേതിഹിതൈത്തിരീയമന്ത്രഗതം- ബ്രഹ്മംചൊല്ലപ്പെട്ടതു ൩സാംസാരികജീവനല്ലയോഗ്യതയാൽ’- മേലും ശ്രുതിയോതുകയാൽ ൫ജീവാവന്ദമയർഭിന്നമായിട്ടു- ആനന്ദമയൻ സംസാരിയല്ലജൻതാൻസ, ൬സൃഷ്ടികാമനായാൽ- ആപ്ല വനമിതിഗോചരയായ്ജഡയാം പ്രകൃതി, പരങ്കലേതന്നെ- ൮പ്രതിബുദ്ധനായ ജീവന്നൈക്യം ബോധിച്ചിട്ടുന്നശാസ്ത്രമിഹ—സ—അക്ഷ്യാദിത്യാന്തർഗ്ഗത മോക്ഷനേരം പരേശ്വരൻതന്നെ- ശ്രുതികളിലവന്ന ൯ദാഖ്യാമൃതലാം ധർമ്മോപദേശമുള്ളതിനാൽ- അന്തര്യാമിബ്രാഹ്മണമതിലാദിത്യാദ്യഭിമാനിജീവനിലും- വേറായന്തര്യാമീ കാണുന്നതിനാലുമീശ്വരൻതന്നേ-൧-ഛാന്ദോഗ്യാദിയിലാകാശ ശബ്ദവാച്യം പരാപരബ്രഹ്മം- ഏല്ലാമതിൽനിന്നുണ്ടായെന്നുള്ളാത്മാവ ബോധക

കാരമെന്ന അർത്ഥത്തിലാണമയ (ട്ട്) പ്രയോഗമെങ്കിൽ. ൪, അന്യൃതുകട ആനന്ദത്തിനു കാരണമെന്നു പറയുന്നതിനാലും. ൩. സംസാരിയായ ജീവനല്ല. ൭, ജീവനും ആനന്ദമയനും.

൫. സോകാമയതയെന്ന മന്ത്രത്തിൽ ആനന്ദമയൻ കാമയിതാവെന്നു പറയുന്നതിനാലെന്നുസാരം. ൬. അനുമാനം. ൮. തന്റെ സ്വാത്മപ്രജ്ഞനായജീവനും. ൯. പാപാദിയിൽനിന്നും മേൽനില്ക്കയാൽ ‘തസ്യഉദിതിനാമ’ എന്ന വാക്യത്തിൽ ‘ഉത്’ എന്ന പേർ മുതലായു ധർമ്മങ്ങ

ശ്രുതിയാൽ-൮-അതിനാൽ പ്രാണൻതാനും പരമാത്മാവാമതിന്റെയറിയിപ്പാൽ- പ്രാണന്റെ പ്രാണമീ (സത്താസ്ഫുരണപ്രദാത്മവാഗ്ബലതഃ- ൯- (ഛാന്ദോഗ്യത്തിൽ ജ്യോതിർദ്ദീപിക്കുന്നെന്നിടം പരബ്രഹ്മം- ജ്യോതിഃപദാർത്ഥ മതിനുടെപാദംഭൂതം, ൭ത്രിപാത്തുദിവ്യമൃതം- എന്നായ് ശ്രുതിനാല്പാദ ബ്രഹ്മത്തെച്ചൊല്ലിടുന്നതിന്മൂലം'- ഛന്ദസ്സോത്തുകകൊണ്ടങ്ങിനെയല്ലെന്നാകിലില്ലദോഷം കേൾ- ഫ-വിദുഷാം ചിത്തസമർപ്പണ മജ്ഞുപരങ്കൽ പറഞ്ഞറിഞ്ഞിടലാൽ- വ-ഭൂതാദിപാദവചനച്ചേർച്ചയിനാൽ തന്നെയും പരാത്മാവാം- ശ്രുതിയിൽജ്യോവിന്നുപരം പിന്നിപ്പോൽജ്യോവിലെന്നു മുപദേശം- ഭേദിക്കുകയാലല്ലെന്നാകിലതല്ലിതു പുറത്തുമവിരോധാൽ- ഫ൦- പ്രാണോസ്മിയെന്നു കൌഷീതകിയിൽകേൾക്കുന്നതും പരാത്മാവാം- ബ്രഹ്മപ്രതിപാദകമായ്തീരുകയാൽ മുമ്പുപിമ്പുനോക്കുമ്പോൾ- വക്താവാമിന്ദ്രാത്മോപദേശമതിനാലിതല്ല (പര' മെങ്കിൽ- ഇതിമദ്ധ്യാത്മകു

കൂടെ പ്രതിപാദനമുള്ള കാരണത്താൽ. ൯. സത്താസ്ഫൂർത്തിപ്രദമായ ബ്രഹ്മപ്രതിപാദക വാക്യത്താൽ. ന. ചരാചരപ്രപഞ്ചം. ൭. നിത്യമുക്തമായിരിക്കുന്ന മൂന്നു പാദം പ്രപഞ്ചാതീതമെന്നർത്ഥം.

ഫ. ജ്ഞാനികൾക്കു. വ. പാദോസ്യ വിശ്വാഭൂതാനി എന്നതിന്റെ യോജിപ്പുകൊണ്ടും.

സംബന്ധാധിക്യത്താൽ പരാല്പരംതന്നേ. ശാസ്ത്ര൩ ദൃശാവാമദേവനെന്നപോൽ തന്നെയോർത്തുചൊന്നിന്ദ്രൻ. ജീവൻ മുഖ്യപ്രാണൻ രണ്ടെയുമറിയിച്ചിട്ടുന്ന വാക്യകങ്ങളാൽ. ആത്മാവല്ലെന്നാകില്ലേവം മൂവ്വിധമു൪ പാസ്തിയാവുകയാൽ. വൃത്ത്യാ ൫ശ്രിതതനിമിത്തം താനമതിങ്ങൊക്കമാകെയാത്മാതാൻ. ൩൧. ഹരിഃ. ൧-ാമദ്ധ്യായത്തിൽ വ്യക്തബ്രഹ്മഗമകശ്രുതി സമ൬ ന്വയമെന്ന ഒന്നാംപാദം തീൎന്നു.

ഹരിഃ—വേദാന്തങ്ങളിലൊക്കെ പ്രസിദ്ധമായ ചൊൽകയാൽ പരബ്രഹ്മംതന്നെ ൭മനോമയതാദികളാം ധൎമ്മത്താല്വ൮പാസ്യമെന്നറിക. ആത്മാവപ൯ ഹതപാപ്മാവെന്നതുപോൽ സത്യകാമനെന്നും മേൽ. പറവാനിഷ്ടപ്പെട്ടൊരു ഗുണങ്ങളാം ചേരുന്നമൂലമാണുപരം. യോഗ്യതയില്ലാഴികയാൽ ശരീരജീവനായ ജീവനല്പബുദ്ധം. ഞാനൊന്നാട്ടുവതിനെയടഞ്ഞിട്ടുമെന്നോടംകൎമ്മകൎത്തൃവചനാലും. പുരുഷ' ഇതിശതപഥ ബ്രാഹ്മണശബ്ദ്യ വിശേഷമൂലവും പരനാം. ഈശ്വരനെല്ലാഭൂതങ്ങടെ ഹൃദ്ദേശത്തിലെന്ന

---

൩. ദൃഷ്ടിയാൽ. ൪. ഉപാസ്തി-ഉപാസന. ൫. ആശ്രിതത്വം-(അംഗീകാരം) മൂലമായിട്ട. ൬. ചേൎച്ച.

൭. മനോമയത്വാദി. ൮. ഉപാസിപ്പാൻ യോഗ്യം. ൯. പാപമ വററൻ.

യതുള്ളാലും- ഈയാത്മാവെന്നതഹൃദയേയെന്നുള്ളമാ
യ ൧നിലയതപാൽ- മേലു ൨മണിയസൂപവചോബല
ത്തിനാൽതാനമല്ല, പരനെങ്കിൽ- തെററില്ലാകാശം
ബഹുവിധമായ്ചൊൽകപ്പെട്ടനാപോൽ ൩ഹൃദയേ
അന്നേഷിച്ചെണിടൽ വേണുവതാൽ പരനാണുത
ന്നെദൃഢമോക്ക- ഒരു ദേഹത്തിലിരിപ്പാൽസം ൪ഭോ
ഗപ്രാപ്തിയെന്നുമവനെങ്കിൽ- ഇല്ലോശവൻസാക്ഷ്യ
പരൻഭോക്താവെനുള്ളൊരീവിശേഷത്താൽ- ൫-ബ്ര
ഹ്മക്ഷത്രാദിജഗ ൬ദോദനമെവനൊന്ന കാഠകശ്രു
തിയിൽ- അത്താപരമാത്മാസ്ഥാവരജംഗമ ൧സം
ഗ്രഹാൽ പ്രകരണാലും- ൨- കഠവല്ലിയി ൪ഋതപാന
സ്ഥലത്തുഹൃൽഗുഹയിലേറിയുള്ളിരുവർ ൩ജീവപരർ
തന്നെ പരനിൽ ഛത്രിന്യായേന ൫പാനമുപചാ
രാൽ- ഇരുവരുടെ ൬മന്തമന്തവ്യഭേദമാകിയ വിശേ
ഷണത്താലും- ഇശ്രുതിവാക്യാൽ രണ്ടും ജീവപരാ
ത്മാക്കളാണുതന്നെനിജം- ൭- അക്ഷ്യന്തര പുരുഷൻ
വിജ്ഞാനാത്മാവല്ലദേവതാത്മാവും- അക്ഷ്യധിനു ക

---

൧. സ്ഥാനതയാൽ- (നിധതപാൽ). ൨. ഏററവും അണുപ്രാ
യച്ചെല്ലനിമിത്തവും. ൩. ഹൃദയത്തിൽ. ൪. വിഷയാനുഭൂതിവരുമെങ്കിൽ.
൫. ഓദനം- അന്നം (ഭക്ഷണസാധനം).

൧. ഭക്ഷണാൽ. ൨. 'ഋതംപിബന്തൌ' എന്ന മന്ത്രത്തിൽ.
൩. ജീവനും പരമാത്മാവും, ൪. കർമ്മഫലാനുഭവം. ൫. ധ്യാതാവെ
ന്നും ധ്യാനിക്കപ്പെടേണ്ടുവനെന്നും ഭേദമായിട്ടു. ൬. അധികരണം-

രണനമല്ലതു പരനാണാത്മത്വമെന്നുചേരുകയാൽ-൭ ഉപലബ്ധിസ്ഥാനം നാമാദിപറഞ്ഞിട്ടുകമൂലവും ബ്രഹ്മം- ആനന്ദ വിശിഷ്ടമതായ്പറകപ്പെട്ടിടിനകാരണത്താലും- ശ്രുതമായിട്ടുരഹസ്യം ബോധിച്ചുള്ളൊരുത്തമവിത്തിന്നുത്തരമാം- മാൎഗ്ഗച്ചൊല്ലാലും പരനസ്ഥിരതയിനാൽ വരാഞ്ഞുമല്ലന്ന്യൻ-൯-അധിദൈവാദിയിലന്തൎയ്യാമിപരൻ തന്നെയാംയമയിതൃത്വം- ആകുംധൎമ്മമവങ്കൽ ചേരുവതായ്വ്യവഹരിച്ചു കാണുകയാൽ- ദ്രഷ്ടൃത്വാദിച്ചൊല്ലില്ലാഴികയാൽ പ്രകൃതിയല്ലജീവനല്ലം- മാദ്ധ്യന്ദിനകാണ്വപാഠ്യകളതുവേറായി പഠിച്ചുകാണുകയാൽ-൰-ഈശപരനാകുൻമദൃശ്യത്വാദിഗുണംചേൎന്നുഭൂതയോനിയറി- യഃസൎവ്വജ്ഞൻസൎവ്വവിദിതിവേദത്തിൽ പരന്റെ ധൎമ്മോക്ത്യാ- മുണ്ഡകമന്ത്രത്തിൽ വിശേഷിച്ചാത്താലും പ്രധാനജീവൎന്നാഹി- സൎവ്വവികാരാത്മകമാം രൂപന്ന്യാസാലുമല്ലിതു പരൻതാൻ-൱-വൈശ്വാനരന്റെ മൂൎദ്ധാവെന്നായ് ചരന്ദോഗർ ചൊൽവതു പരാത്മാ- സാധാരണശബ്ദങ്ങളിൽ വിശേഷമുള്ളതുനിമിത്തമായറികം

ആധാരം. ൭. കണ്ണെത്താവുന്നോ[illegible]. ൮. സൽഗുണജ്ഞാനികൾ ഉത്തരായണമാൎഗ്ഗം പറയുന്നതിനാലും, ൯. 'യത്തദദ്രേശ്യമഗ്രാഹ്യ' മെന്നതുടങ്ങിയ.

൰. പ്രകൃതിയും ജീവനും അല്ല. ൱. രൂപംപ്രതിപാദിക്കലാലും (കാണികകയാലും), ൲. മന്ത്രദ്രഷ്ടാക്കൾ.

ഷ്ഠിവനാഗ്നിമുഖമിതെന്നായ് സ്മരിച്ചിട്ടുംശ്രുചമീശപ
രമാക്കി- വൈശ്വാനരശബ്ദത്തെ അറിയിച്ചീട്ടുന്നി
തെന്നഹേതുവിനാൽ- ശബ്ദാദികളാലുള്ളിൽ പ്രതി
ഷ്ഠിതത്വാലുമല്ല ‘പരനെങ്കിൽ’- അല്ലേവംജാഠര
വൈശ്വാനരനിൽ ബ്രഹ്മദൃഷ്ടിചൊല്ലുകയാൽ- അ
ല്ലെങ്കിൽ ജാഠരവഹ്ന്യുപാധിയാം ബ്രഹ്മമോതിട്ടു
ന്നതിനാൽ- അന്യനിലൊക്കാഴികയാൽ മൂർദ്ധ്
വേത്യാദിവേദവാക്യമത്തു് - വാജസനേയികളിവനെപ്പു
രുഷവിധം ചോല്ലുമുന്നുരയ്ക്കുന്നു. ഇക്കാരണങ്ങളാ
ലത്രദേവതഭൂതാഗ്നിരണ്ടുമല്ല, പരൻ- നിരുപാധി
കനാംവൈശ്വാനരനവിരോധാത്തുജൈമിനിമത
ത്തിൽ- സർവ്വാത്മാവൈശ്വാനരനത്ഥം ഘപ്രാദേശ
വാക് ങ്വ്യപ്രകാശവഴി- എന്നാശ്മരഥ്യർ, ബാദരി ക
പിടിയൊത്തമനം ഗണിക്കയാലോതി- പ്രാദേശമാ
ത്രനെന്നായ് ജൈമിനി ഖസമ്പത്തിമൂലമെന്നും
‘മേൽ- ശ്രുതിദർശിക്കുന്നിതുപോൽ’ തന്നേജാബാല
കാഖ്യരിതിനെത്താൻ- ചൊല്ലീട്ടുന്നതിനാലും വൈ
ശ്വാനരനായതപ്പരാത്മാവോ-൭-ഓം.

ക. ജാഠരാഗ്ന്യുപാധികമായ ബ്രഹ്മം. ഖ. ആദിത്യാദിദേവതയും ഭൂതാഗ്നിയും. ഗ. വിരോധമില്ലാത്തതുകൊണ്ടുതന്നെ. ഘ. പ്രാദേശമാത്രചൊല്ല. ങ. വെളിപ്പെടൽ (അപേക്ഷിച്ചു) മാത്രമായി.

ക. തള്ളവിരലും ചൂണ്ടാണിയും ചേർത്തുപിടിച്ച പിടിപ്രമാണമായ മനസ്സ് (ഗണിക്കയാൽ പ്രാദേശമാത്രമെന്നുപറഞ്ഞു). ഖ. സമ്പന്ന

ഉപാസ്യബ്രഹ്മവാചികളായ അസ്പഷ്ടശ്രുതികളുടെ യോജിപ്പെന്ന ൨-ാംപാദം. തീൎന്നു.

ഹരിഃ- ഏവനിൽദ്യോഭ്വാദികളാം തന്നേ കല്പിതങ്ങളെന്നുള്ള- മുണ്ഡകവാക്യേ൧ ദ്യുഭ്വാദ്യാധാരം ബ്രഹ്മമാത്മശബ്ദത്താൽ- മുക്തന്മാരാൽ പ്രാപ്യമതെന്നു പനിഷൽകീൎത്തിമൂലവും പരനാം- അല്ലാ൨ പ്രധാനമാശ്രയ മറ്റുചൊല്ലും ശബ്ദമില്ലയെന്നതിനാൽ- ശ്രുതിതന്നിലാത്മശബ്ദം സൎവ്വജ്ഞശപരമാത്മ ൩ദായതനാം- വിജ്ഞാനാത്മാവല്ലാജ്ഞയജ്ഞാതൃത്വഭേദവചനാലും ൪സമവിജ്ഞാനശ്രുതി പരമാത്മപ്രകരണമതാകകൊണ്ടിട്ടും ൫ഇതുകഴവെന്നാത്മൌ ൬ദാസ്യസ്ഥിതിജീവാശനങ്ങൾതന്നാലും- ൭- ൻഭൂമാത്വേവവിജിജ്ഞാസിതവ്യനെന്നുള്ളിടത്തു ഭൂമാവ്- പരനാം സുഷുപ്തിസംജ്ഞപ്രാണൻ (ജ്ഞ) നിൽനിന്നും പ്രധാനമായിട്ട്- ഉപദേശിക്കകയാലും ഭൂമാഖിൽ സുപ്രസിദ്ധഗുണജാതം- പരമാത്മാവിൽ

൧. ൧. ദ്യുലോകഭൂലോകാദ്യങ്ങളുടെ ആധാരം. ൨. പ്രകൃതി (സത്വരജസ്തമസ്സുകളുടെ സാമ്യാവസ്ഥാ). ൩. ആധാരം. ൪. സമം- സല്യം. ൫. 'ദ്വാസുപൎണ്ണാസയുജാ' എന്ന മന്ത്രത്തിൻ. ൬ ആത്മാവിൻെറ ഉദാസീനസ്ഥിതിയും ജീവൻെറ ഫലാനുഭവവും മൂലമായിട്ടെന്നു സാരം. ൭. ഭൂമാവുതന്നേ അറിയപ്പെടേണ്ടുവൻ.

൮. സംപ്രസാദൻപ്രാണനെന്നു ഭാഷ്യാദികളിലും പ്രാജ്ഞനെന്നു ദക്ഷിണാമൂൎത്തിയുടെ വൃത്തിമുതലായതിലും കാണുന്നു. സുഷുപ്തികാണി

ചേരുകകൊണ്ടും പരനാണുതന്നെ ഭൂമാവ് - ഫ - ആകാശ
മാരി ൨ ഓതപ്രോതമിതെന്നുള്ളതിന്നു ഗാൎഗ്ഗിയൊടാ
യ് - ബൃഹദാരണ്യത്തിലതാ അക്ഷരമെന്നായ യാജ്ഞ
വൽക്യോക്തം - ബ്രഹ്മം, പൃഥിവിതുടങ്ങീട്ടാകാശാന്ത
ത്തിന്നടയധാരണയാൽ - ശ്രുതി പരമേശ്വരകൎമ്മമിയ
ക്ഷരശാസനമതിങ്കൽ * ദിനചന്ദ്രർ - ധൃതരായ്നില്ക്കുന്നെ
ന്നുപനിഷത്തു ചൊല്ലുകനിമിത്തമായിട്ടും - ബ്രഹ്മമൊ
ഴിച്ചന്യാക്ഷരനിവൃത്തിതന്നാലു മക്ഷരം പരമേ. ന -
മൂന്മാത്രപ്രണവത്താൽ ധ്യാനിക്കുന്നേവനപ്പരം പു
രുഷം - ഇപ്പൈപ്പല്യപ്രശ്നത്തിലതു ഒ.ദ് ധ്യാതവ്യം തുതൽ
പരം ബ്രഹ്മം - അവനീക്ഷിക്കുന്നു പരം പുരുഷം പുരി
ശയമിതെന്ന മേൽവചനാൽ - ഈക്ഷണവിഷയമ
തായ്പരമാത്മാവെച്ചൊല്ലിടുന്ന ഹേതുവിനാൽ - ര -
ബ്രഹ്മാദിദ്വ വ്യക്തികൾക്കരിയോരിദ്ദേഹത്തിലല്പമാം ഗുഹ
യെ - ദഹരാകാശം ൫ ഛാന്ദോഗ്യേകണ്ടെത്തിടുക വേ
ണ്ടതായിട്ട് - കേട്ടതുപരനാം ബാഹ്യാകാശോപമ
തൊട്ടുമേൽ വരുന്നവയാം ബ്രഹ്മഗതി ശ്രുതികളി
നാലങ്ങിനെകാണുന്നു ഘ ഗമകവാക്കുതുപോൽ - ഈ

പേരുള്ളതു. അതിൽ ബലമായിശേഷിക്കയാൽ പ്രാണനും സുഷുപ്തി
മാനിയാകയാൽ പ്രാജ്ഞനുമാകാമെന്നതിനാൽ രണ്ടുമെടുക്കുന്നു. വം പര
ഢിയിരിക്കുന്ന, ന. ധ്യാനിക്കപ്പെടേണ്ടതു. ര. പ്രകാശിക്കുന്നതിന്നു യോ
ഗ്യമായ. ൫. ഛാന്ദോഗ്യത്തിൽ. * ദിനചന്ദ്രർ-സൂൎയ്യചന്ദ്രന്മാർ.
ഫ. ബ്രഹ്മലാഭമെങ്ങാകുന്ന ശ്രുതികളാൽ. വ. ഗമകം - ബോധകം.

യാത്മാ ലോകങ്ങടെ സേതുർദ്ധൃതിയെന്നുരച്ചിട്ടുന്നേ
ടം. ധൃതിയാലും പരനാം ധാരണലക്ഷണമഹിമയ
വനിലുള്ളതിനാൽ. നാമ[4] മാകൃതിനിർമ്മാതാവാകാ
ശംതന്നെയെന്നു ചൊല്ലുമിടം. ആകാശവാക് പ്രസി
ദ്ധ്യാദഹരാകാശം പരാല്പരം തന്നേ. വാക്യാന്തരത്തി
ല പരാത്മാവിൻെറ വിചാരണാലിതവനെന്നാൽ 'അ
പ്പഹതപാപ്മത്വാദികളാം ധർമ്മങ്ങളുണ്ടവിയാ
ഞ്ഞു'. ഉത്തരവാക്യാൽ ജീവനിവയെന്നാൽ[5] തൻ
സ്വരൂപമാന്നവനേ. പൂർവ്വാവസ്ഥയപേക്ഷിച്ചാകു
ന്നതുള്ള ജീവവചനംകേൾ. അന്യാർത്ഥജീവചിന്താ
യിതീശ്വരഭാവം ദൃഢപ്പെടുത്തുവതാം. അല്പശ്രുതി
യാലപരനിതെന്നാൽ കാണക്കൊണ്ടകസൂത്രോക്തമാ
മ. അതിനനുകൃതേ (കരണത്താൽ) പ്രകാശാൽ പ്രാ
ജ്ഞനാർന്ന[6] സൂർയ്യാദ്യവഭാസ്യമാം തേജഃ. മേലും ഭഗവ
ദ്ഗീതായ[7] നതദിതിതൊട്ടോതിയിവിധം രൂപം സ-
ങ്ങടെ ഗുഷ്ഠമാത്രപരിമിത പുരുഷൻ പരനാണുഭൂതഭ
വ്യത്തിൻ. ഈശാനനെന്ന ശബ്ദംനിമിത്തമായിപ്പ
രനുവപരിമിതിവാക്. ഹൃദയസ്ഥിതിയെയപേക്ഷി

---

൩. സീമ (അതിര). ൪ നാമരൂപങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കുന്നവൻ. ൫. നിത്യ
മുക്തസ്വരൂപമടങ്ങുവന്നതന്നെ. ൬. സൂർയ്യാദികളാൽ പ്രകാശിക്കപ്പെടാ
ത്ത തേജസ്സ. ൭. നതദ്ഭാസയതേ സൂർയ്യഃ എന്നു തുടങ്ങിയ ശ്ലോക
ത്തിൽ. ൮. പരിമാണം (അളവു).

ച്ചുള്ള ഹൃദയംമനുഷ്യരുടെയാകും. ശാസ്ത്രമവിശേഷമെ
ങ്കിലുമങ്ങുള്ള ക നരാധികാരിതാവഴിയായ്. ൧. ശ്രീഭഗ
വാൻ ബാദരായണനിവമേലായദേവമുഖ്യർക്കും. ഹൃ
ദയമപേക്ഷിഖ ച്ചർത്ഥിതവരവേ ശാസ്ത്രാധികാരമോ
ക്കുന്നു. ഋത്വിക്കുകൾപോലിന്ദ്രൻതൊട്ടവരുടെ ദേ
ഹമൊത്തിരിപ്പാലേ. കൎമ്മത്തിൽ വിരോധം വരുമെ
ന്നാലില്ലേക ദേവതാത്മാവിൻ. ചലപലരൂപമട
ഞ്ഞിടൽ മഹിമാവിവരുടെയിതെന്നുകാണുകയാൽ.
ശബ്ദവിരോധമിതെന്നാലില്ലഗ തിൽ നിന്നൊക്കെയു
ത്ഭവിക്കുകയാൽ. പ്രത്യക്ഷശ്രുതിയാകും സ്മൃത്യനുമാ
നത്തിനാലുമേവമിതു്. ഇക്കാരണത്തിനാൽ താൻനി
ത്യതശബ്ദത്തിനുള്ളതാസ്ഥീനം. സമനാമരൂപഭാവം
നിമിത്തമായ് പോലുമന്യകല്പത്തിൽ. ഘഉണരുംകാല
വ്യവഹൃതിപോലേ ശ്രുതിയാൽ തഥാസ്മൃതിയിനാ
ലും. ങ മധുവിദ്യാദിയിലാദിത്യന്ന്യാദിത്യ സേവ
യൊക്കാതെ. പോവുകമൂലംജൈമിനിദേവനാക്കനാ
ധികാരമോക്കുന്നു. ആദിത്യാദിപദത്തിനു ജ്യോതി
സ്സിൽ നൽപ്രയോഗമുള്ളതിനാൽ. താനുംവിദ്യയി
ലച ധികൃതിദേവന്മാൎക്കില്ലയെന്നു നന്നായി. ദേവരി

ക. മനുഷ്യാധികാരിതാ. ഖ. അൎത്ഥിതപാദിയുക്താകവേ. ഗ, നാ
ദത്തിൽനിന്നെന്നു ദ-ബ്ര-വൃ- ശബ്ദബ്രഹ്മമായ ദേഹത്തിൽനിന്നെന്നു
മതാന്തരം. ഘ. ബോധിക്കുന്നകാലവ്യവഹാരം. ങ. ആദിത്യോദേവമ
ധുവെന്നു തുടങ്ങി ഛാന്ദോഗ്യത്തിൽ ചൊല്ലിയതിൽ. ച. അധികാരം.

ലാരറിയുന്നതു താനാമവനെന്നുവേദമോതുകയാൽ വ്യാസഭഗവാനിവൎക്കുഭയവിദ്യാധികൃതിയുണ്ടുതാനെ ന്നാൻ-൯- തൻനിന്ദാശ്രവണത്താലുദിച്ച ജാനശ്രുതിടെശോകമത്രെ. സൂചിക്കപ്പെട്ടീടുന്നതിനൊട്ടുരൈക്വന്റെ മുമ്പിലോട്ടുകയാൽ- യൌഗികമാംജാനശ്രുതിതങ്കൽ ശൂദ്രതയതല്ലപരമാൎത്ഥം- മേൽക്ഷത്രിയത്വാവഗതിയാൽ ചൈത്രരഥാഖ്യനൊട്ടുചേരുമെടയാളാൽ- സംസ്കാരവിചാരാലും മേലതിവൎക്കില്ലയെന്നു ചൊല്ലാലും. ശൂദ്രതപാഭാവമതിന്നുറപ്പിനായ് ഗൌതമന്റെതൊഴിലാലും- ശ്രവണാദ്ധ്യയനാൎത്ഥങ്ങടെ നിഷേധനാൽ സ്മൃതിയിനാലുമാകാതെ- ജാനശ്രുതിയല്ലന്ത്യൻശൂദ്രനവിടരാഭിഷേചാൽ സ്മൃതിജ്ഞരാം-ൻ- വാക്യാൎത്ഥചിന്തയാരംഭിച്ചതുചെയ്യുന്നു തീൎത്ഥധിക്രിയയെ- യദിദംശ്രുതിയിൽപ്രാണൻ പരനെല്ലാലോകവും നടത്തുകയാൽ-൧൦-ഇജ്ജീവൻ ദേഹാൽനൽജ്യോതിയെയടയുന്നുവെന്നുചൊല്ലുമിടം- ജ്യോതിസ്സു പരബ്രഹ്മംതന്നേ പലമന്ത്രദൎശനംമൂലം-൧൧-ആകാശംതാൻനാമാകൃതിനിൎമ്മാതാവിതെന്നുമാകാശം- പ

---

൯. ശോകത്തൊടെ, അധികാരവിഷയമായുള്ള വിപ്രതിപത്തിഗ്രാഹ്യമല്ലെന്നുകാണിക്കുന്നതായാൽ ഗ്രന്ഥംവിരിവാകമെന്നുഭയന്നും വിചാരശാലികൾ സ്വയമുന്നയിക്കുമെന്നുവച്ചുമുപരമിക്കുന്നു. ഇതു ഗുരുതിരുവടിചെയ്തരുളിയ അധികാരനിരൂപണമെന്ന ഗുരുപ്രബന്ധത്തിൽ കാണുക.

രന്നേ, നാമാകൃതിയാലത്ഥാന്തരഭൂതമാം വിയൽപ്രപഞ്ച
ത്താൽ. ആരാത്മാവെന്നതിനായി വിജ്ഞാനമയനെ
ന്നതൊട്ടേടം. പരനാം നിദ്രാമരണാവസ്ഥകളിൽ
ഭേദമാശ്ലേഷത്തിടലൊൽ. മേൽസൎവ്വത്തിന്നധിപതിസ
ൎവ്വസ്യേശാനനെന്നു മുതലായ. ശബ്ദങ്ങളാലുമായത്തു
പരമേശ്വരനെന്നു നാപ്പനിജമായി. ഫ. ഹരിഃ. ഫ.
മദ്ധ്യായത്തിൽ ജ്ഞേയബ്രഹ്മത്തെപറയുന്ന അവ്യ
ക്തശ്രുതിയോജനയെന്ന മൂന്നാംപാദം തീൎന്നു.

ഹരിഃ. ചിലശാഖകളുടെ ശബ്ദം മൂലം കാഫ
ൎയ്യാനുമാനനിൎണ്ണീതാ. ബ പ്രകൃതിർജ്ഞേയയിതെന്നാ
കല്പ്പമ ശരീരരഥകല്പനഗ്രഹണാൽ. ശ്രുതിയവ്യക്ത
പദത്താൽ കാട്ടുന്നരഥംശരീരമെന്നേടം. അവ്യക്ത
ശബ്ദയോഗ്യതാ സൂക്ഷ്മാവസ്ഥ വഴിവന്നതെന്നറിക
ഈശാധീനതയാലത്ഥവത്താമവ്യാകൃതാഖ്യ ശക്തി
ക്കാം. ജ്ഞേയമതായിച്ചൊല്ലും വചനാഭാവത്തിനാ
ലുമപ്പയിതു. പറയുന്ന ശബ്ദമസ്പൎശമെന്നതൊട്ടുള്ള
മന്ത്രമിതെയെന്നാൽ. അല്ലന്നേപക്ഷവ്യമതായ് പ്രാ
ജ്ഞൻ താനാകമൂലമധികാരാൽ. അങ്ങഗ്നിജീവപ
രർതാൻപറയേണ്ടുതലപ്പടിക്കു ചോദ്യമത്രും. കാണ്മമ
ഹാന്തം വിളുമെന്നേടത്തു മഹത്തപമാത്മ പരമാം

ഫ, കാൎയ്യംകൊണ്ടു അനുമാനവഴിയായി നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ട. ബ, സാം
ഖ്യപ്രകൃതി-പ്രധാനം, മ, ശരീരം രഥമായിട്ടുകൽപ്പിക്കൊള്ളലാൽ, ഇതു
ആത്മാനം രഥിനം വിദ്ധിശരീരം രഥമേവതു' എന്നകഠോപനിഷി

പോൽ. ൧. ചമസാവത്തിപോൽ വിശേഷാവധാര ണാഹേതുവില്ലയെന്നതിനാൽ. ൨തേജോബന്നാത്മികയാം ശ്രുത്യുക്തപ്രകൃതിയാ ൩അജാമന്ത്രേ. ചില ശാഖകൾ പരമേശ്വര സംഭൂതയായിട്ടെന്നുചൊല്ലിടുന്നതിനാൽ. ആകാപ്രധാന ൪അജതയിതാലിത്യേ ൫മധുതയൊപ്പമവിരോധം. ൬. സംഖ്യോപസം ൭ഗ്രഹാലും പ്രധാനമാവില്ല . പഞ്ചപഞ്ചജനാഃ. ഏന്നേടം നാനാത്വംപോലധികത്വം (തിരേകം) വാമിത്തമായിട്ടും. പ്രാണാദികളാം ൮പ്രാണൻതൻപ്രാണമുതോ' തിവാക്യശേഷത്താൽ. ൯അന്നേസതികാണ്ണ്വചോ' ജ്യോതിസ്സാൽ പൂർത്തിതൻനിനവിനോത്രു. (ത്രീ). ൧൦. സൃഷ്ടിക്രമഭേദം വേദാന്തങ്ങളിലെങ്കിലും പരൻവേദ്യൻ. വിയദാദിഷുകാരണമായ് ശരിയായ് ബ്രഹ്മത്തിനുടയചൂണ്ടുരയാൽ. ൧൧സോകാമയതയിതെന്നവനേയാകർഷിച്ചുകൊണ്ടുവരലാലും. വേദാന്തങ്ങൾക്കീശൻ തഥാൽ താല്പര്യമായിടുന്നേവം. ൧൨. ൧൩യോമൈവബാലാകേ കർത്താവിപ്പുരുഷക്കൊയസ്യത

---

൧. ൨. അൎവ്വാഗ്ബിലശ്ചമസ ഊൎദ്ധ്വബുദ്ധ്നയെന്ന (മന്ത്രത്തിൽ) സംശയാത്മമായിരിക്കുന്നതിനാൽ. (കീഴ്ത്തുളയും മേൽവിരിവുമുള്ള ചമസംപോലെ). ൨. തേജോംബുഭൂവാത്മികാ. ൩. 'അജാമേകാം 'എന്ന മന്ത്രത്തിൽ. ൪. അജത്വം. ൫. മധുത്വം ൬. സാംഖ്യാഗ്രഹണത്താലും.

൭. കണ്ണ്വശ്രുതി, അന്ന (പൃഥിവി) ശബ്ദമില്ലാതിരിക്കവെ. - ൮. അവൻ സൃഷ്ടിപ്പാനാഗ്രഹിച്ചുവെന്നാത്മാവിനെ, ൯. കൌഷീതകിശ്രുതിയിൽ.

ല്ലകർമ്മം. എന്നേടത്തുജഗദ്വാചിയാകയാല്ല കർമ്മ,
വേദ്യമാണുപരം. ബ്രഹ്മംതന്നെചൊല്ലീടാമെന്നാരംഭി
ച്ചു കാണ്കയാൽ മേലും. തിത്തൊതി *ജീവമുഖ്യപ്രാ
ണോക്ത്യാലല്ലയെങ്കിലെന്നിതുമുൻ. ചിലശാഖകളിൽ
ചോദ്യോത്തരങ്ങളുള്ളമട്ടു കണ്ടിടുന്നതിനാൽ. ജൈമി
നിരുക്താത്മാ വ്യാഖ്യാതജീവ വിചാരമെന്നറയ്ക്കുന്തു-
ഓ. മൈത്രേയീബ്രാഹ്മണമതിലാത്മാ ദ്രഷ്ടവ്യനെന്ന
തപ്പരനാം. അമൃതത്വംതൊട്ടൊട്ടുവങ്ങ ഉപസംഹാ
രോക്തിചേന്നിടുന്നതിനാൽ. ആത്മാവെയറികിലെ
ല്ലാമറിഞ്ഞതെന്നീപ്രതിജ്ഞ സിദ്ധിപ്പാൻ. ആത്മാ
ക്കടെയവിരോധാം ശമരതാട്ടാത്തന്നിതാശ്മരഥ്യമു
നി. ദേഹാദിസമൂഹംവിട്ടൊഴിഞ്ഞുപോം ജീവനീശ
നോടൈക്യം. ചേരുകമൂലമഭേദോ പക്രമമെന്നൗഡു
ലോമിതന്മതമാം. ഇപ്പരമാത്മാവിൻ വിജ്ഞാനാത്മാ
വായിരിപ്പിനാൽ ജീവൻ. ബ്രഹ്മാന്യന ല്ലഭേദാരം
ഭത്താലെന്നു' കാശകൃത്സ്നമതം. ൩. ആദ്യാദേശം
കേൾക്കന്നതിനാൽശ്രുതമാക മശ്രുതം ചോലും.
എന്നീപ്രതിജ്ഞയൊരുമന്നതുള്ളതിനാൽ സൌമ്യ
മൃണ്മയം സർവ്വം. അറിയപ്പെടുന്നു വെന്നീദൃഷ്ടാന്തമി

---

൧. കർമ്മം-ജഗത്തെന്നർത്ഥത്തിലാകയാൽ, *ബ്ര-സൂ ൧-൧-൩൧.
൨. ആപ്തി-പ്രാപ്തി,

രണ്ടിനുള്ള ൧അവിരോധാൽ. സർവ്വ ൨നിമിത്തോ
പാദാനോഭയകാരണവുമാം ജഗത്തിന്ന്. സോകാമ
യത ൩ഐക്ഷതയിരണ്ട ൩അഭിധ്യാനമോതുവതിനാ
ലും. സാക്ഷാലിരുവിധവും ശ്രുതി ൪ആകാശാൽജനി
ലയം പറകയാലും. ബ്രഹ്മോഭയകാരണമാ ൪ആത്മാവെ
ത്താനേ ചമച്ചുവെന്നോടം. കർമ്മകർത്തൃതയിവ ൫പരി
ണാമാലപ്പോലെയാ ൫ത്മകൃതിയാലും. ബ്രഹ്മമുപാ
ദാനവുമെന്നായ് ചൊല്ലപ്പെട്ടു മുണ്ഡകം തന്നിൽ. ൬ക
ർത്താരമീശമെന്നിടമതിനാലും ചിത്തുകാരണദ്വയമാം.
൭. എന്നീ പ്രധാന കാരണവാദനിരാകരണ യുക്തി
യാൽ തന്നെ. ൧അണ്വാദിമതനിഷേധം ചൊല്ലി
യതാം ൨മുഖ്യമല്ലഹതിയെപ്പോൽ. വ്യ. ഹരിഃ. ഒന്നാ
മദ്ധ്യായത്തിൽ അവ്യക്താദി സന്ദിഗ്ദ്ധ പദമാത്ര സ
മന്വയമെന്ന ൪-ാം പാദം തീർന്നു.

സമന്വയാഖ്യ മൊന്നാമദ്ധ്യായം തീർന്നു

---

൧. അവിരോധാൽ. ൨. നിമിത്തവും ഉപാദാനവുമാകുന്ന രണ്ടുമവ്യ. കാരണവും ആണ്. ൩. (അഭിധ്യാ). അഭിധ്യാനം- ഇച്ഛാ. ൪. 'ആത്മാനം സ്വയമകുരുത' എന്ന ശ്രുതിയിൽ. ൫. ആത്മവിഷയകപ്രയത്നം കൊണ്ടും. ൬. 'കർത്താരമീശം പുരുഷം ബ്രഹ്മ യോനിം' മുണ്ഡകോപനിഷത്.

൧. വൈശേഷികാദിമതഖണ്ഡനം. ൨. പ്രധാനമല്ലനിബർഹണ ന്യായപ്രകാരം. (പ്രധാനിയെക്കൊല്ലൽ മൂലം യുദ്ധം ജിതപ്രായം എന്നവരുംപോലെ).

(അ- ൨) ഹരി:- ഇങ്ങിനെ കപിലസ്മൃതി ഭംഗമെന്ന ദോഷം വരുന്നിതെന്നാകിൽ- ഇല്ല-ശ്രുത്യനുസാരിസ്മൃതി ൩ക്കിടം കേട്ടുവന്നിടാത്തതിനാൽ- കാ ൪ പിലതന്ത്രോക്തമതാം മഹദാദിശ്രുതിയിലപ്രതീക്ഷകിൽ- താനും ലഭിയാഞ്ഞാസ്മൃത്യവകാശകേട്ടു ദോഷമായിടാ- ൫- ഇക്കാപിലഖണ്ഡനയാൽ പ്രധാന കാരണതസത്യതാദികളും- ചൊല്ലും പാതഞ്ജലയോഗം ഖണ്ഡിതമെന്നറിഞ്ഞു കൊള്ളേണം- ൬- വിജ്ഞാനംചാ വിജ്ഞാനംചശ്രുതിയാൽ ജഗജ്ജഡതാമറി- ചിജ്ജഗൽകാരണമല്ലതിന്നു മൂലകിൻ വിലക്ഷണതയാൽ- അതേജസ്സീക്ഷിച്ചുമത്തോതിയെന്നു തൊട്ടുള്ളതൊക്കെ- അ ൭ തതഭിമാനിച്ചൊല്ലുവാൽ ചിജ്ജഡഭേദാവ ൮ ഗതികളാൽ മുന്നേ- ബ്ര ൯ ഹ്മപ്രകൃതികമല്ലാജഗത്ത് ചേതന മതാകയാലെന്നും- മുന്നാക്ഷേപം തെററാം ൰ കേശാദിപുമാങ്കൽ നിന്നെഴുന്നതിനാൽ- ഉല്പത്തിയതിൻമുന്നം കാര്യമസത്തേവ മെങ്കിലില്ലോക്കം- കാര്യപ്രതിഷേധമി

ൻ, അവകാശ (മില്ലായ്ക) ഹാനി, ൪, കപിലനെന്ന മതപ്രവൎത്തകനാലുണ്ടാക്കപ്പെട്ട സാംഖ്യഗ്രന്ഥത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള മഹദാദികൾ, ൫, പ്രധാനം ജഗൽകാരണമെന്ന തുടങ്ങിയവ, ൬, അതാതഭിമാനിദേവതയെ പറയുന്നതാകയാൽ,

൮, അവഗബോധം-അറിയൽ, ൯, ബ്രഹ്മമാകുന്നകാരണത്തോടു കൂടിയതു, ൰, കേശനഖാദി,

താം ൧കാരണമറ്റുള്ളിരിപ്പു കററിട്ടാ. ൨ജഡകാൎയ്യം ൩ചിൽപ്രകൃതികമാകിൽ ലയഃവളയിൽ സാധൎമ്മത്താൽ. ബ്രഹ്മം ദുഷിച്ചതെന്നാമരിനാൽ വേദാന്തമേയസംബന്ധം. ൪എന്നിസ്സൂകാതൊറാം ലയകാലം ൫വള: കങ്ങളിവകളുടെ. ധൎമ്മത്താൽ പൊൻ മണ്ണൊട്ടില്ലെന്നുള്ളൊരു സദൃശതാമൃവം. സാംഖ്യമതത്തിൽ പോലും വ്യവിലക്ഷണതവാച്യമായിട്ടുംദോഷം സാധാരണമാവുകയാൽ ൬പക്ഷകക്ഷതിയെന്നറിഞ്ഞു കൊള്ളേണം. തത്വത്തിന നിലയിപ്പൂഴികയാലും വേറുട്ടിരൃഹിക്കാം. എന്നാലും മോക്ഷാദാവം വന്നെത്തിടുമെന്ന ഹേതുവിനാൽ. ആഗമവഴിയോടൊക്കം തൎക്കത്താലും ജഗത്തിനാബ്രഹ്മം. തന്നെയിരുവിധകാരണമെന്നിതു നന്നായുറച്ചിരിക്കുന്നു. ൭. ഇക്കാരണങ്ങളാൽ മനമുനപാം ൮ശിഷ്ടാളെട്ടത്തിട്ടാത്തുള്ള. ൯കണ്ണാദിമതം വ്യാഖ്യാനിക്കപ്പെട്ടെന്നു കണ്ടുകൊള്ളേണം. ൧൦. ൧൧ഭോക്തൃഭാവത്തിനിമിത്തം വേൎപാടില്ലെങ്കിലുലകിലെന്നപടി. താലന്തരിഭേദത്തിലുമംബുധിമട്ടിലഭേദമൊപ്പമതൈപതാം. ൧൨. കാൎയ്യപ്രപഞ്ചമക്കാര

---

൧. കാരണരൂപമായിട്ടുള്ള നില. ൨. ജഡമാകുന്ന കാൎയ്യം. ൩. ബ്രഹ്മകാരണകം. ൪. സൎഞ്ഞവള. ൫. കാരണത്തിന്ന വിപരീതമായിരിക്കുന്ന ലക്ഷണമൊത്തതാണെന്ന. ൬. സാപക്ഷദോഷം.

൭. ശിഷ്ടർഗ്രഹിച്ചിട്ടാത്തുള്ള. ൮. കാണാദാദിമതം. ൯. ഭോക്താവിനോട ഭേദംകൊള്ളുകയാൽ ഭോഗമെത്തിടുന്നതിനാൽ.

ണമാം ബ്രഹ്മത്തിൽ നിന്നു വേറല്ല. ര വാചാരംഭ
ണ ശബ്ദാദികളാലും കാരണം ഭവിപ്പതുവേ. കാൎയ്യം
കാണുകയാലും പിന്നുണ്ടാകുന്നതിൻ ജനിക്കാദ്യം.
കാരണരൂപമതായ്ക്കാണിരിപ്പിനാൽപോലുമാ മനന്യ
ത്വം. ലമുന്നമസത്തായിന്നും വേദച്ചൊല്ലാലിവണ്ണ
മല്ലെങ്കിൽ. വേറിട്ടിപ്പൂൎവ്വാകൃതധൎമ്മമോടിരിപ്പോരിട്ടു
ന്ന വാക്യേഷാൽ. യുക്തിയിനാലും ളസത്തായിരുന്നു
മുന്നെന്ന വേറുവാക്കാലും കാൎയ്യത്തിനന്യ വേർപാടി
ല്ലാഴിക രണ്ടുമൊന്നതാകുന്നു. കാരണതന്തുവിൽ നി
ന്നും ഉപസ്ഥാനാന്യതകണക്കഭേദം താൻ. മേലും പ്രാ
ണാപാനാദികൾ പോലുമിതെന്നറിഞ്ഞു കൊള്ളേ
ണം. ന. ഴശാരീരത്താം ൻപ്രവേശശ്രുതിചിത്തിന്നാ
യുരയ്ക്കയാലഥവാ. ജീവനുപരാത്മത്വം തത്വമസി
ശ്രുതി പറഞ്ഞിടുന്നപ്പോൾ. ബ്രഹ്മത്തിൻ സ്രഷ്ടൃത
യതുജീവന്റേതെന്നു വന്നിടുന്നതിനാൽ. തൻ ഹി
തമാചരിയാഴിക മുതലാം ഷേടാമിവണ്ണമെങ്കിൽ വാ
ഹി. ഹദ്രഷ്ടവ്യശ്രുതി മുതലായതു ഭേദം ചൊണ്ടിയോ
തിടുന്നതിനാൽ. അറിയും റബ്രഹ്മാധികതാ നീക്ക

ര. വാചാരംഭണം വികാരോനാമധേയം മൃത്തികേത്യേവ സത്യം' എന്ന ശ്രുതിയിൽ. ല. 'അസദേവേദമഗ്ര ആസീൽ—എന്ന മന്ത്രത്തിൽ. ള. വസ്തുതിന്റെ അഭിന്നത്വം. ഴ. ജീവത്വം. ൻ. തൽസൃഷ്ട്വാ തദേവാനുപ്രാവിശത് എന്ന തൈ—ഉ.

ഹ. 'ആത്മാവാ അരേ ദ്രഷ്ടവ്യഃ' എന്നതുതുടങ്ങിയശ്രു—. റ. ബ്രഹ്മാന്യത്വം.

നിത്യ ഹിതമനുഷ്ഠിയാത്ത ദോഷം- കല്ലൊരുജാതി, രത്നം പാഷാണവുമായിട്ടുന്നപോൽ തന്നെ- ജീവപ്രാജ്ഞപ്പിരിവുകൾ ചേരുന്നതിനാൽ ൧ പരോക്തഹതിയില്ലാ- ൭- സ്വപ്നാത്മാവിൽതന്നേ ഉപസംഹാരം ൨ 'ന രഥാനരഥയോഗാഃ- എന്നും ശ്രുതിയാൽ സ്രഷ്ടൃത പരനാകിലും ദോഷമില്ല പാലിനുടേ- പരിണാമലയം പോൽ ബഹുശക്ത്യാ കർത്താ പരൻ തനിച്ചാകിൽ മേലും ദേവാദികൾ ൩ താൻ കാരണമെന്യേ പരത്തിൽ വിലയം പോൽ- ൮. ഈവിധ ൪മാകെ ബ്രഹ്മത്തിനും ൫കാര്യാത്മനാ വികാരമെഴും- അപ്പോൾ ൬ നിരവയവശ്രുതി കോപം വരുമാകിലില്ലയെന്നറിക- എന്തെന്നാൽ ശ്രുതിതന്നാൽ ബ്രഹ്മ ൭ചതുഷ്പാത്തായോതിടുന്നതിനാൽ- ഏകം പാദം ൰കാര്യം ൰൧ത്രിപാത്തു ശുദ്ധാമൃതം ൰൨ശബ്ദബലാൽ-സ്വപ്നമൊരോ യാത്മാവിനു കേടന്യേ യങ്ങു കണ്ടിടും പോലും- ലോകത്തിലിന്ദ്രജാലക്കാരൻ നിൽക്കെ ൧വിചിത്രനോക്കാലും- ൨പ്രതിപാദിതമാം ദോഷം പ്രധാനമാദിക്കമൊ

---

൧. പൂർവ്വപക്ഷി പറഞ്ഞ ദോഷമില്ല. ൨. രഥങ്ങളുമില്ല അശ്വങ്ങളുമില്ല. ൩. തങ്ങളുടെ കാരണത്തിങ്കലല്ലാതെ ബ്രഹ്മത്തിൽ ചേരുന്നതു പോലെ. ൪. ഒട്ടുമേ ബ്രഹ്മത്തിൽ. ൫. കാര്യമെന്നുള്ള രൂപത്തിൽ. ൬. ബ്രഹ്മംനിരവയവമെന്നു പറയുന്ന ശ്രുതിവിരോധം. ൭. ചതുഷ്പാത്- നാലുപാദമുള്ളതു. ൰. കാര്യബ്രഹ്മവും പ്രപഞ്ചവും. ൰൧. മൂന്നു പാദം. ൰൨. ശ്രുതിബലത്താൽ,

൧, അനേകവിധകാര്യയാലും. ൨, ഉക്തമായ,

ക്കമായതിനാൽ- താനും ദോഷാരോപം വേണ്ടസ്സ ൽ പക്ഷഹാനി മുൻവരികി- ൻ- സൎവ്വപ്രകാര ശക്തികളൊത്തു പരദേവതാശ്രുതേൎവ്വചനാൽ- യഃ സൎവ്വജ്ഞൻ സൎവ്വവിദേവം താൻ സൎവ്വകാമമയെന്നാദി- അശ്രോത്രമവാക്കെന്നും ശ്രുതിയാല ൩കരണതയാലതല്ലെങ്കിൽ- പ്രത്യക്ഷമിദംമൂന്നുംമേലും സശ്രൂണോത്യകണ്ണനെനോതപാൽ- ൧൦- സൃഷ്ടിയുപയോഗമുള്ളോന്നാകേണ്ടതിനാലജ്ഞന്റെയല്ലെങ്കിൽ- വേണ്ടില്ലലകല്പത്തിലീലാകൈവല്യങ്ങളാംവിലാസസമം-൧൧- ഭത്രൂണ്ടാകുമ്പോൽ ചേതനമത്തു തൻഹേതുതയുരപ്പുചല്ലുന്നു- മേലും വൈഷമ്യനൈൎദ്ദയദോഷം സമമാല്ലാഞ്ഞിതാഞ്ഞില്ല- എന്നായെന്തെന്നാൽ പ്രാണികളുടെ കൎമ്മാനുസാരസൃഷ്ടിയിനാൽശ്രുതി, ഗീതകളെങ്ങിനെയ[illegible]പ്പാ പറഞ്ഞിട്ടുന്നതിനാൽ- സൃഷ്ടിക്കുമുമ്പു കൎമ്മ[illegible]ല്ലാഞ്ഞിപ്രകാരമല്ലെങ്കിൽ- തെററില്ല ൬നാദിതാവാൽ സംസാരത്തിനിതു ചോദ്യമുള്ളതുതാൻ- ൭പണ്ടേപ്പറ്റിയുണ്ടാകിയാതാവെന്നായി വേദവാക്യത്തുപോൽ അന്തവുമാദിയുമില്ലെന്നുതുളും കൊണ്ടുനതുന്നുഗീതയിലും- ൧൨- ഏവം ബ്രഹ്മം കാരണമാണ്യോള്ളുമ്പോൾ പറഞ്ഞവെണ്ണംതാൻ- ൮കാരണാധൎമ്മമശേഷം ചേരുന്നവയാല്ലുന്ന

---

൫. അനിന്ദ്രിയത്വം ൬. ജലമിളാന്നുന്നതുപോലെ. ൭. വൈഷമ്യം. ൮. അനാദിത്വംകൊണ്ടു. ൯. യഥാപൂൎവ്വമകല്പയൽ എന്ന ശ്രീക്കൽ, ൧൦. മായാവിശിഷ്ടകാരണബ്രഹ്മത്തിൽ സൎവ്വജ്ഞത്വാദി.

ഴിയാലും. ൫൮. ഹരിഃ ൧-ാമദ്ധ്യായത്തിൽ വേദാന്തസമന്വയവിരോധപരിഹാരമെന്ന ഒന്നാം പാദം തീൎന്നു.

ഹരിഃ. ൧ സൌഷുപ്തജീവവാദംപോൽ സാംഖ്യം യോഗവും ൨ നിരത്തുന്നു. ഉണ്ടാകയാൽ വരാഴികയാലും 'മായ' പ്രകൃതി, ജീവകാ ൩ രണതാ. ഇല്ല, തുപോലെ ജഡത്തിൻ പ്രവൃത്ത്യയോഗ്യതയിനാല്ലമായിടാം. ൪ പാൽ നീരിവപോലെന്നാലൊന്നാശ്രിച്ചേ പ്രവൃത്തിയവാച്യമാം. 'സദ്ബ്രഹ്മത്തിന്നന്യത്തായില്ലില്ലായ്കയാലുമായിടാം. ൫ ബ്രഹ്മേതരഹേതുത്വം' ൬ നിരപേക്ഷതയത്തുനിമിത്തമായിട്ടും. ൭ പുല്ലുപയസ്സാദ്യ ൮ പരിണതിയാകുമ്പോലെന്നു വന്നുകൂടിടാം. പശുവിന്നന്യസ്ഥലമതുപോലായ്കിരുന്നതില്ലയെന്നതിനാൽ. കാപിലയോഗമതേഷ്ട ൯ ന്നായതുപോലെ കൂട്ടുകിൽക്കൂടെ. അസ്ഥാഭാവത്താലുംവ്വ ൧൦ പങ്ഗ്വന്ധന്യായമെന്നപോൽപിന്നെ. ത്രശിക്കാന്തത്തോടു സമമെന്നാകിൽ ദോഷമാംനിഷിദ്ധതയാൽ. ൧൧ ഏതുവിമോക്ഷംസുഖമെന്നേടം, ൧൨ ചേപ്പാൽ സദൈവസ

൧. ശ്രീമൽഭാഷ്യപ്രതിപാദിതമതമായ സാംഖ്യമല്ലാതെ രണ്ടുമതങ്ങൾകൂടി ഇവിടെ വിവക്ഷിതങ്ങളെന്നുകണ്ടു ദക്ഷിണാമൂൎത്തിവൃത്തിപ്രകാരമിങ്ങിനെ എഴുതിയിരിക്കുന്നു. ൨. തകൎക്കുന്നു. ൩. കാരണത്വം. ൪. ക്ഷീരനീരങ്ങളൊലിക്കുന്നപോലെങ്കിൽ. ൫. ബ്രഹ്മംവിട്ടുമറ്റൊന്നിന്റെ കാരണത്വം. ൬. അപേക്ഷയില്ലായ്ക. ൭. പരിണാമം. ൮. ഞൊണ്ടിയുടേയും കുരുടന്റേയും കഥപോലെ. ൯. സംബന്ധത്താൽ.

൧ശ്ശാലും. ൨ അങ്ങ്ഗിതാപം ചേരാഴികയാലും സ്വാതന്ത്ര്യമേന്തിടുന്നില്ലാ. അന്യപ്രകാര മൂഹിക്കിലുമാം ൩ ജ്ഞത്വലക്ഷ്മെച്ചിലതിനാലും. ഇവയെല്ലാമന്യോന്യം വിരോധമെന്നുള്ള കാരണത്താലും. അനുചിതമ്മതമൊക്കയുമെന്നു നന്നായറിഞ്ഞുകൊള്ളേണം ൧. ൪ ഹ്രസ്വപരിമണ്ഡലങ്ങളിൽ നിന്നു മഹദ്ദീർഘമായ് ക്രമത്താലേ. ദ്വ്യണുകത്ര്യണുകങ്ങളിങ്ങുണ്ടാംപോൽ ജഡജഗത്തു ചിത്തിന്നാം. ൫. ആദ്യക്രിയ പരമാണുക്കടെ കൊള്ളുകിൽ കൊണ്ടിടായ്കിലല്ലനാൽ. ദ്വ്യണുകാദിചേന്ന ൬ ദൃഷ്ടം ക്ഷേത്രജ്ഞനോടെ ൭ യതെങ്കിലിതപാടും. ൮ കർമ്മാഭാവം, ജഡമെന്നതിനാലാം, സൃഷ്ടിവന്നിടില്ലതിനാൽ. തുല്യന്യായാൽ ൯ ചേർപ്പാം സംബന്ധംപോലെ നിത്യസംബന്ധം. ന്യായമതം തന്നുപടങ്ങളിലൊപ്പക്കൊള്ളുകയാൽ ലേടം പടവും. താൻ ചേർപ്പിന സംബന്ധാന്തമരിങ്ങിനെ നിലവര്യയാൽ കേടാം. എല്ലാമ്ലോ

---

൧. സൃഷ്ടിയാലും. അംഗിയാവു എന്നുള്ളതു. ൨. ജ്ഞാൻ– അറിയുന്നവൻ (സർവ്വജ്ഞനെന്നു സാരം). ൩. ദ്വ്യണുക, പരമാണുക്കളിൽനിന്നു പരമാണുവെ അപേക്ഷിച്ചു വലിയതായ ദ്വ്യണുകവും ദീർഘപരിമാണമില്ലാത്ത ദ്വ്യണുകങ്ങളിൽനിന്നു ദീർഘപരിമാണമൊത്തതു പരിമാണമല്ലാത്ത ത്ര്യണുകവും ഉണ്ടാകുന്നപോലെ– ജഡപ്രപഞ്ചം ചിത്തിൽനിന്നുണ്ടാമെന്നു സാരം. ൪. പൂർവ്വകർമ്മം, ൫. അദൃഷ്ടം, ൬. ക്രിയാഭാവം, ൭. സംയോഗസംബന്ധം.

ഷ്ഠം പരമാണുസ്വഭാവമത്രമാറിടാതെ നില്ക്കുകയാൽ- സ്ഥൈര്യാദിനിത്യമാമത്രകൊണ്ടും പരമാണുവാദമൊക്കില്ല- രൂപാദിയെയതിരിച്ചാല ൧അനണുത്വാനിത്യത്വാദിയാമത്രപോൽ- കാണുകയാലവയവമുള്ളോന്നില്ലാതൊന്നതെങ്കിലും ദോഷം- അതിനാലും ശിഷ്ടന്മാർ കൈക്കൊള്ളാത്തുള്ളതാകയാലുമിതിൽ- ഏറെയുപേക്ഷാവസ്ഥാൻ തന്നേയോഗ്യതമു ൨മുമുക്ഷയുള്ളവരാൽ- ൩- ഇരുഹേതുകൃത ദ്വൈതിക പരമാണുക്കളൊപ്പുകൊള്ളുകിലും- ബൌദ്ധന്മാർ സമുദായാപ്രാപ്തിവരും ൪കർത്ത്രാദ്യനിത്യതാബലതഃ- അന്യോന്യമവിദ്യാദികളൊപ്പിപ്പവരെന്നിയേ കഥന്നാകിൽ- അല്ലാ, മേന്മേൽ ക്ഷേത്രപരമാണുക്കളല്ലത്തിക്കതന്നെ പൂർവ്വാണു- കാരണമാകുന്നതിനാൽ ചേർപ്പാൻ വേണം സ്വതന്ത്രമായ് ചേരാ- പിന്ന ൫ത്തരാണുവാകപ്പൂർവ്വാക്കെടലാലുമില്ല കാരണതാ- ഹേതുവസത്താകുമ്പോൾ പ്രതിജ്ഞ ബൌദ്ധന്റെയററു പോകുന്നു- “കോർയ്യം ൭സഹേതുവെന്നാലതേക കാലത്തുവേണമിത്രമോ കാ-ക്ഷണികതചൊല്ലാൽക്കേടാൽ” കലശാദിബലാൽ തകൎക്കകാലത്താൽ- പൃഥ്വ്യാദിനശിച്ചിടുകയെന്ന

൧. അണുവല്ലായ്ക. ൨. മോക്ഷേച്ഛയുള്ളവരാൽ. ൩. സമുദായത്തിന്റെ വരായ്ക. ൪. കർത്താവുമുതലായതിന്റെ അനിത്യതാദി ബലത്താൽ. ൫. ഉണ്ടാകവേ. ൬. ‘സർവ്വം കാര്യം സകാരണകം’ കാര്യമെല്ലാം കാരണത്തോടുകൂടിയത്- എന്നത്. ൭. ഹേതുവൊത്തത്.

ങ്ങിനെയയോഗ്യതാവാദ്ക്കും. ഇവർ പക്ഷപ്പെടിയൊന്നാറാം൧ വിഛേദം വന്നിട്ടായ്കയാൽ കേടാം. ചിരകാലമിരിപ്പെല്ലൽ ക്ഷണികമിരന്നാകിലും വരുംദോഷം. അതിനാൽ മതമിതബദ്ധം ൨വിണ്ണിലുമുണ്ടു യുടെതോന്നലൊക്കകയാൽ. താനനുഭൂതമാമൊന്നിന്റെ യനുസ്മൃതിദിനാന്തരത്തിങ്കൽ. കാണുകകൊണ്ടും ക്ഷണികതവരുകില്ലില്ലാത്തതിന്നു കാണാഞ്ഞു. നഷ്ടപദാർത്ഥം കാഴ്ചം ചൈകില്ലദാസിനരായപുരുഷർക്കും. കാഴ്ചങ്ങളൊക്കെയാമെന്നതിനാലു൩മസംഗതം ഹി ൪സൗഗതമതം. ൫വിജ്ഞാനവാദിചൊല്ലും ബാഹ്യാർത്ഥഭാവമൊത്തിടുന്നില്ല. എന്തെന്നാൽപ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടീടുന്നതുനിമിത്തമായറിക. സ്വപ്നാദിപോലെ ജാഗ്രല്പദാർത്ഥശൂന്യതയതെങ്കിലൊത്തീടാ. ഇവയുടെ വിലക്ഷണത്വം നിമിത്തമായന്നുകണ്ടുകൊള്ളേണം. ബാഹ്യാർത്ഥമില്ലയാത്തതുനിമിത്തമാവ്വാസനയ്ക്കുമില്ലുണ്ടു ൬ആലയവിജ്ഞാനത്തിൻക്ഷണികതയാലും നവാ൭സനാശ്രയതാ. സർവ്വപ്രകാരവും വൈ ൮നാസ്തികപക്ഷത്തിലനുപപത്തിയെഴും.

---

൧. വിനാശം-വിലയം. ൨. ആകാശത്തിലും- അസ്തിതപ്രതീതി. ൩. അബദ്ധം. ൪. ബുദ്ധമതം. ൫. ബാഹ്യപദാർത്ഥമില്ലെന്നുള്ള ഇ. ൬. ആലയവിജ്ഞാനമെന്നും പ്രവൃത്തിവിജ്ഞാനമെന്നും രണ്ടുണ്ടു. ൭. വാസനാശ്രയതാം.

൮. നാസ്തികമതത്തിൽ അയോഗ്യതവാദം.

നേർക്കാം താറും മണൽമാത്രബാധാമത്തു നിമിത്തവും ത്യാജ്യം. ൧. ശ്വേതാംബരർ ചൊല്ലൊക്കാം സ്യാദസ്തി സ്യാന്നാസ്തിയെന്നുമൊരുകാലം. ഒരു ധർമ്മിയിൽ ചേർന്ന്യാന്യം വിരുദ്ധധർമ്മം ഭവിച്ചിടാത്തതിനാൽ. ഇവർ കൊള്ളുംപടി ജീവൻ ശരീരസമമെന്നു വന്നിടുന്നേരം. ദേഹാന്തരത്തിലാത്മാവിന്നു ശരീരം നിറഞ്ഞിരിപ്പാൻ. ദേഹക്രമമാസ്സ സങ്കോചം പോലെ വികാസവും വരുന്നതിനാൽ. വേണ്ടില്ലെന്നാലൊക്കില്ല അവയവിയാന്നുക്രിയ ദിവരലാലേ. അന്ത്യവിമോക്ഷാവസ്ഥയിലൊരു ദേഹമെന്നിയേ നിലയ്ക്കുകയാൽ. നിത്യതമാദിമദ്ധ്യമപരിമാണത്തിന്നുമെന്നു വന്നിടവേ. വൃദ്ധിഹ്രാസമതില്ലാത്തതില്ലെന്നാകും വിശേഷമതുമൂലം. സൌഗതമാകണക്കായ മതമതിതുമുപേക്ഷ്യമറിയേണം. ൯. ഈശ്വരൻ പ്രധാനപുരുഷാധിഷ്ഠാനതയാനിമിത്തമാണെന്നു. മാത്രം പറഞ്ഞിട്ടില്ല പ്രാമാണികതാനിമിത്തമായിട്ടു. ഒത്തിടാഴികയാലും പ്രധാനപുരുഷേശ്വരർക്കു സംബന്ധം. മേലുമധിഷ്ഠാനാ സംബന്ധതിയിനാലും വരുന്നതല്ലിതാ. പുരുഷൻ നേത്രാദികളാം കരണങ്ങളിനാ

---

൧. ദിഗംബരന്മാർ. ൨. ചുരുക്കം. ൩. വിരിവും. ൪. അവയവമരുളൂ. ൫. വികാരാദിവരുന്നതിനാൽ. ൬. വലിപ്പച്ചെറുപ്പം. ൭. പ്രകൃതിപുരുഷാധിഷ്ഠാനമായിട്ടുനിമിത്തകാരണമെന്നു.
൮. നാസ്തികമതത്തിൽ അയോഗ്യത വരും. ൯. ദിഗംബരന്മാർ.

ലൊയെന്നപോലെന്നാൽ- ൻഈശനുമാം; ഭോഗാദികളതുമൂലവുമിതു വരാത്തതാകുന്നു- അവയവമൊത്തോനീശ്വരനെന്നാൽവരുമ രന്ധവത്വമല്ലെങ്കിൽ സർവ്വജ്ഞനല്ലയെന്നാം നിരവയവൻ തന്നെയെങ്കിലൊക്കില്ല- ൧- ൨രാമാനുജർ മതമൊക്കാ൩ജീവോല്പത്തിയതു സംഭവിക്കാഞ്ഞു്- കർത്താവിൽ നിന്നു ൻകരണംജനിപ്പതായ് കണ്ടിടുന്നതില്ലല്ലോ- ൯ഹ ൭സ്ഥിതക്ക് വിജ്ഞാനാനന്ദതാദിയെ൮പ്പൂ കൊള്ളുകിലൊ- അല്പക്ഷനിഷേധമതുണ്ടാകുന്നില്ലെന്നുതന്നെ കണ്ടിട്ടുക- ൮അഖിലാഗമാന്തവിപ്രതിഷേധത്താലും ഗ്രഹിക്കൂഃ ൻസാധ്യം- ജീവോല്പത്ത്യാദികളതുകൊണ്ടും പററില്ല, പാഞ്ചരാത്രമതം- ൨- ഓം- ൨-ാമദ്ധ്യായത്തിൽ സാംഖ്യാദിമതദൌഷ്ട്യപ്രദർശനമെന്ന രണ്ടാം പാദം തീർന്നു

ഹരി- ഇല്ലാകാശോല്പത്തിശ്രുതിയിൽ കാണാണ്ടുയാലതിൻ ജനനം- ഉണ്ടേവിയദുല്പത്തിശ്രുതി വേറെന്നാൽ വിരോധമന്യോന്യം- ഉല്പത്തിശ്രുതിഗൌണീനി൧രവയവത്തിന്നു ജന്മമാകാഞ്ഞു്- ൨ബൃഹദാ

ന. പൃഥക്കം. ര. വിരിവും. ൩. അവയവമുള്ളതു്. ൻ. വികാരാദി വരുന്നതിനാൽ. ൭. വലിപ്പച്ചെറുപ്പം. ൮. പ്രകൃതിപുരുഷാധിഷ്ഠാനമായിട്ടു നിമിത്ത കാരണമെന്നു്.

൯. അപ്രാമാണ്യത്താൽ (അയോഗ്യതയാലെന്നുമാം.) ൨. അഭയശ്രുതമൂലവും,

രണ്യാലമൃതമെസ്യെതസ്യോല്പത്ത്യസംഭവത്താലും. ഒരു സംഭവശബ്ദത്തിന ഗൌണത്വം ബ്രഹ്മശബ്ദമതിനൊപ്പം. അന്നം ബ്രഹ്മേത്യാദിയിലെന്നിശങ്കകള ബാധമേതന്നെ. ൩യേ നാശ്രുതം ശ്രുതംസ്യാദിത്യാദികളാലുമിപ്രപഞ്ചത്തിൻ. ൪ബ്രഹ്മാഭിന്നതയാലും പ്രതിജ്ഞകേടില്ല ഗൌണിയല്ലിതു ൫തൽ. ലോകത്തിലെന്നപോലെ ൬ബ്രഹ്മാനന്യത്തായിമിത്ഥ്യയായുള്ള. എല്ലാവികാരജാതവുമാബ്രഹ്മത്തിന്ന വന്നിടുന്നറിക. ൧. ന്നമാത്രാകാശത്തിൻ ജന്മം ബ്രഹ്മത്തിൽ നിന്ന ചൊല്ലാലേ. വിയദാശ്രയമാം വായുവിന്നാടയുല്പത്തി പറഞ്ഞതായ്ക്കാണ്ക. ൨. സത്തിന്നുല്പത്തിവരാതന്നേ കാരണമതെന്നിയൊക്കാഞ്ഞു. ൭അതിനില്ലാജനിഹേതുവിതെന്നല്ലൊ വേദവാക്യ കേൾക്കുന്ന. ൮. തേജസ്സു വായുരൂപബ്രഹ്മമതിൽനിന്നു സംഭവിക്കുന്നു. എന്തെന്നാൽ ശ്രുതി ൯വായോരഗ്നി

---

൩. ഈശ്വരനും ഭോഗാദിവരും. ൪. അ(ദ്ധ്യാസാന) തന്മൂലവനെന്ന. ൫. ഒരു ജാതി വൈഷ്ണവരായ അളുവാരന്മാർ തുടങ്ങിയ രാമാനുജാചാര്യമതക്കാർ. ൬. ജന്മകാരണം (കശ്യപന്റെ ഭക്തചക്രാദി). ൭. ചതുർവ്യൂഹമായി നില്ക്കുന്നവർക്കു. ൮. സകല വേദാന്തവിരോധം മൂലമായും. ൯. ദുഃഖസാധ്യം (പ്രയാസം). ൧൦. നാരദപഞ്ചരാത്രവതം.

൧. അവയവമില്ലാത്തതിന്ന.

രിതീത്ഥം’ പറഞ്ഞു കാണുകയാൽ- ര- അപ്പുകൾ തേ തേജോവഷരിന്നബ്രഹ്മത്തീന്നു സംഭവിച്ചവയാം- ഘ-അഗ്നേരാപ ഇതിശ്രുതി ബലത്തിനാലെന്നുകണ്ടു കൊള്ളേണം- ൯- ആയപ്പുകളന്നംചെയ്യുന്നേടം പൃഥ്വിയാകുമന്നം, കേൾ- ര-അധികാരാൽ രൂപശ്രുവണാ, ൯ ലേദ്ധ്യ 'പൃഥ്വി'യെന്നു തൊട്ടതിനാൽ- ന- അപ്പുരനെല്ലാമുണ്ടാകുന്നേന്തൎയ്യാമി ഭാവ(തല്ലിംഗാൽ) യറിയിപ്പാൽ- മേലും വികാര പൎയ്യാലോചനയാൽ ന്നസൎവ്വ കാൎയ്യകരനാദ്യൻ- ൭- ഈയസൃഷ്ടിരീതിയിന്നും നേരേ വിപരീതമായ് ലയത്തിന്റെ- ക്രമമൊക്കവതാൎയ്യന്നിടക്കുടുന്നുവെന്നറിഞ്ഞുകൊണ്ടാലും- വൃ-ആത്മാകാശങ്ങടെയിട ബുദ്ധി മനസ്സുകൾ മുറെയ്ക്കു ജനിച്ചെപറവു- തല്ലിംഗത്താലെന്നാലില്ലാക്രമവാകുന്തെന്നിയ ൭വിശേഷാൽ- ൻ- സ്ഥാവരജംഗമദേഹങ്ങളിൽ മുഖ്യം ജന്മമൃത്യു ശബ്ദങ്ങൾ- ദേഹാത്മൈക്യാവദ്ധ്യാസാൽ” ജീവനിലുപചാരമാത്രമാ മിവകൾ- ൧൦- ജീവൻ ജനിപ്പതില്ലാശ്രുതിയിൽ ചൊല്ലായ്കയാ

ഹ. വായുവിങ്കൽനിന്നഗ്നിയെന്നിങ്ങിനെ. വ. തേജോഭാവമങ്ങത്തെ. ന. അഗ്നിയിങ്കൽനിന്നു മപ്പു (കൾ) എന്ന ശ്രുതിയാൽ. ര. പ്രകരണാൽ. ൯. അപ്പുകളിൽനിന്നും പൃഥിവിയെന്നുതുടങ്ങിയതിനാൽ. ന. എല്ലാകാൎയ്യവുമുണ്ടാകുന്നവൻ. ൭. വിശേഷമില്ലായ്കയാൽ. വൃ. ഭ്രമത്താൽ.

ല്യമപ്പോലെ- നിത്യത്വം കൊണ്ടും മേൽ ൬൭ സൈഷ മഹാനജ' മുഖശ്രുതികളാലും- ൬൮- നിത്യത്വമജന്യത്വം മുതലായതുകൊണ്ടുതന്നെ ജീവാത്മാ- നിത്യജ്ഞാനാത്മകനെന്നുറച്ചു കൊള്ളേണ്ടതായിരിക്കുന്നു- ൬൯- ദേഹം ത്യജിക്കനാകാദികളിൽ പോവുക തിരിച്ചുവന്നിടുക- ഇവ കൌഷീതകിമുതലാംശ്രുതിയിൽ കേൾക്കകനിമിത്ത മനുജീവൻ- ഉത്തരഗമനാഗമനങ്ങടെ തന്നോടുള്ള ചേൎച്ചയാല്യമാണു അണുവല്ലഞ്ജിനെ കേൾക്കുന്നെന്നാലല്ലാ പരപ്രകരണത്താൽ- അണുവചനത്താൽ ശ്രുതിയിൽ നുതലനാരററം കണക്കചൊല്ലാൽമേൽ- അണുജീവൻ തെററില്ലാ ചന്ദനമൊപ്പം പരപ്പുകണ്ടീട്ടു- ചന്ദനമതിൻ പ്രദേശസ്ഥിതി വൈഷമ്യാലിവണ്ണമല്ലെന്നാൽ- തെററില്ലൊരിടം൭൧ഹൃദിഹീതിശ്രുതിയൽജീവ ൭൨വൃത്തികൊള്ളുകയാൽ- ചൈതന്യ ഗുണത്താലോജ്ജീവനു ദേഹം നിറഞ്ഞിരിപ്പാകാം- ൭൩ലോകേദീപസ്ഥിതിയുംപ്രകാശവും പോലെകണ്ടുകൊള്ളേണം- വേൎപാട്ട ഗന്ധമൊപ്പാമതുപോൽ കാട്ടിടുക മൂഖമായ് വേദം- വേറിട്ടുപദേശാൽ 'ദ്വാസുപൎണ്ണാ' മുതലായിടുന്ന മന്ത്രൂ

൬൭. ശ്രുതിയിൽസവാംഎഷയെന്നാണ. ('സൈഷഭാശരംമീ' എന്ന സി. കൌമുദിപ്രകാരം പൂരണാൎത്ഥം ചെത്തു). ൬൮. വരുന്ന. ൬൯. വാലാഗ്രശതഭാഗസ്യ ശതധാകല്പിതസ്യ എന്നഉള്ളതിൽ. ൭൦, വൎത്തനം.

൭൧. ഒരേടത്തിരുന്നു ദൂരംവെളിച്ചം കാണിക്കുന്നതുപോലെ, എന്നു

ത്തിൽ- ഇശ്ശങ്കകർമ്മത്തെററണുതാദി ദയന്തരിന്ദ്രിയജ്ഞ
ണാനുസാരത്താൽ- അണു പരിമാണത്വമെല്ലാമുപാ
ധി ഗുണസാരതാ ഹജ്ഞനെന്നോണം- ആത്മത്വമുള്ള
നാളിതിനിരിപ്പിനാൽ മോക്ഷമില്ല ശാസ്ത്രത്താൽ-
ഹപുംസ്ത്വാദിപോലെയുള്ളന്തരങ്ങ സ്വവ്യക്തിയോഗ
മായുണർവ്വിൽ- കൊള്ളായ്കിലേവമെല്ലാനേരത്തും- വ
സ്തുപ ജ്ഞ്യോപജ്ഞികളാം- അല്ലെങ്കിൽ വേറു നിയമം
കൊൾക ന്മേനംപോല ഭാനഭാനങ്ങൾ'- ഫന്മ-
കർത്താവു ജീവനാകും ൭യജ്ഞേത' മുതലായതിൻ പ്ര
മാണതയാൽ- മേലും ത്ക്രിയയിൽ ജീവൻെറ വ്വവിഹാ
രോപദേശമതിനാലും- കരണോപാദാനത്താൽപോ
ലും പ്രാണങ്ങളെ ഗ്രഹിച്ചെന്നായ്- ക്രിയയിൽ ക
ർത്തൃത്വച്ചൊൽ നിമിത്തവും ജീവനാണു കർത്താവ്-
അല്ലെന്നാൽ ഫകർത്തൃത നിർദ്ദേശിക്കുന്നതിനു വൈപ
രീത്യമെഴും- ഇഷ്ടാനിഷ്ടങ്ങടെ നിയമാഭാവം ജ്ഞാനമ
മൊപ്പമോക്കേണം- ശക്തി വിപരീതഭാവം വാശ്ശ

ഭാവം. വ. അന്തഃകരണ വിശിഷ്ടതയാൽ. ന. അജ്ഞനം- ഈശ്വരന്
ര. വീര്യാദി ബാല്യത്തിലുള്ളതുതന്നെ യൌവനത്തിൽ വെളിപ്പെട്ടുംപോ
ലെ. ൦. ഭാഭാലാഭങ്ങൾ. ന്ന. മനസ്സു എന്തിനെയോ അതുപോലെ
അഭാനവും ഭാനവും- ഭാനം- പ്രതീതി- തോന്നൽ. ൭. യജിക്കണം
എന്നു തുടങ്ങിയതിൽ. വ്വ. വിഹാരം- സഞ്ചാരം.

ഫ. കർത്തൃത്വത്തെ അറിയിക്കുന്നതിനു വിപരീതഭാവം വരും.

ന്നതിനാലുമല്ല ൨കർത്രീധി. ജീവന്ന സമാധി കർത്തൃ
ത്വപോലുംപോം ൩നേതരത്തിനിതുചേരാ. ൧൦. വാ
ച്ചിമുതലായതോടേ തച്ചൻ കർത്താവ തററ കർത്താ
ചോൽ. ജീവനിരുത്രപനാകും ൪കരണാദികളൊത്ത
തേ വെടിഞ്ഞഥ മേൽ. ൧൧. ൫ഇവനേയ സാധുക
ർമ്മം ചെയ്യുവനെക്കീഴയക്കുമെന്നാകും. ശ്രുതിയാലീ
ശ(ാപേക്ഷം)ക്കെന്നും കർത്തൃത്വം ജീവനെന്നു വരവോ
ൾ. ഈശ്വരനനാദിജീവത്തൊഴിൽതൊട്ടു ചമയ്ക്കുമാ
ദിയുടയവനാം. ൬വിഹിതനിഷിദ്ധക്രിയ പഴതാകാ
യ്കുന്നാദിയിൻെറസിദ്ധിക്കായ്. ൧൨. ജീവൻ ൧ബ്ര
ഹ്മാംശവിധൻ ൨സോന്വേഷ്ടവ്യനിതിതൊട്ടു ചൊല്ലു
കയാൽ. ൩ദാശകിതവാദിയെല്ലാം സത്തെന്നന്യവി
ധമൊട്ടു ശാഖച്ചൊൽ. പരമാംശമാണുജീവൻ ബ്ര
ഹ്മ ചതുഷ്പാത്ത്വ മന്ത്രവർണ്ണാലും. മേലും ബ്രഹ്മാംശ
ത്വം ൪ഭഗവൽഗീതയിൽ നിനച്ചിടുന്നപ്പോൾ. ജീവ
ൻചോൽ പരമാത്മാവല്ലാദുഃഖ്യാ ൫തപാദിസദൃശന

---

൨. ബുദ്ധികർത്തിയല്ല. ൩. വേറൊന്നിനു. ൪. ഇന്ദ്രിയങ്ങളോടൊത്തു കർത്താവും അവയോടുകൂടാതെ അകർത്താവും. ൫. ഇവൻതന്നേ. ൬. വിധിച്ചതും നിഷേധിച്ചതും ആയക്രിയാ.

൧. സാക്ഷാലംശമില്ലാത്തതുകൊണ്ടു അംശനെന്ന പോലത്തവനെന്നു സാരം. ൨. ആത്മാ (അവന) ന്നേച്ഛുവ്യനെന്നു തൊട്ടു. ൩. ബ്രഹ്മദാശാബ്രഹ്മദാസാബ്രഹ്മൈവേമേകിതവാ എന്നതിൽ. ൪. മമൈവാംശോജീവലോകെ എന്നതിൽ. ൫. സൂര്യപ്രകാശാദിപോലത്തേവൻ. ൬. ജ്ഞാ

റി- ഭഗവദഭ്യാസമുഖന്മാർഗ്ഗൈലെന്നലിപ്യത ഇതിസ്മ
രിപ്പവരാം- ദേഹാത്മാദ്യേകത്വം ചേൎന്നിടലാൽ വി
ധിനിഷേധമെഴുകുന്നു- ആത്മാവിന്റെ സൂൎയ്യാദിജ്യോതി
സ്സെന്നതു കണക്കെ കാണേണം- * അവിഭുത്വാൽ സു
ഖദുഃഖാദികളുടെ സാങ്കൎയ്യമില്ലജീവന്നവന്ന്- പരനുടെ
യാഭാസൻ താൻ ജീവൻ ജലസൂൎയ്യകാദി തുല്യതയാ
ൽ- ബഹ്വാത്മാക്കൾക്കു മനഃസംയോഗം തുല്യമായി
രിക്കുമ്പോഴും- അന്യമതേജ്ജീവന്മാരുടെ വിഭുതയിനാ
ലദൃഷ്ടനിയമമെഴാ- ഇഛാദിപ്രായാദികളിൽ കൂടെ
യിവണ്ണമവ്യവസ്ഥവരും- ഇതു ദേഹാവച്ഛേദാലെ
ന്നാലതി ഫ ലുൽഭവിക്കയാലില്ലാ- ൟ- ഹരിഃ-

രണ്ടാമദ്ധ്യായത്തിൽ പഞ്ചമഹാഭൂതജീവശ്രു
തി വിരോധപരിഹാരമെന്ന മൂന്നാം പാദം തീൎന്നു.

ഹരിഃ- ഈയാത്മാവിന്നെല്ലാ ലോകങ്ങളുമെന്നു
രച്ചിട്ടുംപോലെ- ഉണ്ടായീപ്രാണന്മാർ ജന്മശ്രുതി
ഗൌണിയല്ലതൊക്കാത്തു്- അപ്പഞ്ച മഹാഭൂതങ്ങ
ടെ മുൻ 'ജായതാ' ഇതിശ്രുതം വാക്യം ഫ ഉപചരിത
മല്ലയാത്തതുപോലേ പ്രാണങ്ങളിൽ ഗണിച്ചിട്ടുക-
വാക് തേജോമയിയെന്നും ശ്രുതിയാൽ വാഗിന്ദ്രിയാ

തിവാചകം- ജീവന്മാൎക്കനുസാരം, * വിഭുവല്ലാത്തതുകൊണ്ടു പരസ്പ
ര സുഖദുഃഖാദികലൎച്ചയില്ല.

ഫ. ഉൾപ്പെടുകയാൽ (അന്തർഭവിക്കുകയാൽ).

ൟ. ഗൌണം.

ഹ്മത്തിൻറയ- ൨തേജോജന്യത്വച്ചൊൽ നിമിത്ത
വും ബ്ര൩ഹ്മജങ്ങൾ പ്രാ൪ണങ്ങൾ -൫- സപ്ത
പ്രാണങ്ങളതിന്നുണ്ടാകുന്നെന്ന വേറു വാക്യത്തിൽ-
ഇന്ദ്രിയമേഴറിവാൽ മേൽ ൬'ശീർഷണ്യാഃ സപ്തവൈ'
ശ്രുതി ച്ചൊല്ലാൽ- എന്നാലിതേവമല്ലാ കൈ കാൽ
ഗുദ ൭ശിശ്നമൊത്തു പതിനൊന്നായ്- വാക്കോടന്തഃ
കരണം ചേർത്താദ്യം ചൊന്നതിനുമാധിക്യാൽ- ൨-
സൂക്ഷ്മ ൩ചരിചരിന്നങ്ങളി ൯തക്ഷങ്ങൾ മരിച്ചുപൊ
ക കാണാഞ്ഞു- മുഖ്യപ്രാണൻ താനും മററവ പോ
ൽ ബ്ര൮ഹ്മജാതനെന്നറിക- ൩- ൪- മുഖ്യപ്രാണ
ൻ. ൯വായുക്രിയകളി രണ്ടല്ല വേറെയുപദേശാൽ-
പ്രാണൻ താൻ ബ്രഹ്മത്തിൻ നാലാം (കാൽ) പ
ദ്വായുവൽ സദ്ദാതീതി'- ചക്ഷുസ്സാദിക ളൊപ്പം.
പ്രാണൻ ൧൦സ്വാതന്ത്ര്യമെന്നിയുപകരണം- ജീവ
നവയോടൊന്നിച്ചുള്ള ൧൧ഉപദേശം നിമിത്തമായിട്ടു്-
വിഷയാഭാവമതാം കേടില്ലാപ്രാണന്ന ൧൨നിന്ദ്രിയ
ത്വത്താൽ- ഞാൻ തന്നെപ്പഞ്ചവിധം വിഭജിച്ചെ
ന്നാദിവേദവാക്യത്തുപോൽ- അന്തഃകരണം നാലായ്

---

൨. തേജസ്സിങ്കൽ നിന്നുണ്ടായതെന്നുള്ള. ൩. ബ്രഹ്മത്തിങ്കേന്നു ജനിച്ചവ. ൪. തലയിലുള്ളവ. ൫. മേധ്യം. ൬. സ്വപ്രദേശത്തുള്ളവ. ൭. ഇന്ദ്രിയങ്ങൾ. ൮. ബ്രഹ്മത്തിൽ നിന്നുണ്ടായവൻ. ൯. വായുവും ക്രിയയും. ൧൦. സ്വാതന്ത്ര്യമില്ലാതെ- (ഉപകരണം മാത്രം)

൧൧. പ്രാണസംവാദം മുതലായ സ്ഥലത്തു (ശ്രുതിയിൽ) ൧൨. കര

ചൊല്ലപ്പെട്ടവറ്റു കണ്ടുകൊള്ളേണം. പ്രാണാപാനവ്യാനോദാനസമാനാ വൃത്തിയായ് പ്രാണൻ. ൨. അന്ന്യപ്രാണൻ പോലെ സൌ൩ക്ഷ്മ്യപരിച്ഛേദവാനറിഞ്ഞിടുക. മുഖ്യപ്രാണനൻ, വിളുവധിദൈവികനാധ്യാത്മികൻ പരിഗ്രഹിന്നൻ. ൪. വാഗാദിയഗ്നി മുതലാമഭിമാനിനിദേവതയ്ക്കിരിപ്പമോം. വാക്കായഗ്നി, മുഖം കരയേറിയിതെന്നാദിയ ശ്രുതിഞ്ഞിടലാൽ. ശ്രുതിശബ്ദബലാൽ ജീവൻ മുഖമായ ൮ക്ഷാഭിമാനി സംബന്ധം. ഇവന്നേ ഭോക്തൃത്വത്താൽ നിത്യതയഭിമാനി ദേവതയ്ക്കാകാ. ൧. ശ്രേഷ്ഠപ്രാണമൊഴിച്ചിച്ചൊല്ലുന്നവയിന്ദ്രിയങ്ങൾ വേദോക്ത്യാ. അപ്പടിയവർ വാകൊട്ടു ചൊന്നെന്നു തുടങ്ങുള്ള ഭേദവചനാച്ച. വാഗാദിയുറങ്ങിടവേയൊരു മുഖ്യപ്രാണനുണ്ടുണർന്നോന്നായ്. മുഖ്യൻപോലിതരപ്രാണങ്ങൾക്കു വിലക്ഷണതമായ് ഭേദം. വൃ. ൫ഈശനുനാ൬മരൂപവ്യാകരണം ൭ദേവതൈക്ഷത ശ്രുതിയാൽ. മാംസാദി ഭൂമിജം, തേജോംബുക്കളുടെ കാര്യമോർക്ക്, ൮ശബ്ദവഴി. ഭൂമിജമാംസാദികളുടെയാധിക്യാലാകെയപ്പറച്ചിലറി. വീണ്ടും തദ്വാദച്ചൊല്ലു

ണം (ഇന്ദ്രിയം) അല്ലെന്നുള്ളതുകൊണ്ടു്. ൩. സൂക്ഷ്മത. ൪. ഇന്ദ്രിയങ്ങൾക്കും അവയുടെ അഭിമാനി ദേവതകൾക്കും. വാഗാദീന്ദ്രിയം നഭിയാകുമ്പോൾ

൫. ഈശ്വരനു തന്നെ. ൬. നാമരൂപവ്യവസ്ഥാപനം. ൭. സ്വയം ദേവതൈക്ഷത (ഈ ദേവതയീക്ഷിച്ചു). ൮. ശ്രുതിപ്രമാണവഴിക്കു്.

ന്യായസമാപ്തി മംഗലം കാണുക. ൻ- ഹരിഃ ഓം-

ഇതി നീലകണ്ഠീയ ബ്രഹ്മമീമാംസാഭാഷാവൃത്തിയിൽ അവിരോധാഖ്യം രണ്ടാമദ്ധ്യായം തീൎന്നു.

ഹരിഃ- ലോകാ (ദേഹാ) ന്തരമടയുമ്പോൾ ജീവൻ ൧ദേഹബീജഭൂതസൂക്ഷ്മ (ങ്ങളാൽ) ൨ഗണങ്ങളാൽ- ൩വേഷ്ടിതനായ് പോകുന്നു ൪പ്രശ്നോത്തര ദൎശനത്തിനാൽ ശ്രുതിയിൽ. ൫അഞ്ചാം യോഷാഗ്നിയിലപ്പുകൾ ഗൎഭഗമാം സമാകുമെന്നോടം- ൬തേജോബന്നാത്മകതാ മൂലം ചേൎപ്പായാകിലപ് ശബ്ദം- തെററില്ലാ, ൭ഭൂയസ്ത്വാദ്വ്യവഹാരന്യായമട്ടു ദേഹത്തേൽ- ൮അബ് ബാഹുല്യം കാണുകകൊണ്ടതു മൂ ൯ലലക്ഷണാൎത്ഥമായ്ക്കാണുക. ൧൦പ്രാണൻ, പോമാത്മാവെത്തുടരുന്നെന്നും" ശ്രുതി പ്രമാണാലും പ്രാണാശ്രയമാം ൧൦ഭൂതാന്തരമൊത്തപ്പിന്റെ പോക്കു കിട്ടുന്നു- ൧൧അഗ്നിയെയടുത്തു വാക്കെന്നാദിശ്രുതിയാലിവണ്ണമല്ലേൽ ൧൧- ൧൨ആധാരദേവതാഗതിയുപചാരാലു ൧൩പകൃതിക്കുറച്ചിൽ വഴി. പ്രഥമാഗ്നിയിലപ് ശ്രവണാ

---

൧. അന്തസ്ഥമെന്നു പറയുന്നു. ൨. കൂട്ടത്താൽ (സമൂഹത്താൽ). ൩. ചുററപ്പെട്ടവൻ. ൪. ചോദ്യോത്തരങ്ങൾ കാണുകയാൽ. ൫. അഞ്ചാമത്തെ യോഷിദ്രൂപമായിരിക്കുന്ന അഗ്നിയിൽ ൬. തേജോബന്നപൃഥിവ്യാത്മതാം. ൭. ഏറിയകൂറ ന്യായമെന്നതുപോലെ. ൮. അപ്പിന്റെ ആധിക്യം. ൯. അടയാളപ്പെടുത്തുവാൻ വേണ്ടി.

൧൦. ഇതരഭൂതം. ൧൧. ഇന്ദ്രിയങ്ങളല്ല. ൧൨. അധിഷ്ഠാദേവതയിങ്കലുണ്ടാകും (പ്രയാ) ഗമനം. ൧൩. ഉപകാരക്കുറവു വഴിയാണ്.

ചാചല്ല്യവമെങ്കിൽ ദോഷം ൬നേ- ആയപ്പൃകളേ ല്
ക്ഷണയാൽ ശ്രൂ ൭ദ്ധാവാക്കൃറച്ചി ലൊക്കകയാൽ-
ശ്രൂതിയിൽ ജീവൻ കേൾക്കാഴികയാൽ ഹൂ ൮തവ
സ്സു വ്വഗമനമൊക്കില്ലേൽ- തെററില്ലി ൻഷ്ടാപൂൎത്താ
ദികാരിണാം ൧൦സംസ്ക്രതിപ്ര (തീതിയിനാൽ) മാണ
ത്താൽ- ത്വദ്ദേവാനാമന്നമിതെന്നും ശ്രൂതിട്ടത്ത്യദാ
വമാത്രത്താൽ- ദേവാന്നതാമനാത്മതയാൽ ശൌ
ണം കൎമ്മികൾക്കൂപ്പോലെ- വേദം കാണിക്കുന്തു
"യോന്ന്യാം, നസവേദ പശ്രൂ" വിതെന്നായി- ൧൧
സംസ്ഥോദ്ദേശമതായ്ചെയ്ക പുണ്യനാശം വരുമ്പൊ
ഴവിടന്നു- ൧൨ളക്കേതരസഞ്ചിതമൊത്തിങ്ങു വരും
ചോകലിന്ന നോ ൧൩ൎമറിവായ്- പ്രത്യക്ഷശ്രൂതിയാ
ല്യം ക്ഷീണേപുണ്യേതി ഗീതയാലുമിതാം- തദ്യഇഹേ
ത്യാദിയിനാലാചാരാലാ ൧൪ഗതിൎന വാസനയാൽ
(സഞ്ചിതത്താൽ)- ഷ്വന്നാകിലല്ല കാണുക ൧൫ചരണ
ശ്രൂതിയനുശയോപലക്ഷണമാം- അതുകൊണ്ടു ദോ
ഷമില്ലെന്നാം കാൎഷ്ണാജിനിമുനിക്കഭിപ്രായം- ലക്ഷ
ണയാ സഞ്ചിതമൊപ്പക്കൊൾകിൽ "ശ്രൌതമാ

---

൬. ജ്ഞ. ൭. ശ്രദ്ധാശബ്ദത്താലുള്ള പറയൽ. ൮. ഹോമിച്ച. ൯. ചോകൻ. യാഗംദാനം വാപീകൂപം മുതലായതു ചെയ്യുന്നവൎക്ക്. ൧൦. സംസ്കാരേ ഹണം. ൧൧. അനുഭവിച്ചതൊഴിച്ചുള്ള. ൧൨. നേരെ വിപരീതമായിട്ട് ൧൩. ആഗമനം. ൧൪. ചരണശ്രൂതിയനുശയത്തെ അറിയിക്കുന്നതുകൊണ്ടു.

ഷ് ചരണാത്ഥം- ശീലം വിട്ടാ" നത്ഥക്യം വരുമെ ന്നാലതില്ല കമ്മത്തിൻ- ആചാരാപേക്ഷതാൽ ൧ത ദ്രഹിതം ൨ശോധിയാന വേദ ഇതി- ബാദരിചരണ പദത്താൽ ദുഷ്കൃത സുകൃതങ്ങൾ തന്നെദയാക്കുന്നു- [സാക്ഷാൽ സിദ്ധാന്തമിതേ പക്ഷമറിഞ്ഞിടുക വേ ണ്ടതാകുന്നു-] ൨- ഇവിടേന്നു ചത്തുപോവോരൊക്കെ ച്ചന്ദ്രനെയടഞ്ഞിട്ടന്നെന്നായ്- ഒന്വപോൽ തന്നെ യ ൩നിഷ്ടാദികാരികൾക്കും ശ്രുവിപ്പ ഗതിയെന്നാ ൽ- അല്ലേസംയമ ലോകത്തിൽ ദുഃഖപ്പെട്ടു പോകുവ രവാകും- ദുഷ്ടക്കുള്ള ഗതിശ്രവണത്താൽ ന ൪ചി കേതസ്സേയമോക്തിയതിൽ- സ്മൃതികാരന്മാർ ദുഷ്കൃതി കൾക്കായ്യരകം പറഞ്ഞു കാണുന്നു- മേലും രൗരവ മുഖമായിവർ ചൊല്ലുന്നുണ്ടു സപ്തനരകങ്ങൾ. അ ങ്ങെല്ലാമേയമനടെയദ്ധ്യക്ഷതയാൽ വിരോധമുണ്ടാ കാ- വിദ്യാകമ്മങ്ങടെ ഗതി ൫ചന്ദ്രനിലാരംഭത്തൊ ൬ നാചാന്യേഷാം- പാക ജനിക്കയടിയ്ക്കടിയെന്നും മൂ ന്നാം വഴിക്ക ദുഷ്ടക്ക്- അപ്പടി കാണാകയാലില്ലാഹു തിസംഖ്യക്ക റിയമ ൭മെന്നി, വരും- ലോകേസ്മരി

൧, ആചാരഹീനനെ. ൨, വേദം ശോധിക്കയില്ലയെന്നതിനാൽ. ൩. പാപികൾക്കും. ൪, കഠോപനിഷത്തിൽ. ൫, ചന്ദ്രങ്കലാരംഭിച്ചിരിക്കയാൽ. ൬, അന്യരായ പാപികൾക്കില്ല. ൭. ഇല്ലാതായും വരും,

കയാലും യോന്ന്യാഹുതിയെന്നിയേ ശ വ്യരീരാപ്തി ദ്രോണാദികൾക്കു ദ്വിജന്മത്തിന്നാഹുതി വേണ്ട ൻതന്നെനി യമമറി'- സ്വേദജമതിന്നു മൂന്നാമുദ്ഭിജ്ജപദത്തിന്നാ ലെ സംഗ്രഹണം- ഫഭ്രൂമ്മ്യുദകോദ്ഭേദമതായുണ്ടാകുന്ന തു നിമിത്തമറിയേണം. -ന- ചന്ദ്രങ്കൽ നിന്നു വീ ഴുന്നവരാകാ വശാദിസാമ്യമെത്തുന്നു. ഇതു യോജി പ്പുള്ളോന്നായ്വന്നീടുന്നതു നിമിത്തമായിട്ടു് -ര- അ ല്ലും വ്യോമാദികളിൽ സംബന്ധിച്ചിങ്ങു മഴയൊടെ ത്തുന്നു. ദ്വന്നിഷ്പ്രപതനമന്ന്യാൽ ധാന്ന്യേതാമസ മതാം വിശേഷമെല്ലാം- ഒ- അഭിമാനിജീവർവാഴും വ്രീഹ്യാദിയിൽവീണിടുന്നവർക്കുണ്ടാം- മുൻചൊൽസം (ശ്ലേഷം) ബന്ധം താൻ ''പാപം യാഗാദിയുള്ളഹേ തുവിനാൽ- സ്ഥാവരജന്മഫലം വരുമെന്നാലില്ലാശ്രു തിപ്രമാണത്താൽ''- പിന്നെപ്പുമാനൊടുണ്ടാം ക ൎമ്മികൾക്കന്തഃപ്രവേശസംബന്ധം- ശുക്രവഴിയോനിചേ പ്പോൽ യോഷിൽക്കുകൊണ്ടശരീരസംഭവമാം- ധാ ന്ന്യവഴിചേൎന്നാശ (ർം) ഭേ സപ്തമമാസത്തിലേറിട്ടും

വ്യ. ശരീരപ്രാപ്തി. ൻ. അതുകൊണ്ടു നിയമമില്ലായെന്നറിക.

ഫ. ഭൂമ്യുദകങ്ങളെ ഭേദിച്ചു. വ. ആകാശാദി സാദൃശ്യം (സൌ ക്ഷ്മ്യം) പ്രാപിക്കുന്നു. ന. വിഹിതമാകകൊണ്ടു്. ര. സ്ത്രീയുടെ വയ റ്റിൽ. ഒ. ഇതു തത്വസാരായണാഭിപ്രായപ്രകാരമാണു്.

ശ്ലോ- 'ഒമേഘാപാകാനന്തരോഹി വ്യോമാദിദ്വാരതോഭൂയം- ഭൂ

ജീവൻ- ൩- ഹരിഃ- മൂന്നാമദ്ധ്യായത്തിൽ ജീവന്റെ (ഗത്യാഗതി) ചോക്കവരവായി വൈരാഗ്യനിരൂപണമെന്ന ൧-ാം പാദം തീൎന്നു.

ഹരിഃ- ജാഗ്രത്സുഷുപ്തിസന്ധിക്കണ്ടാം സ്വപ്നപ്രപഞ്ച ൧സൃഷ്ടമത്രെ- പരമാത്മം ൨മേൽ രഥ രഥയോഗങ്ങളെ വഴി ചമപ്പിതെന്നുക്തി"- കാമം കാമം നിൎമ്മിപ്പവനായുള്ളപുരുഷൻ ചമപ്പിതെന്നാകും- ചില ശാഖകളിൽ സ്ഥാനേ നിൎമ്മാതാ ജീവനെന്നു കാണുന്നു- പുത്രാദികാമമങ്ങളുള്ളവ ൩കൎത്തൃപരയത്തുതന്നധീനതയാൽ"- ൪ശ്രുതികളിൽതെററാംമിത്ഥ്യാതാൻ സ്വപ്നപ്രപഞ്ചമെന്തെന്നാൽ- ൫ദിക്കാലനിമിത്ത ബോബാധങ്ങൾതുടങ്ങിയുള്ളതായീട്ടും- എല്ലാവിധസത്യപദാൎത്ഥങ്ങടെ ധൎമ്മത്തോടിണ്ടുകാണാഞ്ഞു"- മി൬ത്ഥ്യാസ്വപ്നംഭാവീഷ്ടാനിഷ്ടം ചൂണ്ടിടുന്നതാകുന്നു- എന്നോതുന്നു സ്വപ്നാദ്ധ്യായജ്ഞർ൭മേദവാക്പ്രമാണത്താൽ- ദേഹാന്തഃകരണൈക്യാദ്ധ്യാസാലാനന്ദമാദിജീവന്നും- ഒളിവായതിനാൽ ബന്ധഭ്രമങ്ങളിവനാം പരന്റെഭാവനയാൽ- ൮ആവൃതിനാശത്തി

---

൧. ആപഞ്ചമാംജീവാസ്സ്വവിശന്മാസിസപൂരമ്'.

൨. സ്രഷ്ടി. ൩. കൎത്താവിന്റെ ഇഷ്ടക്കധീനമായ്പ എന്നുള്ളതിനാൽ. ൫. ദിക്കു, കാലം, കാരണം, ഉണ്ടാകൽ, നാശം മുതലായിട്ടുള്ള. ൬, സ്വപ്നം മിത്ഥ്യയും വരാൻപോകുന്ന ഇഷ്ടാനിഷ്ടങ്ങളെ കാണിക്കുന്നതും

ങ്ങൾ ജ്ഞാനാനന്ദാദിവിണുശോഭിപ്പൂ- ദേഹത്തൊക്കു
ചേപ്പാലോജ്ഞാ നൈശ്വര്യാദിമറവു വാച്ചുന്നു-
൧- സ്വപ്നമറവായ ൭സുഷുപ്തിർനാഡിയിലാം ഹൃദിപ
രങ്ങൾ മേലിത്തുപോൽ- ജീവനന്തർഹൃദയേ, ൮പുരീ
തതീത്യാദിയാശ്രുതിച്ചൊല്ലാൽ- ൯പ്രാജ്ഞാത്മാവി
ങ്കേന്നും ജീവനതിന്മൂലമാമുണച്ച്യ തദാ- അവന
പ്പോൾ പ്രതിബോധിക്കുന്നെ ന്നതിനാൽ, വിവൃ
ത്തിയറിയാത്താം- ൨- ചെയ്യുത്തു തിക്കുകയോക്ക
വേദച്ചൊൽ നവിധിയിവററയാമൊക്കെ- ജീവൻ
തലനാൾ ഒരുങ്ങിയവൻ താനണന്നുവെന്നു ക
ണ്ടിട്ടുക- ൩- സ്വപ്നസുഷുപ്തികളുടെയിട (നടു)
ബോധംകെട്ടവനു പാതി വിലയം താൻ- അതിനാ
ൽ പരിശേഷത്താൽ വേറൊരവസ്ഥയിതറിഞ്ഞുകൊ
ള്ളേണം- ൪- സവിശേഷ നിർവ്വിശേഷതങ്ങളിര
ണ്ടും സ്വതേപരത്തില്ല-പ്രത്യക്ഷ്യാദ്യുപാധിയാൽപോ
ലുമില്ല, സർവ്വത്രഭേദനിന്ദയിനാൽ- ബ്രഹ്മചതുഷ്ടാ

ത്തുകന്നു. ൬. ആവരണം നശിക്കവേ. ൭. ജ്ഞാനൈശ്വര്യാദികളുടെ
തോററം (പ്രതീതി) ഇല്ലായ്ക. ൭. സുഷുപ്തി. ൮. 'പുരീതതിശേതേ-പുരീ
തതഃപ്രത്യവസൃത്യ സന്തിശേതേ- എന്നശ്രുതിൽ.' (പുരീതദാഖ്യനാഡീ
വിശേഷത്തിലും അവിടനിന്നും സർവ്വാംഗവിലും ശയിക്കുന്നു.) ൯. പ്രാ
ജ്ഞൻ ഇവിടെ പരമാത്മാവാകുന്നു.

തലനാൾ ചെയ്തുവച്ചതു്. ൨. 'തജ്ജഹ്യാഭ്രൂവാസിംഹൊവാ' എ
ന്നതു്, ൩, 'ജ്യോതിഷ്ടോമേനസ്വർഗ്ഗകാമോയജേത' എന്നതു്, ൪,

ൽ ഷോഡശകലമിതിഭേദാപിവൎണ്ണമല്ലേൽന- ഓരോ
വ്യപാധി ഭേദത്തിൽ താല്പൎയ്യം വചസ്സിനല്ലാഞ്ഞു്-
മേലുമഭേദത്തെച്ചില ശാഖകൾ, ഭേദം പഴിച്ചു പ
റയുന്നു- ബ്രഹ്മം നിൎഗ്ഗുണമേഷഡപാധിലിംഗൈൎവ്വേ
ദനിഷ്ഠയങ്ങാകെ- ൬സൂൎയ്യപ്രകാശാദിക്കുറേപ്പു തൊ
ട്ടതിൻ ചേപ്പിനാലതുപ്പോലാം- എന്നോണം ബ്ര
ഹ്മാകാരത്തെച്ചൊല്ലല്യപാസ്തിയിൽ ഫലാൽ ൭ചേതും-വേ
ദാ ൮രസോഹന യെന്നായ് നിൎഗ്ഗുണചൈതന്യമാത്ര
മോതുന്നു- ശ്രുതിനേതിയെന്നു നീരൂപം കാട്ടുന്നിക്ക
ണക്കു ഗീതയതും- അതിനാൽ താൻ ജലസൂൎയ്യപ്ര
തിബിംബോദ്ധ്യപമയൊതതിട്ടന്നറിക- ൯അംബുപ്പടി
കൊള്ളുഴികയാലിതു തെററന്നശങ്കയേ തെററാം-
സൂൎയ്യപ്രതിബിംബം ജലവൃദ്ധിയിൽ വദ്ധിക്കും കുറക
വേ കുറക- ശീഘ്രമിതുപോലെയാത്മാദേഹാദിയുപാ
ധിയുൾപ്പെടുന്നതിനാൽ- ൧൦ഔപാധികമാം ധൎമ്മം
ഭജിച്ചിടും പോലെ കണ്ടിടുന്നേവം- രണ്ടും ചേരുന്നവ
യാകയാലുമപ്പോലെ ദൎശനത്താലും-൧൧-ആരംഭിച്ചി

ഉറഞ്ഞിയവൻ. ൫. വേദത്തിനു താല്പൎയ്യനിഷ്ഠ നിൎഗ്ഗുണവസ്തുവിലാകകൊ
ണ്ടു്. ൬. ആദിത്യാദികളുടെ പ്രകാശം മുതലായതു്. ൭. ഫലലോകം.
൮. ‘ക[illegible]ഃപ്രജ്ഞാനഘനഃ’ എന്നതിൽ. (രസോവൈസഃ) എന്നും (പ്ര
ജ്ഞാനംബ്രഹ്മ) എന്നും ഉള്ളതിനാൽ അൎത്ഥഭേദമില്ല. ൯. ജലമെന്നപോ
ലെ അകന്നും സഞ്ചരമായും കൂട്ടാങ്ങയാൽ.
൧൦, ഉപാധിസംബന്ധത്താലുണ്ടാകുന്ന, ൧൧, കാണുന്നതുകൊണ്ടും.

ത്രത്തോളമെന്നു ഖണ്ഡിച്ച നമ്മ(ന)ൾ അവൻമൂർത്തം- ല
ക്ഷണമായ ജഗത്തെ ഗ്രഹിക്കുന്നഥ (വ) ശിഷ്ടമാതിട്ടു
ന്നു പരം- ബ്രഹ്മമതവ്യക്ത (ഒ)മഗ്രാഹ്യോനഹിഗൃഹ്യ
തെ ഇതിശ്രുതിച്ചൊല്ല്- (ഘ)എന്നാലും ധ്യാനത്തിൽ കാ
ൺമൂ വേദസ്മൃതി പ്രമാണത്താൽ- പലവിധവ്യപാ
ധി ചേരും പ്രകാശമാദികൾ കണ്ടാൽ ഭേദം താൻ-
ഭേദമുപാധി യിരിക്കെത്തന്നെ യടിക്കടി യുരത്തുയാ
ലൈക്യം- അതിനാൽ കല്പിതഭേദം പോകിൽപരമാ
ത്മമാകുമേ (ന)ഏകത്വം ചേരും ജീവൻ പരനോടരി
യിപ്പത്തു പോൽ 'സയോഹമൈവ' (൭)ശ്രുതിയിൽ- ശ്രു
തികളിലിതുപാടേതത്താലഹി കണ്ഡപമട്ടഭേദഭേദ
ങ്ങൾ- തേജസ്സെന്ന വിശേഷാൽപാംവെയിലാദിത്യ
രെന്നപോൽ താനോ_ ഇവ പരപക്ഷങ്ങൾ, നമ്മ
ക്കാദ്യം ചൊന്നതുകണക്കപാധിബലാൽ (വ്യ)ഭേദപ്രതീ
തിയതു പോകുമ്പോളൈക്യം യഥാവലേ സിദ്ധം-
ദ്രഷ്ടാവിവങ്കൽ നിന്നന്യനില്ല, (ഫ)നേതിപ്രമുഖ്യമ
ന്ത്രത്താൽ- ബ്രഹ്മമൊഴിച്ചന്യ നിഷേധാലും സി

ന. മൂർത്തംപോലെ അമൂർത്തം, എന്നാൽ സദസദാത്മകമെന്നസാരം. ഒ. ഗ്രഹിക്കപ്പെടാത്തവനാണ. ഗ്രഹിക്കപ്പെടുന്നില്ല. ഘ. 'ദൃശ്യതേത്വഗ്ര്യയാ ബുദ്ധ്യാ' എന്നും 'തതസ്തുതംപശ്യതെനിഷ്കളംധ്യായമാനഃ' എന്നും ഇടങ്ങിയതിനാൽ. ന. ഐക്യത്തെ. ൭. തത്പരമംബ്രഹ്മവേദബ്രഹ്മൈവഭവതിഎന്ന ശ്രുതി. വ്യ. (ഭാനം)- തോന്നൽ.

ഫ. നേതിനേതിയെന്ന മുതലായ മന്ത്രത്താൽ. റ. സീമാന്തപര്യവ

ധാന്തമാമദ്ദേശത്തിൽ- ൨- ൧'ആത്മാസസേതു' വെ
ന്നും ചൊല്ലുളവിടലാത്മനാപരിഷ്വക്തഃ- ഇസ്സംബ
ന്ധോക്തിർഭേദമെച്ചൊല്ലുവയാൽ പരാലിതരമുണ്ടേൽ-
ഇല്ലിങ്ങതിരെന്നോണം സേതുസമത്വാലെയിജ്ജഗ
ത്തിന്ന്- പരമാത്മാമര്യാദാ, ൩കാൽ പോലെയുപാ
സനാത്ഥം ൪മുക്തികളാം- ബുദ്ധ്യാദിയാമുപാധി
സ്ഥാന വിശേഷത്തൊടുള്ള സംബന്ധാൽ- സം
ബന്ധഭിദാ; ഭേദവാക്യകളുപാധിയാൽഭേദിയൊപ്പ
മുപചാരാൽ- ഇതു ചേതനനിനാലും ശരിയപ്പെടിയ
ന്യനിന്ദയാൽ താനും- ഈശസ്സേത്വാദി ൫നിരാകൃ
തി പോലന്യനിഷേധമാർഗ്ഗമായിട്ട്- പരമാത്മാവിൽ
സർവ്വാത്മകതാ, വ്യാപ്ത്യുപനിഷത്തുകളിനാലാം- ൬
ഫലമുണ്ടാകുന്നതു പരമേശ്വരനിൽ നിന്നുതന്നെ
യോഗ്യതയാൽ- 'ആത്മാന്നാദോ- വസുദാനശ്രുതി'
യാലും പരൻ ഫലപ്രദനാം- ശ്രുത്യുപപത്തികളാ
ലേജൈമിനി ൭ഫലദം തു കർമ്മമെന്നോപ്പ്- ഹേതു
ച്ചൊല്ലാൽ ഭഗവദ്വ്യാസനു മുൻചൊന്നോ ൧രജ

ഹാരം, (വാലാഗ്രശതഭാഗസ്യ ...ന്ന) ഉന്മാനം, ആത്മനാപരിഷ്വക്തഃസ
താസൌമ്യതദാ സംബന്ധഃ എന്ന സംബന്ധോക്തി, (ദ്വാസുപർണ്ണാസാ
യുജാഎന്ന) ഭേദവ്യവഹാരം, എന്നിവയാൽ. ൩. പാദംപോലെ (ചതുഷ്പ
ത്വാമെന്നപോലെ). ൪. ചൊല്ലുകൾ. ൫. നിരാകരണം. ൬. ഫലത്തെ
കൊടുക്കുന്നത്. ൭. അജ്ഞൻ- കാരണേശ്വരൻ.

നതെന്നോപ്പു- വ്യ-ഹരി:- മൂന്നാമദ്ധ്യായത്തിൽ ന
ത്ഥാം വദാൎത്ഥശോധനമെന്ന ൨-ാം പാദം തീൎന്നു.

ഹരി:- കൎമ്മങ്ങൾക്കൊക്കെ ൧ചോദനാദി ൨
സംയോഗാദി (ഭേ) വും ൩പ്രയത്നാദിവു്- സാമ്യാ
ൽ ൪സൎവ്വവേദാന്തപ്രമാണവിജ്ഞാനമൊന്നു താനാ
കും. ഗുണഭേദങ്ങൾക്കൈക്യതാം പററില്ലയെങ്കിൽ
ദോഷം ന- ഭിന്നന്നാകിലൊരോ ശാഖയിലും ഗുണ
ഭേദംമെണിട്ടുന്നതിനാൽ. മേലും ശിരോവ്രതം ചെയ്യാ
ത്തവൎന്നിതിനെപ്പാൎപ്പിക്കരുതെന്ന്- സ്വാദ്ധ്യായധൎമ്മ
മായ് ശ്രുതിയോൎപ്പ വേദവ്രതോപദേശത്തിൽ- ൭അ
ധികൃതിവിഷയൈക്യതൽ ശബ്ദാദിയിനാൽ ൮യാഗമട്ടു
ത്തനിയമം- ൯സൎവ്വവേദായല്ലദ' മെന്നും ശ്രുതി കാ
ട്ടീടുന്നു വിത്തൈക്യം- ൧൦ ശാഖാന്തരോപദിഷ്ടങ്ങ
ളാം ഗുണങ്ങളുടെ മേളനം സമമാം- വിജ്ഞാനത്തി
ൽ കാൎയ്യം വിധശേഷമതാകുമഗ്നിഹോത്രം പോൽ-
കാണ്ക വശിഷ്ടജ്ഞാനോപകാരമാകും പ്രയോജന
ത്തിനുമാം- ഭേദം വരായ്കയാലേ മേളനത്തുപോല

---

൧. ചോദനാ വിധി. ൨. സംയോഗം- പ്രയോജനസംയോഗം (തങ്ങളിൽ ജ്യേഷ്ഠനും ശ്രേഷ്ഠനുമാകുമെന്ന ശ്രു. പ.) ആദികൊണ്ടുരൂപസമാഖ്യകളുടെ ഗ്രഹണമുണ്ടാകുന്നു. ൩. പുരുഷയത്നത്തിന്റെ- തുല്യതയാൽ. ൪. സൎവ്വവേദാന്തപ്രമാണത്താലും പ്രതിപാദ്യമായ ജ്ഞാനം. ൭. അധികാരം. ൮. സൌൎയ്യാദിയായവ ഏകാഗ്നി സംബന്ധങ്ങളായിരിക്കുന്നതുപോലെ. ൯. വേദങ്ങളൊക്കെ യാതൊരു (ബ്രഹ്മ) പദത്തെ പ്ര

പസംഹൃതിഃ കാൎയ്യാ- ൮- ഉൽഗീഥവിദ്യകാണ്വച്ഛാന്ദോ ഗ്യശ്രുതികളിൽ പറഞ്ഞവകൾ- ശബ്ദത്താൽ ഭിന്നത്വം കൊള്ളുന്നവയെങ്കിലല്ല, സംഗ്രാമം- തൊട്ടതിനുണ്ടായ വിശേഷാലെന്നാൎക്കിക്കിലില്ല, വിദ്യൈക്യം- ൯പ്രക്രമഭേദത്താലേ പരോവരീയസ്ത്വമാദിയെന്നോണം- ചേരൊന്നാവുകയാലേ വിദ്യൈക്യംന്യായമെങ്കിലതു നീക്കീ- മുൻസൂത്രത്തിലതും ൰കാഠകസംജ്ഞൈകത്വമെന്നപോൽ തന്നെ- ൩- ഓമെന്നിയക്ഷരമുൽഗീഥമുപാസിക്കയെന്നു മുൽഗീഥം- ആണു വിശേഷണമഖിലശ്രുതി സാധാരണമായിനാലെ നിൎദ്ദോഷം- ൪- ഒരിടം ചൊന്നവസിഷ്ഠത്വാദികളാകും ഗുണങ്ങൾ മററിടമാം- സൎവ്വത്രയൊരേ പ്രാണൻ തൻ വിജ്ഞാനമതു തന്ന ഭേദത്താൽ- ൫- ബ്രഹ്മസ്വരൂപഭൂതാനന്ദാദികളൊക്കെ വേണ്ടു മൊരുപോലെ- സൎവ്വാഭേദത്താ ൧ലുപസംഹൎത്തവ്യങ്ങളെന്നറിഞ്ഞിടുക- ഭേദമിരിക്കെട്ടെന്ന ൨ബാഹുല്യാല്പത്വങ്ങൾ വന്നിടുന്നതിനാൽ- സഗുണത്തിൽ വരും പരമാത്മാവിൽ വരാ ൩പ്രിയശിരസ്ത്വമുഖ്യങ്ങൾ- തൈത്തിരീയത്തിൽ

തിപാദിക്കുന്നു. ൮. ഉപസംഹാരം വേണം. ൯. ഉപക്രമ (ആരംഭം).
൰. കാഠകമെന്ന പേരിന്റെ ഏകത്വം പോലെതന്നെ.

൧. മേലിക്കപ്പെടുവാൻ യോഗ്യങ്ങൾ. ൨. ഏററക്കുറച്ചിലുകൾ ൩. ആനന്ദമയനായ പരമാത്മാവിന്റെ ബോധത്തിനായിട്ടു സ്വബുദ്ധിയിൽ പ്രദൎശനപ്രകാരം ആനന്ദമയ കോശധൎമ്മങ്ങളായ 'തസ്യപ്രി

ചൊന്നവയറി, ൟകോനാന്ദാദിയന്ന്യഗുണജാതം- ഉപ സംഹൎത്തവ്യംസംപ്രതിപാദ്യ ബ്രഹ്മാഃസ്ഥ ൧സാമാ ന്ന്യാൽ- ന- ൬സമ്പ്രദൎശനാമതിനാസ്സൎവ്വോൽകൃഷ്ടൻ പരൻപുമാനെന്നാം-പറയലുമേന്മേല ൨ത്ഥാദിഭ്യശ്ശ്രേ ഷ്ഠ്യച്ചൊല്ല തിൻെറ ചെരുമയ്ക്കായ്- അല്ല' വപ്ര യോജനത്താൽ ശ്രദ്ധാത്മാനപ്രകാശതേ'യെന്നും- ശ്രുതിയിലെയാത്മപദത്താൽ താനും പ്രതിപാദ്യ നായതപ്പുരുഷൻ- ൧- ഇതു സൎഗ്ഗാദികൎത്താവായെ ല്ലൊ താനിരുന്നുവെന്നേടം- പരമാത്മഗ്രഹണം ശ രിരേറിടമൊപ്പം വരുന്ന ൟതാദാത്മ്യാൽ- ആത്മഗ്ര ഹണംചേരുന്നുംഭഃസ്വഷ്ട്യന്നായാൽന വചേൽ, നൈ വം (നൈവം.) ൻയേനാശ്രുതം ശ്രുതം സ്യാൽ, സ ദേവ, തത്ത്വമസിതൊട്ടുറപ്പാലേ- വ- കാൎയ്യമതാഷ്ട ന്ന ൟസ്മൃതിവിഹിതാചമനത്തെ യനുവദിക്കകയാൽ- വാജസനേയിഛാന്ദോഗ്യങ്ങളിലല്ലൊ വിധേയമാച മനം- എന്നാകിലുമാ പ്രാണനെയനഗ്നമാക്കുന്നു വെന്നു വേദാന്തം- ചൊല്ലുമപൂൎവ്വാനഗ്നതയതിനു

യമേവൈഷവൃണുതെ' എന്നു തുടങ്ങിയവാകൾ. ൟ. ആനന്ദതൈത്തിരീയ.യി സ ത്തിപക്ഷങ്ങളായിരിക്കുന്ന മറവുള്ളിന്നഞ്ഞൽ. ൧. സാധാരണ്യാൽ. ൬. ഷ ഡൎത്ഥാനുഭവത്തിനായിട്ടു. ൨. ഇന്ദ്രിയേഭ്യഃ പരാഹ്യൎത്ഥാഎന്നു തുടങ്ങി യതിൽ. വ. പ്രയോജനമില്ലാത്തതുകൊണ്ടു.

൧. ഐക്യാൽ. വ. അല്ലന്നാണെങ്കിൽ അതിനെയല്ലാ. ൻ. യാ തൊന്നിനാലശ്രുതവും ശ്രുതമാകും, സത്തുതന്നെ, അതു (ആത്മാ) നീയാ കുന്നു, ൟ. സ്മൃതിപ്രസിദ്ധമായ, ൧. അനഗ്നീയം.

ടെ ചിന്താവിധേയമെന്നറിക. ൻ. ഏങ്ങിനെ വി
ദ്യൈകത്വം ഗുണോപസംഹാരവും വിഭിന്നകളാം.
ശാഖകളിൽ വേദമൊന്നിൽ താനമഭേദാൽ മഹാത്മ
യാ (ദൈവൈക്യം) ദ്യോതകമ. ഫ. ഇതുപോൽ തന്നെ
യന്യസ്ഥലവുമൊരേ വിദ്യയിന്റെ സംബന്ധാൽ.
അവിഭാഗേന വിചിന്താദിത്യാക്ഷികളിൽ ശ്രുതിഭ
യിക്കെങ്കിൽ. അദ്ദ്വേവം ഇദൃശ്യഹംമന്ന ഹരിതിസ്യ
ഷ്ഠേപദിശപി (ഭേദ) ശേഷത്താൽ. തത്സ്യതസ്യത്
ഭേദേത്യാദി ശ്രുതി കാട്ടിടുന്ന ൯ധർമ്മഭിദാം. ഫ.
സ്ഥാനവിഭേദത്താൽ വ്യസംഭൂതി പോൽ ഭൂവ്യാപ്തി
യാം വാട്ടതിയതും. അല്പപസംഹത്ത വ്യംശാണ്ഡി
ല്യാഖ്യാദിയായ, വിദ്യകളിൽ. ഫ. ൻതാണ്ഡിരഹ
സ്യതതിൽ പോൽ പൈങ്ഗിരഹസ്യോപപുരുഷവിദ്യയ
തിൽ. നിരുപിച്ചോണം താത്തിരികളിലോതാത്തി
ല്ല, ധർമ്മമേളനവും. ഫബ. താത്തൽശാഖോപനിഷ
ൽ തുടച്ചയിൽ സർവ്വവും പ്രവേധിച്ച്. ഹൃദയം
വേധിച്ചെന്നാദിയാസ്സാം ഇക്കന്നതുമൊക്കെയോ. ൻ. വി
ദ്യകളിൽ മേളനാഹങ്ങളല്ലയെന്നായ്യരിച്ചുകൊള്ളേ
ണം. ആ. ഹൃദേധാദികളാമത്ഥത്തിൻ ഭേദഹേതു

ന്ന. ദ്വികിങ്കലഹമെന്നും ആദിത്യങ്കലഹസ്സെന്നും. ൭. ധമ്മഭേദത്തെ. വ്യ. സം
ഭൂതി, ഭൂനിവേശമാലിയായ ഗുണങ്ങൾ. ൻ. ഈ പേരുള്ള വേദാന്താ
ഖ്യായികയിൽ.

ഫ. നല്ലതുപോലെചിന്തിച്ച- പൊളിച്ചു.

ചാൽ തന്നേ. ൧൩. ൨തത്സുകൃതം ദുഷ്കൃതവും ൩വി
ധൂനനം ചെയ്യുന്നെന്നു കേൾക്കമിതം. കൌഷീതക്യാ
ദികളിൽ ൪ഹാനാർത്ഥങ്ങളാം വിധൂനനവാക്ക്.
എന്തെന്നാകിലു ൫ഉപായനപദശേഷതയാലിതാ ൬പൂർവ്വ
മീമാംസാ. ചൊന്നകരാമരന്ദുസ്മൃത്യുപശാനം ചോ
ലെ കാങ്കെ സാന്നിദ്ധ്യാൽ. ൧൫. വിദ്വാന്മ കടക്കേ
ണ്ടൊന്നില്ലാഴികയാൽ മരിച്ചിട്ടുന്നേരം. സുകൃതേതര
ഹാനിവരുന്നെന്തെന്നാലക്കണക്കു മറുശാഖാ. ചൊ
ല്ലുന്നു ൭വിവക്ഷയിനാൽ നിമിത്തനൈമിത്തികങ്ങളു
ടെയൊപ്പം. താണ്ഡിശ്രുതി ശാട്യായനി രണ്ടിനുമ
വിരോധമാകക്കൊണ്ടിട്ട്. ൧൬. ഉത്തരമാർഗ്ഗഗതിക്കു
ൾവത്തമിതുപാട്ടു ദുഷ്കൃതക്കേടാൽ. സുകൃതക്കേടാ
ലുമെഴും വിരോധമവിശേഷമായ്വതിം കൊാൾകിൽ.
ഗതിഹേതുവാകമതോ പലബ്ധിയാൽ ലോകമട്ടുസ
ങ്ങണത്തിൽ. ചേതു ൨ന്നത്ഥവതികാചിലല്ലാകാ ചി
ലെന്നു (മൃദയഥാദാവം) മിതുവിധം വരവാം. ൧൭. അ
ദൃശ്യപ്രാപ്തിഫലം ചേരും സഗുണാഖ്യ വിദ്യകൾ
ക്കെല്ലാം. അവിശേഷേണോത്തരമാർഗ്ഗപ്രാപ്തിക്കവിരോ
ധമാം ശ്രുതിസ്മൃതിയാൽ. ൧൮. ബ്രഹ്മപ്രളയത്തോ

൨. ബ്രഹ്മോപാസകന്റെ സുകൃതദുഷ്കൃതങ്ങൾ. ൩. ത്യാഗം. ൪. ഹാനമപേക്ഷാ. ൫. ഉപായനശബ്ദത്തിന്റെ സാഹചര്യംകൊണ്ട്. ൬. പൂർവ്വമീമാംസാ. ൭. പറവാനുള്ള ഇച്ഛയാൽ.

൮. അദൃഷ്ടമായിട്ട്. ൨. ചിലടത്തുമുള്ളതെന്നും ചിലസ്ഥല

ളുവ്യമധികാരത്തെ നടത്തിട്ടുന്നവരാം. ജീവന്മുക്തക്കു
ധികൃതി സമാപ്തിവരെയാ മിരിപ്പറിത്തിട്ടുക. എൻ-
നതക്ഷരവിഷയദ്വൈതപ്രതിഷേധപരങ്ങളായ ശ
ബ്ദാനാം അസ്ഥൂലാദീനാമുപസംഹാരമെഴും നിഷേ
ധസാമാന്യാൽ. അക്ഷരവസ്തുവൊന്നേകിഭാവത്താൽ
താനമക്കണ്ണക്കറിക. ഔപസദപ്പടിയാണിതു ഉണ
മുദ്ര്യന്ത്യാദി പൂർവ്വകാണ്ഡത്തിൽ. ൧൦. ശ്രുതികളി
ന്നല്ലതാം പിബന്താവിത്യൃതപാസു പണ്ണമന്ത്രേച. ജീ
വേശപരഞ്ഞാൽ വിദ്വൈകത്വം ദ്വിത്വസംഖ്യയാ
കഥനാൽ. ൧൧. ശ്രുതിയിവ്യ ഉഷസ്തകഹോളപ്രശ്നം
രണ്ടാട്ടവും പരാത്മാവിൻ അവിശേഷമായ്സമസ്താ
ന്തരാവിചാരത്തിനാലെ വിദ്വൈക്യം. ഇളുഭൂതഗ്രാമ
പ്പടി ഹൃപ്രഷ്ടവ്യദിദാം വെടിഞ്ഞു ചോദ്യത്തിൽ. ഭേ
ദം ചേരിക്കിൽ തെറ്റില്ലുപദേശാന്തരം കണ്ടറിക.
൧൨. തത്വം ബ്രഹ്മാസിയഹം ബ്രഹ്മാസ്മീത്യന്യശ്രു
തി പ്രകാരത്തിൽ. ത്വംവാഹമസ്മിഭഗവോദേവതെ

തമ്പ്ലന്നും. ന. അക്ഷര (ബ്രഹ്മ) വസ്തുവിഷയങ്ങളായി ദ്വൈതനി
ഷേധപരങ്ങളായിരിക്കുന്ന അസ്ഥൂലമനണുമുതലായ ശബ്ദങ്ങളുടെ സ
മേളനം. പ. യാഗംപോലെ (യജ്ഞാദികർത്താക്കൾപോലെന്നുസാരം).
ഗ. ജൈമിനീയത്തിൽ. ന. കൽപസൂത്രം. ഋതംപിബന്തൌ സുകൃതസ്യ
ലോകെ എന്നും ദ്വാസുപർണ്ണാസയുജാസഖായാ എന്നു മുള്ള മന്ത്രങ്ങളിൽ,
ര. ബൃഹദാരണ്യത്തിലെ രണ്ടുപ്രശ്നങ്ങളിൽ.

ഫ. എല്ലാഭൂതങ്ങളുടെയും ഹൃദയമധ്യേ. ല. പ്രഷ്ടവ്യവസ്തുവിഷ
യമായ, ഭേദത്തെ, ഡ. നീബ്രഹ്മമാകുന്നു ഞാൻ ബ്രഹ്മമാകുന്നു എന്നു

യെന്നാദിയായ മന്ത്രത്തിൽ. ൰൪ സഗുണോപാസ്യന്മാര ണ്ടിൻ പരസ്പരാഭേദഭാവനാം ശ്രുതിയിൽ. തദ്രഷ്ടാക്കൾ വിശേഷിച്ചുരചെയ്യുന്നെന്നറിഞ്ഞുകൊള്ളേണം. ൰൫. 'തദ്യത്തത്സത്യമസൌ' 'സത്യം ബ്രഹ്മേതി' യെന്നു രണ്ടിടവും ആരണ്യശ്രുതിയിൽ സത്യവിദ്യയൊന്നാണു സത്യതാദികളും. ൰൬. ഛാന്ദോഗ്യത്തിൽ കേനക്കം ഹൃദയാകാശസ്യസത്യകാമത്വം. മുതലാംഗുണങ്ങൾ സംബന്ധിക്കുന്നത്യത്രവാജിശാഖയിലും. ഹൃദയസ്ഥാനസമാനതയുപാസ്യനാമീശ്വരന്റെ തുല്യത്വം. അവനോടെ സേതുസമത്വങ്ങളെ നിവദറാലറിഞ്ഞു കൊണ്ടിടുക. ൰൭. പ്രാണാഗ്നിഹോത്രമതിനുടെയനുലോപമാദരവിനാലനുഷ്ഠേയം. തന്നേഭോജനാലോചത്തിങ്കലുത്തമമെന്നുള്ള ശങ്കതെററാകും.. ഉണ്ണാകുമ്പോൾ പ്രാണാഗ്നിഹോത്രമാദ്യം ഭുജിക്കമെന്നത്താൽ. ചെയ്യുക 'തദ്ഭക്തം' തൊട്ടുത്തുഹോമീയമെന്നായാ വചനാൽ. ൰൮. അക്കർമ്മാങ്ഗോദ്ഗീഥാതികളിൽ ശരിയായ ൰൯ നിജവ്യപാസ്തിക്ക്. നിയമക്കേടറിയുകയാൽ വേറപ്രതിബന്ധഫലമെഴുന്നതലും. ൨൰. ബഹുശാഖകളിൽ ചൊല്ലും വായുപ്രാണങ്ങൾവേറു, ൨൧ സങ്കർഷേ 'നാനാവാഭേവതാ'യെ

൰൪ മററശ്രുതിപ്രകാരം. ൰൫. സഗുണനായ ഈശ്വരന്റെയും ആത്മാവിന്റെയും. ൰൬. വാജസനേയശാഖയിലും. ൰൭. ലോപം വരാസ്സ. ൰൮, നിജ (നിശ്ചയ) മായ ഉപാസനയ്ക്കു. ൰൯, പൂർവ്വമീമാംസയി

ണോത്തുകയാലേ പ്രകൃഷ്ടമാനം പോൽ. ൨൭. ബഹു
ത്തരലിംഗാൽ വാജസനേയോക്ത ൨൯മനശ്ചിദാദി
യെല്ലാമേ. തന്നേ സ്വാതന്ത്ര്യവിദ്യാത്മകങ്ങൾ ൩൦ബ
ലവത്തരം ഹി തല്ലിംഗം. പ്രകരണമതിനെക്കാളില്ല’
മെന്നുണ്ടോ ൩൧ട്ടു പൂർവ്വകാണ്ഡത്തിൽ. സൂത്രേശ്രുതി
ലിങ്ഗേത്യാദിയിലിത്തു സിദ്ധാന്തമെന്നറിഞ്ഞിടുക.
൩൨മുതലാം ക്രിയാമയാഗ്നിപ്ര ൩൩ക്രിയയാലായതി
ൻെറവിഷയമതായ്. അണുവികല്പച്ചോൽ ചോദ
നാഹത്യചക്രിയാങ്ഗഭൂതമതാം. മാനസസോമഗ്ര
ഹമട്ടതുപോലെന്നുള്ള മുണ്ടുവാക്യാല്പം. നാമസമാ
നതയാലേ ക്രിയാങ്ഗതായെന്നു പൂർവ്വവാദിമതം.
ഇതുശരിയല്ലാ വിദ്യാത്മകങ്ങളാണേമനശ്ചിദാദിക
ളാം. അഗ്നികൾ, ‘തേഹൈതേവിദ്യേതി’ സ്വാത
ന്ത്ര്യ നിശ്ചയത്താലേ. ഇവയിൽ സ്വാതന്ത്ര്യലിംഗം
കാണുകകൊണ്ടും ൩൪നകർമ്മശേഷത്വം ശ്രുത്യാദിബ

---

൨൭ ഒരു ഭാഗത്തിൽ. ൨൮. ബഹുവിധമായ അടയാളങ്ങൾ ഹേതുവായിട്ടു. ൨൯. ‘ആത്മനോഗ്നീനക്കാൻ മനോമയാൻ മനശ്ചിതാൻ വേദ’ എന്ന സ്ഥലത്തു പറഞ്ഞിട്ടുള്ള. (മുപ്പത്താറായിരമൊത്തവയായി) തൻെറ മനോവൃത്തികളാൽ സമ്പാദിക്കപ്പെട്ടവയായി സൂര്യനെപ്പോലെ ഉടൻ ഫലം തരുന്നവയായി മനോമയങ്ങളായിരിക്കുന്ന അഗ്നിചയനപ്രകാരങ്ങളെ അറിയുന്ന (ഉപാസിക്കുന്ന). ൩൦. ഏററവും ബലമുള്ളതു. ൩൧. ഒന്നാമത്തെയായ. ൩൨. പ്രകരണത്താൽ.

൩൩. (എന്നിവ വിദ്യകൾതന്നെ). ൩൪. കർമ്മശേഷമാണെന്നുവരുന്നി

ലാധിക്യാൽ താനംസ്വാതന്ത്ര്യപക്ഷ ൩ഹാനിയില്ലാ.൪ സമ്പൽഫലാദിമൂലം മനശ്ചിദാദി ൫സ്വാതന്ത്ര്യതാ സിദ്ധാ- ഇതു കാണുകയുംചെയ്യു ൬പ്രജ്ഞാന്തരമ തിനുടേ ൭പൃഥക്ത്വം പോൽ- ഇതു മീമാംസയി ലുക്തം ക്രത്വർത്ഥായാമിതി തിസൂത്രത്തിൽ- ഇല്ലാക ൻമാംഗത്വം മനശ്ചിദാനിക്കു നാമസാമ്യാലും- എ ന്നതാൽ മുൻശ്രുത്യാദികളാൽ കേവല ൯പുമത്ഥ സിദ്ധിയിനാൽ- മൃത്യുഷ്ഷഏഷലോകോഗൌതമ' എ ന്നാദിയായ രണ്ടിടവും- മൃത്യുവൊടു ൧൦തുല്യതാപത്തി യ ൧൧ൻഗിഭാവാപത്തിയില്ലിരണ്ടപ്പോൽ-കണ്ടീടുക, ശബ്ദ ത്തിനപരത്തിനോടുണ്ടു ചേർച്ചയൊക്കമിത്തു് - നാമസ മാനതയാ ലന്യോന്യസമാനാങ്ങ ൧൨ബഹുളതാമൂ ലം- താനം കേവല ൧൩ചിത്ത്രാത്മകതാസിദ്ധാമനശ്ചി ദാദിക്ക് - ൧൪വൻ- ൧൫ചില ലോകായതികാദികൾ ദേ ഹാന്തർഭാവമാ ൧൬മനന്യത്വം- ൧൭ആത്മാവിന്നോപ്പു ദേഹേഭാവത്താലെ യെന്നബദ്ധമിത്തു്- വേർപാടുത

ല്ലുന്ന സാരം. ൩. ഹാനിയില്ല. ൪. സ്വാതന്ത്ര്യം സിദ്ധമായിരിക്കുന്നു. ൫. തസ്യൈവം വിദുഷോ' എന്നു തുടങ്ങി പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന മാനസജ്യോ തിരാദ്യാമമാണ പ്രജ്ഞാന്തരമെന്നതു കൊണ്ടറിയേണ്ടതു്. ൬. പൃഥ ക്ത്വം. (പാർത്ഥക്യം) വേർപാടു്. ൭. പുരുഷാർത്ഥം. ൮. സാമ്യപ്രാപ്തി. ൯. അംഗിഭാവമടയൽ. ൧൦. ബാഹുല്യം.

൧൧. ചിത്ത്രാത്മത്വം സിദ്ധമാണു്. ൧൨. നിരീശ്വരവാദികൾ (നാസ്തി കർ മുതലായവർ.) ൧൩. ദേഹാന്തർഭാഗ ഭേദം. ൧൪. ജീവാത്മാവിന്നു,

ന്നെ ദേഹാദാത്മാവിന്ന, ദേഹമിങ്ങുനിലനില്ക്കെ-ആ
ത്മാ കാണാഴികയാൽന ദേഹധൎമ്മോ പലബ്ധിയെ
ന്നോണം-൩൦- ഉദ്ഗീഥാദികളാകും ൟകൎമ്മാങ്ഗാശ്രി
തവ്യ പാസ്തിയെല്ലാമേ- വേദംതോറും ശാഖാഭേദങ്ങ
ളിലേവയൊക്കെയങ്ങു- തന്നേ നിയതകളല്ലന്നവ
ത്തിപ്പവയൊക്കെയെങ്ങുമൊരുപോലെ- മന്ത്രാദികളു
ടെ മേളനമട്ടിൽ താനോ വരുന്നിത വിരോധം-
൩൧- ഭൂമാവിന്റെ സമസ്തോപാസ്തിക്കേ ശ്രേഷ്ഠതാ
കൃതുക്കളില്- ശ്രുതി ദൎശിക്കന്നപ്പോൽ മൃഭേതിസ
മസ്തധീ,യൊഴിച്ച ൨൨൦- ൩൨- കംബ്രമ, 'സ
ത്യകാമഃ, പ്രാണോഹമിതേതി' യാദിയായേടം- ഒ
ന്നറിയേണ്ടിയതെങ്കിലുമാം വിദ്യാചലത്തു ചൊൽ മു
തൽത്തിരിവാൽ- ചൊന്നോ ഫലഹം ഗ്രഹോപാസ്തി
കളിലനുഷ്ഠിതി വികല്പമോക്കേണം- ഇല്ല ൻസമുച്ച
യമിവയുടെയുപാസ്യ ൧വിഷയാനുഭൂതിതുല്യതയാൽ-
൩൩- 'സയഷ്ട്രതം, യോനാമബ്രഹ്മേത്യാദി ഫല്ര

൧. ദേഹധൎമ്മവും അതിൻ (ജ്ഞാനവും) ലാഭവും പോലെ അല്ല. (ഭൂത ജ്ഞാനവാസികൾ ഇവിടെ മീമാംസകരെന്നാണ്. (ഇവരും നാസ്തികൈക ദേശികൾ തന്നെ- ഈശ്വരനിരപേക്ഷമായി കൎമ്മത്തിനു ഫലദാതൃത്വം മുതലായതു പറയുന്നതിനാൽ) ൩. അങ്ഗാവബദ്ധോപാസനയെല്ലാം. ൭. വ്യസ്തോപാസനം. ൮. ചൊല്ല മുതലായതിൻെറ ഭേദത്താൽ, അതു താനെന്നുള്ള ഉപാസനകളിൽ അനുഷ്ഠാനവികല്പം. ൯. ഒരുമിച്ചു ചെ(ഷ്ടു) കൽ.

൧, ഉപാസ്യവസ്തു വിഷയത്തിലുള്ള അനുഭവത്തിൻെറ (സാമ്യം കൊ

ത്തീക(കാമ്യങ്ങൾ) ഭാവനകൾ. ചേർത്തോ വികല്പമാ
യോ ചെയ്യാം മുൻ ചൊന്ന ൩ഹേതുഭാവത്താൽ.
൬൫. കർമ്മാങ്ഗോൽഗീഥാദികളാകുമുപാസനകളിൽ
കലർന്നുള്ള. ആശ്രയഭൂതസ്തോത്രാദികളേവം ൪പ്ര
ത്യയങ്ങളെന്നറിക. ൫ത്രയികളിലെ ൬ങ്ഗപ്രത്യയയു
ഗ്മം മേളിച്ചു ശാസനാലും മേൽ. ൭വേദാന്തരോദി
തപ്രത്യയസ്യ വേദാന്തരേ ൮സമാഹാരാൽ. ഗുണ
സാധാരണ്യശ്രവണാലും ൯മേളിച്ചു തന്നെ ചെയ്യേ
ണ്ടു. തെററിത്രയുമാക്ഷേപം മേളുന്നമ ൧൦ങ്ഗാവബ
ദ്ധധീയ്ക്കില്ലാ. അവയുടെ സമുച്ചയത്തിൻ ശ്രവണാ
ഭാവം നിമിത്തമായിട്ടും. ശ്രുതിദർശനത്തിനാലും സി
ദ്ധാന്തം മുമ്പു ചൊന്നതാകുന്നു. ൬൬. ഹരിഃ ഓം.
മൂന്നാമദ്ധ്യായത്തിൽ പരാപരബ്രഹ്മവിദ്യാഗുണോപ
സംഹാരമെന്ന മൂന്നാംപാദം തീർന്നു.

ഹരിഃ. ബ്രഹ്മജ്ഞൻ ൧പരമടയുന്നാത്മജ്ഞൻ ൨തരതിശോകമിത്യാദിയാൽ. വേദാന്തവി ൩ഹിത വിജ്ഞാനാൽ താൻ ൪മോക്ഷാപ്തിയെ ൫ന്യൂഷിവ്യാ

ണ്ടു°.) ൧. ഏകരൂപതയാൽ. ൨. പ്രതീകോപാസനകൾ. പ്രതീകം-പ്രതിമ. (അവയവം) ൩. കാരണമില്ലാത്തതുകൊണ്ടു്. ൪. പ്രത്യയം- നിശ്ചയം (ജ്ഞാനം.) ൫. വേദങ്ങളിൽ. ൬. അങ്ഗപ്രത്യയങ്ങൾ. ൭. വേദാന്തരത്തിൻ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള. ൮. ആകസ്മികലാൽ (വരുത്തലാൽ.) ൯. ചേർത്തു ൧൦. അങ്ഗാവബദ്ധോപാസനയ്ക്കില്ല.

൧. പര(വസ്തുവെ)ത്തെ പ്രാപിക്കുന്നു. ൨. തരിക്കുന്നു (കടക്കുന്നു.) ൩. വിധിച്ചിട്ടുള്ള. ൪. മോക്ഷപ്രാപ്തി. ൫. ദർശനശീലമുള്ള, ന്യായസ്വപ

സർ- ജൈമിന്ന്യാചാൎയ്യൻ ദ്രവ്യദേവതാദിസ്ഥലത്തു .൩൧ ചെൎണ്ണമയീ'- ഇത്യാദിസ്തുതിയാംപോൽ ദേഹവ്യതിരിക്തനാകുമാത്മാവിൻ- കൎമ്മാങ്ഗശേഷതാഹേതുവിനാൽ ൭സ്തോവകമിതെന്നുരയ്ക്കുന്നു- യജ്ഞനേജ്ഞേയെന്നാൎയ്യി ൨ജ്ഞനമാചാരദൎശനത്താലേ- ൻയല്ക്കൎമ്മംജ്ഞാനത്തൊട്ടുചെയ്യുന്നെന്നീശ്രുതിപ്രമാണാലും- ൧൦സഹകാരിതാശ്രവണത്താലും വിദ്യക്കുകൎമ്മശേഷതാം- വിദ്വാൻയജിക്കുയെന്നും ശ്രുതിയാൽ ജ്ഞാനിക്കുകൎമ്മവിധിയാലും- ൧൧കുൎവ്വന്നേവേഹേതി ശ്രുതിനിയമാലും ക്രിയാങ്ഗമാം ജ്ഞാനം- ൧൨തൊററിവതത്വമസീത്യാദികളാൽ ജീവങ്കൽനിന്നു മധികനതാം- പരന്റെയുപദേശത്താൽ ഭഗവദ്വ്യാസരുടെ പക്ഷമോതിയതു്- ൧൩ശേഷതാപ്രവൃത്തികളാം ൧൪ഹേതാഭാസങ്ങളാലിളക്കീട്ടാൻ- കഴിയാശ്രുതികളിലപ്പോൾ 'മഹദ്ഭയം' തൊട്ടുവററിലറിയുകയാൽ-

---

൩൧ൎണ്ണമയീ ജ്ഞ ഹൃദ്വതിയെന്നു തൊട്ടു ശ്രുതി. ൭. സ്തുതിപരം, ൨, അനുഷ്ഠാനികം, ൻ. യദേവവിദ്യയാകരോതിശ്രദ്ധയോപനിഷദാതദേവവീൎയ്യവത്തരം ഭവതീതിശ്രുതി. ൧൦. സഹകാരി (അനുഗാമി) ആണെന്നു ശ്രുതി പറക കൊണ്ടും. ൧൧. ഈശാവാസ്യശ്രുതി. ൧൨. ഇതു സിദ്ധാന്തപക്ഷം, ൧൩. ശേഷതാൽ പുരുഷാൎത്ഥവാദൊയഥാന്യേഷ്വിതിയെന്ന സൂത്രത്തിൽ പറഞ്ഞു. ൧൪. ഹേതുക്കൾ പോലെ തോന്നുന്നവയാൽ, ൧൫, അകൎമ്മശേഷത്വത്തിനുമല്ലം,

ആചാരനോക്കൊരുപ്പോലെ ൧൨കർമ്മശേഷതയതിങ്കലുമ കൂടെ. വിദ്യക്കു ൧ "കിമർത്ഥാവയമദ്ധ്യേഷ്യാമഹെ" ഇതിപ്രമാണത്താൽ. "യദേവവിദ്യയേ" തിവാക്യം ൨സമവിദ്യാവിഷയമല്ലറിഞ്ഞിടുക. വിദ്യാകർമ്മങ്ങളിവൻ തന്നേ ൩യന്നുഭാഗമിപ്പിതെന്നേടം. കാണ്ക, വിഭാഗം ൪ന്യൂറോപ്പം ൫വിദ്യൈകം, ക്രിയാന്യനെ (തുടരും) ച്ചേരും. ൬അദ്ധ്യയനമാത്രവാനേ കർമ്മവി ൭ധാനം, വിശേഷമായിട്ട്- ൮കുർവ്വന്നേവേഹശ്രുതിവിധാനെ ന്നുള്ള നിയമമില്ലാഞ്ഞു- അഥവാ വിദ്യാസ്തുത്യർത്ഥമായിതനുവാദമെന്നു കാണേണം. ചിലരിച്ചപ്പടിയെല്ലാം ത്യജിച്ചുതൂഷ്ണീമവസ്ഥയോക്കുന്നു. സാക്ഷാൽക്കാരജ്ഞാനം സർവ്വവിനാശകവുമാം സ്വാതന്ത്ര്യം മുതൽ- വേദത്തിൽ സന്ന്യാസാശ്ര (മത്തിലും) മികളിലും വിദ്യ കേട്ടിടുന്നെല്ലോ- ൧. ഏത്തുന്നമൃതത്വം ബ്രഹ്മസംസ്ഥനെന്നുള്ളതാകുമനുവാദം. സന്ന്യാസവിധായകമല്ലെന്നാൻ ജൈമിനി, ൧൦നിഷേധതിശ്രുതിയും. ഭഗവാൻ വ്യാസനാനു ൧൧ഷ്ഠേയമെന്നിതോക്കുന്നു

---

൧. നാമെന്തിനായി അദ്ധ്യയനം ചെയ്യുന്നെന്നു സാരം. ൨. സർവ്വവിദ്യകളെയും വ്യാപിച്ചുള്ളതല്ല. ൩. അനുഗമിക്കുന്നു (തുടരുന്നു). ൪. നൂറുപണം കൊടുക്കുന്നവനെന്നതിനു അമ്പതമ്പതു രണ്ടുപേർക്കെന്നതു പോലെ (ന്നറിക) ൫. വിദ്യയൊരുവനെയും ക്രിയ മറ്റൊരുത്തനെയും തുടരും. ൬. അദ്ധ്യയനം മാത്രമുള്ളവന്. ൭. വിധി. ൮. അതുകൊണ്ട്. ൯. വിധിക്കുന്നത്. ൧൦. നിഷേധിക്കുന്നു. ൧൧. അനു

ഷെസാമ്മ്യവചനത്താൽ_ ധാരണമെന്നോണം തന്നെ യുമാമേവിദ്ധ്യപൂവ്വതാവഴിയായ്_ വ_ സ്തുതിമാത്രം രസതമ ഇത്യാദികൾകൊൾകയത്തുമൂലമായെന്നാൽ_ അല്ലേവമപൂവ്വതയാലും വിദ്ധ്യത്ഥകലിങ്ങാദിശബ്ദാ ലും_ ന_ ഇന്ദ്രപ്രതൎദ്ദ ഫനാഖ്യാനാദികൾ ഫചാരി ച്ചുളവാഖ്യമാകുന്ന_ കമ്മത്തിനങ്ങ്ഗഭൂതങ്ങളെങ്കില ല്ലോതലാൽ വിശേഷിച്ച്_ ചാരിച്ചുളവസ്ഥതാല്പ്പോ ഷതിങ്കലാഖ്യാനരാശിയിവയിന്ന്_ ഐക്യചരവാ ക്യസംബന്ധാൽ വിദ്യാങ്ങ്ഗതചമെന്നുകൂട്ടേണം_ ര_ സാക്ഷാലപേക്ഷയില്ലഗ്ന്യാ ധാനമഥാഗ്നിഹോത്രമാ ദികളിൽ_ സാക്ഷാല്ക്കാരം പ്രതിയറിവിന 'പുരു ഷാർത്ഥാത'യെന്നു വരലാലേ_ ൭_ എന്നാലും സ്വ്വാ ശ്രമകമ്മാപേക്ഷാചടിക്കപടിയായി. യജ്ഞാദിശ്രു തിയാൽ വിദ്യക്കുണ്ടശ്യേമത്തു തന്റെ നയോജനാപോ ൽ_ യജ്ഞാദ്യനപേക്ഷയിലും ശമാദിമാനാകയറിവി ദ്യനാന്തരമാം_ സാധനമായിവനവശംസമാചരിക്ക പ്പെടേണ്ടവിധിയതിനാൽ_ന_ സകലാന്നഭക്ഷണാനു

ജ്ഞിക്കാൻ യോഗ്യം, ഫ. നാലാശ്രമങ്ങളേയും വിധിക്കുന്ന വാക്യങ്ങ ളിൽ ലിങ്ങാദിയുടെ ഇല്ലായ്മ സമമാകയാൽ,

ഫ. ആഖ്യായികകൾ. വ. പാരിപ്ലവമെന്നതു അശ്വമേധാദിയുടെ അംഗമായുള്ള ഒരു കമ്മവിശേഷമാണ്. ന. ഉപയോഗം (ഉപയോഗി കൾ) കതിരപ്പുറത്തു കയറുക ക്രമമായി ഗ്രാമപ്രാപ്തിയെ ഉണ്ടാക്കുന്നതി ന്ന സാധനമാകും പ്രകാരം)], ര, അന്തരംഗസാധനം,

ജ്ഞയുമുണ്ടെ പ്രാണസങ്കടത്തിങ്കൽ. ശ്രുതിയിൽ കാണുകയാലുമിതേവം സ്തിബാധയില്ലയാഞ്ഞിട്ടും. മേലും "ജീവിതമെന്നാദിയായ് സ്മരിക്കപ്പെടുന്നിതേയത്ഥം. പ്രതിഷേധവാക്കനന്നത്തിന്റെ യഥേഷ്ടത്തെ നിഷേധവാനാകും. ൧- ൨യാവജ്ജീവശ്രുത്യോക്തമാകയാലാശ്രമൈകനിഷ്ഠനതാം. അമുമുക്ഷുവിനാൽ പോലും നിത്യാശ്രമകൎമ്മമാണനുഷ്ഠേയം. വിദ്യോല്പത്തൌ സാധനമാകെ ൩സ്സഹകാരി താനിമിത്തകവും. വേദസ്മൃതി ലിംഗാലവ താനേ കൎമ്മങ്ങൾസൎവ്വധാചിയറി-സാധനസമ്പന്നൻ തൻരാഗാദി ക്ലേശരഹിതനാവതെ- ൪സഹ്യാത്മേ' തിതഥാമേൽ നസന്തമിത്യാദി കാട്ടിടുന്നിതറി- ൫- വിദ്യയിലധികാരമനാശ്രമിയായുള്ളവനുമുണ്ടതറിയുകയാൽ. സംവൎത്താദിയനാശ്രമികടെ യോഗിത്വം സ്മരിക്കയും ചെയ്യു. ൬വിധുരാദികളുടെ ധൎമ്മവിശേഷം വിദ്യക്കനുഗ്രഹം താനും- വേദസ്മൃതിലിംഗാലിതിലാശ്രമകൎമ്മംമഹത്തറിഞ്ഞിടുക. ൻ- ഏത്യാ ൭ന്നിഹോൎദ്ധ്വ-

---

൧. 'ജീവിതാത്യയമാപന്നോ യോന്നമത്തിയതസ്തതഃ- ലിപ്യതേന സപാപേന' എന്നുള്ളതിൽ. ൨. യാവജ്ജീവമഗ്നിഹോത്രം ജുഹോതി- എന്നു ശ്രുതിവിധിച്ചിട്ടുള്ളതാകയാൽ. ൩. സഹകാരിത്വം നിമിത്തവും. ൪. യന്നസന്തം നചാസന്തം... വേദകശ്ചനസദ്വിജഃ- എന്നു തുടങ്ങിയതു്. ൫. വിധുരൻ- ദ്വേഷി (പതിവിരക്തൻ) ൬. ഊൎദ്ധ്വരേതോവത്തെ ഊൎദ്ധ്വരേതസ്സെന്നവസ്ഥയെ.

രേതോഭാവമത്രകേനാ പതനമുണ്ടാകാ. മനാദി വാക്യനിയമങ്ങളാലുമിവ തന്ന ഭാവമില്ലാഞ്ഞും. ഇ പ്പക്ഷത്തിൽ ജൈമിന്ന്യാചാൎയ്യന്റെ ചോദ്യമുണ്ടു സമ്മ തികോൾ. ൧൦. ഭ്രംശംനൈഷ്ഠികനടയ്യകിലില്ല ൧ധി കൃതിലക്ഷണോക്തമായീട്ടും. പ്രായശ്ചിത്തം പതനാ നമാനമതിനാലവന്നതാകാഞ്ഞു്. ൨തെററിളുപപാ തകം ഗുൎവ്വംഗനാവിട്ടന്ന്യദിക്കിലെന്നചില. പ്രാമാ ണികര ൩ശനപ്പടിപ്രായശ്ചിത്തം ഗ്രഹിപ്പിതളുമ ക്തം. ൧൧. രണ്ടുവിധമായിട്ടന്നാകിലും ൪ബഹിസ്ത്യാ ജ്യനാണുവിഭ്രഷ്ടൻ. ൫ആരൂഢസ്മൃതിയാലും ശിഷ്ടാ ചാരത്തിനാലുമേവമിതു്. ൧൧. വൎഷതിഹാസ്മൈവ ഷ്യതീതിഫലശ്രുതി നിമിത്തമായിട്ടു്. അങ്ഗോപാ സ്തിയിലെജമാനന കൎത്തൃതയെന്ന ചൊൽവിതാ ത്രേയൻ. ഋത്വിക്കെച്ചേന്ന വയിവയെന്നോഫ ന്നൌഡുലോമിയാചാൎയ്യൻ. ഇതു സിദ്ധാന്തം ൬സാ ങ്ഗക്രിയചെയ്യാൻദക്ഷിണാദിയാലൃത്വിക്കു്. കൊൾ കപ്പെടുന്നുവെല്ലൊ, 'യാംവൈകാംചന' തുടങ്ങിട്ടം ശ്രുതിയാൽ. താനംസാങ്ഗോപാസനകൾക്കൃത്വി ക്കുകൎമ്മതാ ഭവിക്കുന്നു. ൧൨. അഗ്ന്യാഹവനാദിവി

---

൧. അധികാരലക്ഷണത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള. ൨. സിദ്ധാന്തപക്ഷം. ൩. അശനജന്യപാപപ്രകാരം. ൪. പുറത്താക്കേണ്ടവൻ. ൫. ആരൂഢാനൈഷ്ഠികമെന്ന തുടങ്ങി പ്രായശ്ചിത്തം നപശ്യാമി എന്നതിനാലും. ൬. അങ്ഗത്തോടുകൂടിയ ക്രിയ.

ധിപ്പടി സന്ന്യാസിക്കു വിദ്ധ്യ തന്നുടയ. ൧സഹകാൎയ്യ
ന്തരമാകും മൌനത്തിൻ വിധിയപൂൎവ്വത്വയിനാലാം-
പാണ്ഡിത്യം നിൎവ്വിദ്യേത്യാദൌ പാണ്ഡിത്യ വിധി
കണ്ടാകെക്കൊണ്ടാൻ- ബാല്യാദി രണ്ടപേക്ഷിച്ചിമ്മൂന്നാം
മൌനാമന്നത്തും വിഹിതം- അഖിലാശ്രമകൎമ്മങ്ങളു
മുള്ളതിനാൽതാൻഗൃഹസ്ഥനായവന്- ഉപസംഹാ
രഛാന്ദോഗ്യത്തിൽ വരുന്നതു വിരോധമായീടാ- ശ്രു
ത്യുപദേശാൽ മൌനം ൨ഗാൎഹസ്ഥ്യം രണ്ടുപോലെ
മറ്റുള്ള- ൩ഭവനവാസഗുരു നിവാസാശ്രമങ്ങളിൻ
സിദ്ധി തുല്യമായിവരും- ൧൪- ജ്ഞാനവിരക്ത്യാദിക
ളെ പ്രകാശിപ്പിക്കാതെ കണ്ടിരുന്നീടുക- ൪അന്യന്തരഭാ
വ വിശേഷം ചേരുന്നതിനാലെ ബാല്യമിത്യാദൌ-
൧൫- ഉക്തപ്രതിബന്ധമകന്നിടിലിജ്ജന്മത്തിലേ വ
രും ജ്ഞാനം- അങ്ങിനെ കാണുകയാൽ ൫ശ്രവണാ
യാപീത്യാദിവാക്യജാതത്തിൽ- ൧൬- ഇതുപോൽ മു
ക്തിഫലത്തിൻ നിയമാഭാവം ധരിച്ചുകൊള്ളേണം-
സൎവ്വത്രമുക്ത്യവസ്ഥാതന്നവധാരണ നിമിത്തമായി
ട്ടു- ൧൭- ഹരിഃ

---

൧. ശ്രവണസഹകാരിയാകും. ൨. ഗൃഹസ്ഥാശ്രമിത്വം. ൩. വാന
പ്രസ്ഥാശ്രമബ്രഹ്മചൎയ്യാശ്രമങ്ങളുടെ ൪. മാനസികധൎമ്മവിശേഷം. ൫.
ശ്രവണായാപിബഹുഭിൎയ്യോനലഭ്യ എന്നു തൊട്ടതിൽ. ൬. ജ്ഞാനം വ
രുന്നതു പോലെ ഇപ്പോൾ തന്നെയോ ഇനിയൊരിക്കലൊ എന്നു സാരം.

മൂന്നാമദ്ധ്യായത്തിൽ നിൎഗ്ഗുണവിദ്യയുടെ അന്തരംഗബഹിരംഗസാധനവിചാരമെന്ന൪-ാം പാദം. ഇങ്ങിനെ ൩-ാമദ്ധ്യായം തീൎന്നു.

ഹരിഃ- ശ്രവണാദ്യഭ്യാസമനേകവാരമുപദേശ(ഹേതുവാൽ)മാകയാൽ വേണം. ൧ജ്ഞാനാപ്തിവരെ, ധ്യാനത്വസാമ്യംഅവിശാലമിപ്രകാരം താൻ- ൨ ധ്യാനിപ്പവർ പരമാത്മാതാനെന്നേ കണ്ടിട്ടു ൩അഹംഗ്രഹമായ്- ബോധിപ്പിക്കുയുമേവം ചെയ്യുന്നു തത്ത്വമാദിവാക്യങ്ങൾ- ൪. ബ്രഹ്മപ്രതീകമാകുംനാമാദിയിലാത്മബുദ്ധി വച്ചിട്ട്- ധ്യാനിക്കവേണ്ടതാനാമുപാസകൻ വിഗ്രഹങ്ങൾ കൊൾവീലാ- ൫. ൬ഉൽകൃഷ്ടത്താലാദിത്യാദികളിൽ ബ്രഹ്മദൃഷ്ടി വച്ചിടുവാൻ- യോഗ്യം ലോകന്യായപ്പടിയിതു ചേരുന്നതായറിഞ്ഞിടുക- ൭. ഉദ്ഗീഥാദ്യങ്ഗോപാസനകളിലാദിത്യമുഖ്യദൃഷ്ടികളത്- യോജിക്കുകയാൽവെക്കപ്പെടേണ്ടതാകും ഫലാഭിവൃദ്ധിയിനാൽ- ൮. ൯ഉപവിഷ്ടനായവന്നേ ഹൃൽസമാധ്യും സംഭവിക്കാമെന്നതിനാൽ. ചെയ്തിടേണമുപാസനയിരുന്നു താൻ, ധ്യാനമാകകൊണ്ടിട്ടും ൧൦അചലത്വമപേക്ഷിച്ചും ചെ

൧, ജ്ഞാനമുദയമുണ്ടാകുവോളവും. ൨, അഹംഗ്രഹോപാസനരൂപമായി ട്ടു. ൩. പ്രതിമ. ൪. മഹിമയാൽ (ഉൽകൃഷ്ടത്തിനിക്ഷേപമദ്ധ്യാസിതവ്യാം; എന്നലൈ-ന്യാ.) ൫. ഉൽഗീഥം ബ്രഹ്മമെന്നുപാസിക്കയെന്നതുടങ്ങിയ അംഗാവബദ്ധോപാസനകളിൽ, ൬, ഇരുന്നവനുതന്നെ. ൭, സ്ഥിര

ള്ളണമാസീനനായുപാസനായെ. മേലും പ്രസ്തരിച്ചിട്ടു ന്നുഗീതാദികളിൽ ൧൩ശുചൌദേ'ത്തുടങ്ങുമിടം. ൧൪. ഇവ നെവിടെയെപ്പൊഴുണ്ടാംചിത്തൈകാഗ്ര്യംസുഖേനായ വിടെത്താൻ. ൧൫ചൈകയുപാസനവേണ്ടുന്നേകാഗ്രത ൧൬യെന്നുമാകെയവിശേഷാൽ. ൧൭. മരണംവരെയുമുപാ സനവേണമൊട്ടകന്നുചൊല്ലുമാവൃത്തി. യാവൽക്കം ത്തുരയമസ്മാദിതിശ്രുതെൎകാണ്ണു ൧൮ഗീതയിൽ മേലും. ൧൯. ബ്രഹ്മാനുഭവമെഴുമ്പോഴാം മുൻപിൻപാപങ്ങളാ ണ്ടുമേക്രമമായ്. ൨൦ഏററിടും, പററാതയുമാം ശ്രുതി കളതുകണ്ടറിഞ്ഞുചൊല്ലുകയാൽ. ൨൧. പുണ്യത്തിന്റെ യു ൨൨മൊട്ടില്ലാഴ്ക, നാശങ്ങളാം രണ്ടുമിപ്പോലാം. ബ്രഹ്മാനുഭൂതിയാലേ ദേഹാദ്യഭിമാനമററിടുന്നേരം. ൨൩. ഇജ്ജന്മം ജന്മാന്തരമീരണ്ടിൽ സഞ്ചിതങ്ങളാ യുള്ള ൨൪പ്രാരബ്ധേതരസുകൃതം ദുഷ്കൃതമിവയാത്മ ബോധമെത്തിടവേ- നാശമടയുന്നു ദേഹം വീണിട്ടു ന്നതുവരെയും ൨൫പ്രാരബ്ധം- നില്ക്കുന്നു, ചിരംയാവന്ന വിമോക്ഷ്യേഥേതി വേദവചനത്താൽ- ൨൬- യ

---

൧൨. ൧൩. 'ഉപവിശ്യാസനെയുഞ്ജ്യാൽ......സമംകായശിരോഗ്രീവംധാരയന്നചലം സ്ഥിരഃ' എന്നു തുടങ്ങിയുള്ള ശ്ലോ.

൧൩. (ശുചൌദേശെപ്രതിഷ്ഠാപ്യ സ്ഥിരമാസനമാത്മനഃ- ൬-ഗീ.) ൧൫. അവിശേഷ (അഭേദ) മായിട്ടു എന്നുമാ (൧) ക. (വെ). ൧൮. (യം യംവാപിസ്മരൻ......ത്യജത്യന്തെകളേബരം ഗീ-ശ്ലോ.) ൨൦. മൊട്ടലില്ലാഴികയും വിനാശവും. ൨൪. പ്രാരബ്ധത്തിൽനിന്നന്യങ്ങളായ സുകൃതദുഷ്കൃതങ്ങൾ. ൨൫. പ്രാരബ്ധം, ൨൬, അഥസംപദ്യേ എന്ന ശ്രുതിയാൽ.

ജ്ഞനേത്ര്യാദികളിൽ കാണുന്നതിനാലെ യഗ്നിഹോത്രാദി- ക്രമമായി ജ്ഞാനം തൻകാൎയ്യത്തിന്നാശ്രുതനുവെന്നറിക. ചിലശാഖകളിൽ ചൊല്ലുന്നിതിന്നു ൧ഫലമൂന്നിയുള്ള സുകൃതംതാൻ- ൨ജൈമിനിഭഗവദ്വ്യാസരിരണ്ടാൾക്കും ൩പുണ്യനാശമതിനത്ഥം'. ൧൦. വിദ്യയൊടൊത്തൊന്നതൊരു കൎമ്മമതിഫലബോധഹേതുവ്യടനാടിയായ്. വിദ്യാരഹിതംപ്പൊരാൽ ജ്ഞാനദമിവരണ്ടുമാം ൫യദേവേതി'- ൧൧- പ്രാരബ്ധകാൎയ്യമാകും ദുഷ്കൃതസുകൃതങ്ങൾരണ്ടുമുപഭോഗാൽ- നാശമടയിച്ചുമേലാൽ ബ്രഹ്മൈക്യം ചേരുമെന്നുകണ്ടിടുക- ൧൨. ഹരിഃ- ൪-ാമധ്യായത്തിൽ ജീവന്മുക്തിനിരൂപണമെന്ന ൧-ാംപാദം തീൻ.

ഹരിഃ- ചാവുന്നവരുടെവാഗ്വ്യാപാരം താൻമാനസത്തിൽ വിലയിപ്പൂ- വാഗ്വൃത്തിലയം മാനസവൃത്തിയിരിക്കേയതില്ലകാണുകയാൽ- വാങ്മനസീതിശ്രുത്യാചൈവമിതുപലക്ഷണാൎഥ,മാവുകയാൽ- താനിന്ദ്രിയങ്ങളൊക്കെച്ചേരുന്നു മനസ്സിൽ വാക്കി

---

൧. ഫലേഛയോടുക്കൂടിയ. ൨. ജൈമിനിമഹൎഷി- ഭഗവാൻ വ്യാസമഹൎഷിയെന്നരണ്ടുപേൎക്കും. ൩. പുണ്യനാശമെന്നതിനത്ഥം. ൪. അകലെനിന്ന ജ്ഞാനംകൊടുക്കുന്നതിൽ സഹായിക്കുന്നത്. ൫. യദേവ വിദ്യയാകരോതി ശ്രദ്ധയോപനിഷദാതദേവവീൎയ്യവത്തരം ഭവതി,യെന്നതിൽ, (ജ്ഞാനത്തോടും ശ്രദ്ധയോടും ചെയ്യുന്നതു വിശിഷ്ടമെന്നു സാരം). ൬. അടുയാളത്തിന്നായി,

നെതുടരെ- ഫ- ആമ്പാഹ്യേന്ദ്രിയ വൃത്തികാം മേ ന്നമനം വൃത്തിയാൽ ലയിച്ചിട്ടും- പ്രാണങ്കൽ മനഃ പ്രാണേ' യെന്നേടം മേൽവരുന്നവാക്യത്താൽ- വ. ഇപ്രാണൻദേഹസ്സ്വാമിയായജീവങ്കലേലയിക്കുന്നു. ശ്രുതിയിൽ പ്രാണാദികളിൻ ജീവോപശമാദിക ൾ പറഞ്ഞിട്ടലാൽ- പ്രാണൻചേൎന്നിജ്ജീവൻ ശരീ ര (ബീജ) മൂലങ്ങളായഭൂതങ്ങൾ- തന്നിൽചെന്നു നി ലയ്ക്കുന്നൊരുഭൂതത്തിൽ ശ്രുതിസ്മൃതികാട്ടാ. ന- ഭേദ മതെന്ന്യേകോൾക്കകയാൽ ജ്ഞാനമജ്ഞാനമൊരേ വിധംതന്നേ- ന അൎച്ചിൎമ്മാൎഗ്ഗംവരെ മുതിയവിദ്യദേഹി യാഞ്ഞുശൌണാമമൃതതാം- ഭ-ശ്രോത്രാദ്യാശ്രയമാകു ന്നതേജസ്സാദിഭൂതസൂക്ഷ്മമത്ത്- മോക്ഷംവരെനില നില്ക്കും സംസാരംച്ചോല്ലലാലെ യോനി'മിതി- ഇ ജ്ജീവാശ്രയഭൂതം സ്വരൂപമതില്വം പ്രമാണമട്ടാ യും- സൂക്ഷ്മംശ്രുത്യാദികളാലപ്പോലറിയുകനിമിത്ത മായിട്ട്- അതിനാൽതന്നേസ്ഥൂലോ പമർദ്ദനത്താ ലിതിന്നുകേടില്ലാ- ആ സൂക്ഷ്മശരീരത്തിന്റേ തീഷ്ണ ഷ്മാവു ചേൎച്ചയുള്ളതിനാൽ- ഒ- ആത്യന്തികമോക്ഷ ത്തിൽ ഗത്യുൽക്രാന്തികളുടേ നിഷേധത്താൽ- വി

ഫ. ജീവനെ അനുഗമിക്ക മുതലായതു്. വ. വിദ്വാന് (ജ്ഞാനി ക്കു്. ന. അൎച്ചിരാദിമാൎഗ്ഗംവരെയും. ഭ. യോനിമന്യേപ്രപദ്യന്തെ ശ രീരത്വായദേഹിനഃ- എന്നേടത്തു്. ഒ. നാശ {(ന) (ഗ)} ന്ന. വേ ർപാടു്.

ടൽപ്രാണൻ പോകില്ലെങ്കിൽ ഫജീവങ്കൽനിന്നു
ഫുതോൎക്കയാൽ'- ഈയാക്ഷേപം തെററാം വെളി
വായ്ചലശാഖയ്ക്കലിതുകാണ്കെ- ശ്രുതിതന്നിലാ
ൎത്ഥഭാഗപ്രശ്നത്തിൽ ഭാരദ്വാസ്മരിക്കേപ്പിൻ- ന- ആ
പ്രാണശബ്ദവാച്യേന്ദ്രിയങ്ങളാം ഭൂതങ്ങളും ചുസിതെല്ലാ
മേ- ജ്ഞാനിയുദേത്തുപരങ്കൽ ചേരുന്നപ്പോലെവേദ
മോതുവതു്- ൧. 'തെകലോ മൃതാ' ഇതിവചനാൽ ശ്രു
ചാഖ്യകളിൽ വിഭേദവചനാച്ച- വാഗാദികലകൾ
വിദ്വാൻ തന്റെയശേഷം പരാത്മവസ്തുവിലാം- വ-
വാഗാദിയടങ്ങിപ്പോം ഫവിജ്ഞാനാത്മാവുതന്നിരി
പ്പിടമാം'- ഹൃദയാഗ്ര ചദ്യോതനവഴികാണുന്നൊരു
ദേവയാനമാൎഗ്ഗമോടേ- ഫഹൃദയേശാനുഗ്രഹീതൻ ആ
റെറാന്നാം ബ്രഹ്മനാഡിയൂടേപോം. സഗുണോപാ
സ്തിബലാലും തദംഗമാം ദേവയാന ഫനിനവാലും-
ൻ- മുടിനാഡിയൂടെപോദവാൻ ന്നനാഡീകിരണാനു
സാരിയായിട്ടു്- ൭ആപേക്ഷികാമൃതതാം കാൎയ്യബ്ര
ഹ്മം ഗമിച്ചിട്ടുനേരിക- രശ്മ്യനുസാരിതാം രാത്രി ച
ത്തിട്ടുന്നോരുപാസകനില്ലേൽ- അല്ലേവംദേഹം നി

ഫ. അകററുകയാൽ (നിഷേധിക്കയാൽ), ഫ. ചത്തുപോകുന്നു.
ന. പ്രകാശവഴി, ഫ. ഹൃദയസ്ഥനായ ഈശ്വരനാലനുഗ്രഹിക്കപ്പെട്ട
വൻ, ൪. ഭാവനകൊണ്ടും. ന്ന. നാഡീരശ്മ്യനുസാരിയായിട്ടു്. ൭. വ
രാൻപോകുന്നതിനെ അപേക്ഷിച്ച അമൃതത്വമാകുന്നഹിരണ്യഗൎഭത്വം
പ്രാപിക്കുന്നു.

ഷ്കന്നാറാംവരെ നാഡിരശ്മിസംബന്ധം- ഉണ്ടെന്നകാരണത്താൽ കാട്ടുകയും ചെയ്തിട്ടുന്നുവേദമിത്ത്- 'ഛാന്ദോഗ്യത്തിലമുഷ്മാദാദിത്യാ'ലെന്നിടത്തറിഞ്ഞിട്ടുക. ൧൦. അതിനാലേ ദക്ഷിണായനത്തിലും ചത്തുപോയ പാസകന്- കാൎയ്യേശ്വരഗതിയുണ്ടാമു ൧പാസ്ത്യപാക്ഷികഫലതാഹേതുവിനാൽ- യോഗികളേ ഉദ്ദേശിച്ച ഹരാദികകാലമോപ്പ്മുക്തിക്കായ്- സ്മൃത്യുക്തയോഗസാംഖ്യന്മാരിവരല്ലാശ്രുതിപ്രസിദ്ധന്മാർ. ൧൧. ഹരിഃ.

൯-ാമദ്ധ്യായത്തിൽ ഉൽക്രാന്തിഗതിനിരൂപണമെന്ന ൨-ാംപാദം തീൎന്നു.

ഹരിഃ- കാൎയ്യബ്രഹ്മമടഞ്ഞിട വേണ്ടുന്നവരെക്കെ യച്ചിരാദിവഴി- പോകുന്നിയുത്തരമാൎഗ്ഗത്തിൻ വേദപ്രസിദ്ധിയാൽ ൨ജ്ഞതഝ്- ൧- ഛാന്ദോഗ്യത്തിൽ മേഠക്കും നസംവത്സരലോകമെന്നതിൽനിന്നം- ബ്രഹ്മോപാസകനാടയും കൌഷീതകിചൊന്നവായുലോകത്തെ- എന്തെന്നാകിൽ കൌഷീതകിയിൽ സാമാന്യമായുരകയാലും- ബൃഹദാരണ്യശ്രുതിയിത്തുറന്നെവിശേഷിച്ചുരയ്ക്കുകൊണ്ടിട്ടും- ൨- വിദ്യുല്ലോകമ

---

൧. ഉപാസനയുടെ (അപാക്ഷിക) നിയതമായ ഫലകാരണത്താൽ. ൨. ജ്ഞാനികൾക്ക്. ൩. അച്ചിരാദിക്രമം—; അഗ്നി- ദിന- ശുക്ലപക്ഷ- ഉത്തരായണ- സംവത്സരാഭിമാനിദേവതാ (പിന്നീട്ട) ദേവലോക- വായുലോക- സൂൎയ്യലോക- ചന്ദ്രലോക വിദ്യുല്ലോക- വരുണലോക- ഇന്ദ്രലോക- പ്രജാപതിലോകമഥബ്രഹ്മലോകം.

ത്തിൽനിന്നുൾപ്പം വരുണന്റെ ലോകമടയുന്നു. ൧ അ
ധശിഷ്ടാനാമന്തേ നിവേശമത്തിവയിരണ്ടിനോടെ ചേ
ർപ്പാൽ. ൩. ഈയർച്ചിരാദിയായ വരലോകാല്ലോകാന്ത
രത്തെ യടയിഷം. ൨. തല്ലഘോമാനവ'യെന്നവരു
ടെ യറിയിപ്പിനാലെന്നോതാകം. മരണമടഞ്ഞുഗമി
ക്കുന്നവര ൩ ച്ചിസ്സാദിലോകമീരണ്ടിൻ. ബഹുമൂഢത
യാൽ മാഗ്ഗാസ്വാതന്ത്ര്യാൽ ദേവതാവിശേഷങ്ങൾ.
ബ്രഹ്മോപാസകരുടെയതിയാത്രയതിങ്കൽ നിയുക്ത
രെന്നവരും. വിദ്യുല്ലോകപ്രാപ്തിക്കശേഷമായ്സത്യ
ലോകമതിൽനിന്നു്. ൨ അങ്ങുവരുന്നോരമാനവപുരു
ഷൻ താന്നാലെനീതരായിട്ടും. സഗുണേശ്വര ലോക
ത്തെക്കമാനവൻതന്റെ നേതൃതാശ്രുതിയാൽ. ൪.
ഇവരെയമാനവപുരുഷൻ കൊണ്ടച്ചേക്കുന്നു സ
ത്യലോകഗന്താം. ബ്രഹ്മത്തെയെന്നാൻ ബാദരി ൪
യസ്യത്തുഗതിയതിന്റെ യോജിപ്പാൽ. പ്രാപിപ്പതു
കാഴ്ചം താൻശ്രുതിയിൽ വിശേഷിച്ചു ചൊൽകയാൽ
മേലും. അപരബ്രഹ്മത്തിന്നു പരബ്രഹ്മത്തിനൊടു
പ്പമുള്ളതിനാൽ. ബ്രഹ്മച്ചെല്ലുണ്ടാവിതു കാര്യേശ്വ
രലോകനാശത്തെത്തിടവേ. അതിനാടെയദ്ധ്യക്ഷനൊ

---

൧. ഈ ന്യായപ്രകാരം. ൨. ദിവ്യപുരുഷനെന്ന. ൩. അച്ചിരാ
ദികൾ ലോകങ്ങൾ ഇവരുടെന്റെയും. ൪. കാര്യബ്രഹ്മവിഷയകമായ
ഗതികളെ യോജിപ്പിച്ചതുകൊണ്ട് എന്ന സാരം.

ട്ടേ പരപദമടയുന്നതിന്നു മേൽചൊല്ലുമാൽ- പിന്നെ സ്മൃതിയാലും ബ്രഹ്മണാസഹേത്യാദിതന്നെയാംസജ്ഞണാം- ജൈമിനിയോൎക്കുന്നു പരബ്രഹ്മത്തിൽ ഗതിയതിങ്കൽ മുഖ്യതയാൽ- അമൃതത്വമേതിയെന്നായ്ശ്രുതിയിൽകാണുന്നഹേതുവാൽപരമാം- കാൎയ്യപരമാകയില്ലാപ്രാപ്ത്യാശയിതെന്നു പൂൎവ്വപക്ഷമറി- ൧- ഭഗവാൻ വ്യാസൻപ്രതിമധ്യായികളെ വിട്ടമററുപാസകരെ- ബ്രഹ്മം നയിപ്പിതെന്നോൎക്കനിരുപാടും വരായ്കയാൽദോഷം- ബ്രഹ്മക്രതുവുമിതാം തച്ചിന്ത്യാൽ താദ്രൂപ്യ’മെന്നവാക്യവഴി- നാമാദിയാംപ്രതീകധ്യാനത്തിൽ ഫലവിശേഷവും കാട്ടുന്നഹരിഃ-

൪-ാമദ്ധ്യായത്തിൽ സഗുണജ്ഞന്മാൎക്കുദേവയാനമാൎഗ്ഗപ്രതിപാദനമെന്ന ൩-ാംപാദം തീൎന്നു.

ഹരിഃ- എങ്ങുംതിങ്ങും ശുദ്ധബ്രഹ്മം പ്രാപിച്ചുമുക്തനാംജീവൻനിത്യവിമുക്തവിശുദ്ധജ്ഞാനാനന്ദാദിതൊട്ടതായീടും- തൻനിരുപാധികരൂപത്തോടെവ്യക്തസ്വഭാവവാനാകും. വേറൊരുധൎമ്മമൊട്ടല്ലാശ്രുതിയിൽ സ്വേനരൂപേതിശബ്ദമുള്ളതിനാൽ ശുദ്ധാത്മാവായ്ത്താനേ നില്ക്കുന്നിതുബന്ധമൊഴികയ

൧. ധ്യാനിക്കുന്നവരെ. ൨. ‘സ്വേനരൂപേണാഭിനിഷ്പദ്യതേ’- എന്നു. ൩ അവനെ എങ്ങിനെയുപാസിക്കുന്നു അങ്ങിനെയായിത്തീരുന്നു. ജനനപൗൽഫലമെന്നൎത്ഥം ബ്രഹ്മ (ക്രതു) ജനകാരൻ ബ്രഹ്മപദമടയുന്നു. ൪

റവുപുമാൻ- അതിനാൽപൂർവ്വാവസ്ഥയിലിങ്ങുവിശേ
ഷം ശ്രുതിപ്രതിജ്ഞയിനാൽ- ആത്മാവ ൧ പഹത
പാപ്മേത്യാദ പ്രകരണബലത്തിനാൽ ശ്രുതിയിൽ-
ജ്യോതിസ്സെന്നു പറഞ്ഞതു പരമാത്മാവെന്നറിഞ്ഞു
കൊള്ളേണ്ടതാം- ൨. മുക്തൻപരമാത്മാവിനൊടഭേ
ദമായ് നില്പതെന്നു കണ്ടിടണം- തത്ത്വമസിതൊട്ടു
വാക്യങ്ങളിൽ ൩ അവിഭാഗംപറഞ്ഞുകാണുയാൽ- ൪-
സത്യസങ്കല്പാദികളാം ബ്ര (ാ) ഹ്മൈശ്വര്യങ്ങളോടു
മുക്തനെചൊല്വാൻ- ആവിർഭവിപ്പതായ് ജൈമിനി യോക്തു
ന്നുപന്യാസങ്ങളിലേവം- പ്രതിവാദികൾ തുടങ്ങി
യഹേതുവിനാൽ, സത്യകാമ ഇത്യാദി- ൫ ചിതി
യപ്രാൺ നിഷ്കൃഷ്ടരൂപത്തൊടു തൻനില്പതിൻത ൬ ദാ
ത്മതയാൽ- ൭ ഔഡുലോമിചൊല്ലുന്നിങ്ങിനെതാ
നുഭയവാദികളും വ്യാസർ- ൮ വ്യവഹാരമപേക്ഷിച്ചാ
ദ്യം ചൊന്നവയാ ൯ കെയില്ലതെന്നാർ- ൧൦- കാ
ഴ്ചപ്രഭവംപ്രാപിച്ചവൻെറ സങ്കല്പമൊന്നിനാൽത
ന്നേ- ൧ പിത്രാദിസമുത്ഥാനം വരുന്നിതാശ്രുതിനി

൧. നിഷ്കല്മഷൻ. ൨. മുക്താവസ്ഥയെ പ്രാപിച്ചവൻ. ൩. വിഭാഗമില്ലായ്മ (നിർഭേദം). ൪. ചൈതന്ന്യം. ൫. തദാത്മതയാൽ എന്നും. ൬. ഔഡുലോമിയെന്നപേരാചാര്യൻ. ൭. അന്യവ്യവഹാരത്തെ അപേക്ഷിച്ച്. ൮. വരവേ.

൧. പിതൃക്കൾമുതലായവരുടെ സന്തോഷത്തോടുകൂടിയ ഉത്ഥാനം.

ത്തമായിട്ട്. ഇവൎക്കെയ ൨വന്ധ്യസംകല്പത്താൽത
ന്നേ തനിക്കവേറധിപൻ. ഇല്ലാത്തവനായ്ത്തീരു
മിതഥയ ഇഹാത്മാനമെന്നതിൽകാണ്ക. ൪. ൩. ബ്രാ
ഹ്മൈശ്വൎയ്യമടങ്ങോൻ തനിക്കദേഹാദിയില്ലയെ
ന്നോൎപ്പൂ. ബാദരി, ൪മനസൈവൈതാ'ന്നോന്നായ്
വേദംപറഞ്ഞിട്ടു(ന്നെന്നല്ലോ) ന്നതിനാൽ. ജൈമിനി
യിവയുണ്ടെന്നാൻ വികല്പമായ് ശ്രാവിപ്പിച്ചിടുന്നതി
നാൽ. കാലവിഭേദാൽ രണ്ടുവിധത്തിലുമാം ദ്വാദ
ശാഹമെന്നോണം. എന്നാൻ വ്യാസാചാൎയ്യൻ ശരീ
രമില്ലാതിരുന്നിടുംകാലം. സ്വപ്നാവസ്ഥയിലേപ്പോ
ൽ ചേരുന്നതിനാലെയില്ല ദോഷമറി. ദേഹാദിയുള്ള
കാലം ജാഗ്രദവസ്ഥപ്പോലുള്ള കൂട്ടിടുക. ൫. ഒററദീപ
മനേകപ്രദീപഭാവം ഗമിച്ചിടുന്നതുപോൽ. ൬ബ്രഹ്മ
ലോകത്തിലൊരുത്തന്നനേകദേഹപ്രവേശമുണ്ടാകും. അ
തുപോൽ ശ്രുതികാണിപ്പൂ നിദ്രാകൈവല്യമീയവസ്ഥ
കളിൽ ഒന്നെയപേക്ഷിച്ചു വെളിക്കായിതു വിശേഷ
സംജ്ഞയില്ലാച്ചൊൽ. ൭. ജഗദ്വ്യാപാരാദിത്തൊഴി
ലൊഴിച്ചു മററുള്ള വിഭവഭോഗങ്ങളാം. കാൎയ്യബ്രഹ്മ
പരന്മാൎക്കുണ്ടാം സൃഷ്ടിതൊട്ടതെല്ലാമേ. പ്രകരണ

---

൨. നിയതഫലദമായ. ൩. ഹിരണ്യഗൎഭബ്രഹ്മത്തെ സംബന്ധിച്ച ഐശ്വൎയ്യം. ൪. മനസ്സുകൊണ്ടുതന്നെ. ൫. ഭദ്രശാഹസ്രമെന്നപോലെ. ൬. ബ്രഹ്മലോകത്തിൽ.

ഖഴിയായ്സഗുണേശൻേറ ഫ-തപ്രാപ്തിയാൽ നയോഗികളുടെ- പ്രത്യക്ഷശ്രുത്യുപദേശത്താലിവർ അല്ലയെങ്കിൽനഹി- എന്തെന്നാൽ സ്വാരാജ്യപ്രാപ്തിയിതാദിത്യമനുഘാദിഗനാം- വ-അധികാരനിയോഗേശന്നധീന, മവനോയടത്തിടേണ്ടരയാൽ- ഉണ്ടു ന-വികാരാസം സ്വഷ്ടരൂപവും നിത്യമുക്തമായൊന്ന്- അതുപോൽ ദർശയോളുന്നു ര-'താവാനസ്യേതി'-താട്ടമന്ത്രത്തിൽ- സ്മൃതിവേദങ്ങളുമേവം കാണിക്കുന്നിതു ൪-നേതന്നതത്രേതി'- ബ്രഹ്മം, തന്നിഷ്ഠരിവക്ക്ഭോഗമതിലെസ്സമത്താബോധനയാൽ- ചോദ്യമ വണ്ണം പുനരുത്ഥാനമിവക്കില്ല, വേദമൂലത്താൽ- ൧- ഹരിഃ- ഓം- 1ചന്ദ്ര,- വ 8സൂ,- ശു 0ന്ത്യ,- ശുക്രാ 1ക്ഷി, മാന കോളംബവഷമതിലൊന്നാം- മാസത്തിൽ പതിനേഴാംനാളിൽ സിതവാസരേ ശുഭെ ദിവസേ- ഫ-ഖാലാദിധമുനിട്ടത്രേന നീലകണ്ഠാഹ്വയേനരചിതേയം- സദ്ദൃഷ്ട്യപേക്ഷയോടേ വിദ്യാമഹിമയ്ക്കുതല്ലദേപ്തിതയായ്- ൧- ഓം തത്സൽ-

---

ഫ. അസംഭവത്താൽ യോഗികളുടെയല്ല. വ. അധികാരത്തെ നിയോഖിക്കുന്ന ഈശന്ന്. ന. വികാരവർഗ്ഗസ്പർശമില്ലാത്ത. ര. താവാനസ്യ മഹിമതതോജ്യായാംശ്ചപൂരുഷഃ, എന്നതിൽ. ൪. 'നതദ്ഭാസയതെ സൂര്യോ, ൬-ശീ, 'നതത്ര സൂര്യോഭാതി' എന്നു തുടങ്ങിയശ്രുതി,

ഇതി നീലകണ്ഠീയ ബ്രഹ്മമീമാംസാ ഭാഷാവൃത്തിയിൽ ൪-ാമദ്ധ്യായത്തിൽ ൪-ാംപാദം തീൎന്നു-

"കണ്ഠാമൃതമെന്നു ശാരീരകബ്രഹ്മമീമാംസാഭാഷാവിവരണം സമാപ്തം ॥"

"കൈരള്യാം സന്ദൎബ്ബ്യ കണ്ഠാമൃതസംജ്ഞയാസ്യ ഖാവാവൈപ്യ- ശാരീരകമീമാംസാഗ്രന്ഥഃ സൈഷോപ്തിതഃ കുമാരാഖ്യ- ഭഗവത്യാഖ്യാംബേഷ്യാനുജതാമായുഷ്മതസ്സീഭദ്രസ്യ- പ്രകൃതിസമതാപ്ത്യസ്യാ വതേ നമ്പൂരിശങ്കരാഭിനാമ്നാരം॥-

സമാപ്തം.

നോട്ടീസ്.

കേരള സാഹിത്യ അക്കാദമി
തൃശ്ശൂർ

താഴെ പറയുന്ന പുസ്തകങ്ങൾ കീഴ്‌വിവരിക്കുന്നവരോടാവശ്യപ്പെട്ടാൽ കിട്ടുന്നതാണ്.

൧. 'വേദാന്തമാലിക'- അണ. ൪

൨. 'കേനാമൃത'മെന്ന ശാരീരകബ്രഹ്മമീമാംസാവാർത്തികം- അണ. ൪

സംസ്കൃതനാഗരം.

൧. അദ്വൈതപാരിജാതം- അണ. ൨

൨. യോഗാമൃതതരംഗിണീ- അണ. ൪

൩. സൌന്ദര്യലഹരീ. അണ. ൨ ൬

വിലാസങ്ങൾ.

രാ. രാ.
ആർ. ശങ്കരവാര്യരവർകൾ
മുൻസീഫ്കോർട്ട് വക്കീൽ
മൂവാറ്റുപുഴ.

രാ. രാ.
വാളാനിയ്ക്കാട്ട നാരായണപിള്ള
അവർകൾ
മൂവാറ്റുപുഴ.

രാ. രാ.
കേ. പി. കേശവപിള്ള അവർകൾ
കുഴുത്തു പുത്തൻവീട്
(കണ്ണംതോടം) ഇടപ്പള്ളി.